

BOUWSTENEN OMGEVINGSVISIE GOIRLE

INHOUDSOPGAVE

Leeswijzer

1. Inleiding
2. Krachten en aandachtspunten
3. Centrale waarden
4. Gebiedsanalyse
5. Beleidsanalyse
6. Conclusie

Bijlagen

- Bijlage 1. Wensen startoverleg
- Bijlage 2. Visuele verslagen Vliegende startsessies
- Bijlage 3. Verslagen Week van de omgevingsvisie
- Bijlage 4. Resultaten enquête omgevingsvisie (PON)
- Bijlage 5. Resultaten gebiedsschets (GGD)

3	INLEIDING EN AANLEIDING	
5	KRACHTEN EN AANDACHTSPUNTEN	
11	3 KERNWAARDEN	
18	DOENERIG DORP	LANDSCHAP VAN DE TOEKOMST
21	GOED TOEVEN	
32	9 DEELGEBIEDEN	
56	16 BELEIDSTHEMA'S	
59	CONCLUSIES EN VERVOLG	

LEESWIJZER

Deze bouwstenennotitie is het resultaat van de eerste fase in de ontwikkeling van de omgevingsvisie. Het opstellen van de omgevingsvisie begint namelijk niet op nul, maar neemt de bestaande (ruimtelijke) kwaliteiten van onze gemeente als vertrekpunt en houdt daarbij rekening met uitdagingen die op ons afkomen in de decennia. Daarnaast bouwt de visie verder op eerder opgestelde beleidsstukken. Met deze bouwstenennotitie bieden we een overzicht van relevant bestaand (lokaal, regionaal, provinciaal, Rijks-) beleid.

De bouwstenennotitie die voor u ligt bevat de resultaten van de uitgevoerde gebiedsanalyse, beleidsanalyse en inventarisatie van maatschappelijke trends waarop de gemeente (beleidsmatig) moet inspelen. Samen met de inbreng van het college, gemeenteraad, ambtelijke organisatie en de participatiesessies vormt dit de bouwstenen voor de omgevingsvisie. Het is hierbij belangrijk te melden dat in de bouwstenennotitie nog geen toekomstambities en (nieuwe) richtinggevende beleidskeuzes worden gemaakt. Dat doen we in de volgende fase van het proces als we de koers voor de gemeente gaan bepalen en de uiteindelijke omgevingsvisie gaan opstellen.

In hoofdstuk 1 van deze bouwstenennotitie is op hoofdlijnen beschreven wat de Omgevingswet is en wat de omgevingsvisie inhoudt en betekent voor de inrichting van onze fysieke leefomgeving.

In hoofdstuk 2 geven we eerst een overzicht van de 'krachten en aandachtspunten voor de Gôolse toekomst, die zijn geformuleerd op basis van de gebieds-, beleids- en data-analyse. Dit zijn regionale, lokale en autonome ontwikkelingen, maatschappelijke trends en andere aandachtspunten waarop we willen of moeten inspelen. Op veel van deze aandachtspunten voeren we overigens al beleid. Soms gaat het om zaken die doorlopend aandacht behoeven en in sommige gevallen gaat het om nieuwe uitdagingen. Toch is het belangrijk alle aandachtspunten op een rijtje te zetten, zodat we ze integraal mee kunnen nemen bij het opstellen van de omgevingsvisie. Door de integrale benadering van de omgevingsvisie kunnen immers nieuwe kansen en dilemma's aan het licht komen.

De gestelde krachten en aandachtspunten zijn als uitgangspunt genomen in de formulering van drie waarden die in het 'verhaal van de gemeente Goirle' centraal staan (hoofdstuk 3). Deze drie centrale waarden vormen de basis voor de toekomstige ontwikkelrichting. Deze waarden vormen de kern van de bouwstenennotitie en vormen het kader voor de omgevingsvisie.

In hoofdstuk 4 worden de resultaten weergegeven van de gebiedsanalyse die is uitgevoerd. Er zijn negen deelgebieden te onderscheiden, die allen een eigen karakter hebben en specifieke uitdagingen kennen. Van deze gebieden zijn de ruimtelijke structuren en elementen in kaart gebracht en daarnaast zijn typologieschetsen gemaakt, zodat ook een goed beeld kan worden gevormd van de fysieke leefomgeving.

In hoofdstuk 5 wordt een overzicht gegeven van de uitkomsten uit de inventarisatie van bestaande beleidsstukken en maatschappelijke trends. Hierbij is thematisch een overzicht gegeven van de huidige situatie en actuele ontwikkelingen. Het huidige beleid staat hierbij centraal.

In hoofdstuk 6 zijn de belangrijkste discussiepunten benoemd die naar voren zijn gekomen bij het opstellen van de bouwstenennotitie en wordt vooruitgeblikt naar de vervolgfase.

HOOFDSTUK 1. INLEIDING

1. INLEIDING

OMGEVINGSWET EN DE OMGEVINGSVISIE

'Een omgevingsvisie moet geen blauwdruk voor de toekomst zijn, maar een koers richting de toekomst uitzetten.'

We bereiden ons voor op de Omgevingswet, die naar verwachting op 1 januari 2021 in werking treedt. De Omgevingswet bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. De wet regelt daarmee het beheer en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Met de Omgevingswet wordt het stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien. Dit vraagt om een andere werk- en denkwijze van onze gemeente, maar ook van andere overheden, burgers en bedrijven. Er zijn straks minder regels die bovendien meer overzichtelijk zijn en er is meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk. Integrale afweging van initiatieven en het geven van vertrouwen zijn sleutelbegrippen. Het doel en de meerwaarde van een initiatief in de fysieke leefomgeving moet centraal staan in plaats van de vraag: 'mag het wel?'

De Omgevingswet bevat een aantal instrumenten waarmee overheden de doelen van de wet in de praktijk kunnen brengen. Deze instrumenten worden de 'kerninstrumenten' genoemd (zie ook afbeelding 1.1). Eén van de (verplichte) instrumenten voor gemeenten, die voortvloeit uit de aankomende Omgevingswet, is de omgevingsvisie. In de omgevingsvisie zetten we -samen met onze inwoners, ondernemers, partners en gebruikers- de integrale koers uit op weg naar de toekomst, gericht op een fysieke leefomgeving waarin mensen gelukkiger, gezonder en veiliger zijn.

De bestaande kwaliteiten van de gemeente Goirle vormen daarbij het vertrekpunt. Wij willen met een heldere visie aangeven waar we met onze gemeente naartoe willen. Zo kunnen we onze positie bepalen en -waar dat nodig is -stelling nemen over de inrichting van onze fysieke leefomgeving.

De omgevingsvisie vormt hiermee een ideaalbeeld van wat de gemeente in de toekomst wil zijn, maar het is ook een realistisch verhaal, want het gaat in op de benodigde initiatieven en inspanningen voor essentiële hoofdpogingen in de komende 10 jaar. De omgevingsvisie biedt bovendien een 'flexibel raamwerk' (met 'spelregels') voor nieuwe ontwikkelingen met heldere uitgangspunten voor alle partijen; het is de toetssteen voor het gemeentelijk bestuur waarlangs plannen, projecten en initiatieven zullen worden gelegd, maar ook een enthousiasmerende uitnodiging naar de samenleving. Kortom, een 'integraal inspiratie- en afwegingskader' en een bruikbare opmaat voor de andere kerninstrumenten zoals het omgevingsplan.

Wij zien de omgevingsvisie als vliegwiel om de eerste stappen richting de toekomst te zetten en duidelijk te maken welke vervolgstappen nodig zijn. Het is dan ook belangrijk de omgevingsvisie te plaatsen in het geheel van de beleidscyclus. Zelfs wanneer de Omgevingsvisie 'af' is, zal deze om de zoveel tijd geactualiseerd moeten worden. Het 'verhaal van Goirle', uitgewerkt in de drie centrale waarden, blijven hierbij het uitgangspunt.

De 6 instrumenten

1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor Rijk, provincie en gemeente.

2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programma-tische aanpak.

3 Decentrale regels

Elk bestuursorgaan heeft een gebieds-dekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.

Afbeelding 1.1 Infographic Kerninstrumenten Omgevingswet

In de afbeelding zijn de diverse kerninstrumenten van de nieuwe wet samengevat.

De omgevingsvisie is hierbij het eerste instrument in de beleidscyclus.

Bron: Omgevingswetportaal

1. INLEIDING

ROLOPVATTING VAN DE GEMEENTE GOIRLE

De omgevingsvisie moet geen blauwdruk voor de toekomst zijn, maar wel de integrale koers richting de toekomst uitzetten. Dit betekent dat we onderweg enerzijds de blik op de verre horizon moeten houden en anderzijds de koers continu moet aanpassen. Dit kan niet zonder een (pro)actieve inbreng van de samenleving in al haar geledingen maar evenmin zonder de gehele gemeentelijke organisatie (college, gemeenteraad, ambtelijke organisatie). Dit vraagt van alle partijen (inclusief de samenleving) een cultuurverandering die betrekking heeft op de manier van werken, besturen, initiatieven indienen en participeren. De omgevingsvisie biedt hierbij een wenkend perspectief die de samenleving, partners en collega's enthousiasmeert en uitnodigt om gezamenlijk deel te nemen aan de realisatie van de visie.

Goirle schakelt

Met de gemeentelijke organisatievisie hebben we als gemeente Goirle al ingespeeld op de benodigde cultuurverandering. We willen een organisatie zijn die in staat is om actief en flexibel in te spelen op de omgeving en de ontwikkelingen daarin. We dienen het maatschappelijk belang, maar hebben daarbij ook oog voor individuele wensen van inwoners, bedrijven en organisaties. We willen een organisatie zijn die in staat is om richting te geven, te anticiperen en te reageren. Kortom, een organisatie die 'schakelt'. Om ons te ontwikkelen tot een dergelijke, dynamische organisatie zijn een aantal uitgangspunten opgesteld:

- De gemeente wil inwoners actief betrekken en ruimte geven om mee te denken, bepalen en te prioriteren. Zij hebben immers kennis over, en ervaring met, hun leefomgeving die waardevol is voor de gemeente om mee te nemen in haar beleidsvoering. Vanuit de gemeente moet daarom een open houding worden gesteld richting inwoners, ondernemers en andere relevante partners. Hun inbreng moet op waarde worden geschat, maar tegelijkertijd moet de gemeente wel oog houden voor het maatschappelijk en algemeen belang, vanuit de eigen basis met de wettelijke taken die de gemeente heeft. De wijze waarop we de 'Gôolse en Rielse Denkers' betrekken bij de beleidsontwikkeling van de omgevingsvisie is hier een voorbeeld van (zie ook procesbeschrijving).

Proeftuin Fokmast-Regte Heide in de gemeente Goirle, provincie Noord-Brabant

Binnen de bestaande normen en regelgeving bleken de diverse ambities en belangen in het gebied Fokmast-Regte Heide niet te verenigen. Om toch passende en toekomstbestendige oplossingen te vinden, is Fokmast-Regte Heide aangemerkt als Proeftuin voor de Omgevingswet. In deze proeftuin is geoefend met een andere rolopvatting van gemeente en haar partners. Hieronder zijn de belangrijkste lessen uiteengezet.

Belangrijke lessen - Succesfactoren

In de evaluatie van de Proeftuin kwamen vier succesfactoren voor het slagen van deze gebiedsgerichte aanpak naar voren.

De eerste is het gebruik maken van bestuurlijke afwegingsruimte. In de Proeftuin keken alle partijen over de grenzen van eigen en vakmatige belangen, zowel binnen de eigen organisatie als bij andere stakeholders. Ze maakten ruimte om over en weer vragen te blijven stellen en gezamenlijk naar oplossingen te kijken.

De tweede factor is het besef van mensenwerk. De bestuurlijke wens om tot een doorbraak te komen in dit al lang lopende vraagstuk, vroeg om een nieuwe

manier van werken. Dat vraagt in de organisaties om betrokkenheid op zowel de werkvloer als bij het teammanagement. Zo ontstaat draagvlak en steun om opgaven breder op te pakken, over afdelingsgrenzen en vakdisciplines heen.

Als derde succesfactor wordt het centraal stellen van de gebiedskennis genoemd. De kennis van de waterhuishouding is op locatie getoetst én aangevuld met ervaringskennis van bewoners. En dat bleek heel nuttig, want er kwamen afwijkingen van de bureau-onderzoeken aan het licht waardoor andere mogelijkheden ontstonden. Dit verbeterde ook de samenwerking met en tussen alle betrokkenen.

En ook het communiceren als één overheid is een belangrijke leerervaring. Het optreden als één overheid lijkt veel makkelijker dan het is. Het vergt interbestuurlijke overeenstemming van de afzonderlijke overheden, zodat vervolgens een gezamenlijke communicatie kan worden verzorgd. Aangezien er sprake is van verschillende belangen, doelstellingen en strategieën, blijft dit een continue uitdaging.

1. INLEIDING

ROLOPVATTING VAN DE GEMEENTE GOIRLE

- Zowel intern tussen de verschillende beleidsvelden, als extern met inwoners, ondernemers en andere relevante partners wordt de samenwerking opgezocht. Zo wordt integraal en effectief te werk gegaan en kunnen we samen de agenda bepalen. Dit zorgt voor vertrouwen! Door een goede verbinding tussen de verschillende beleidsvelden zorgen we bovendien voor één geluid naar buiten. Het is in dit kader noodzakelijk om elkaar te informeren en waar gewenst en/of noodzakelijk afstemming te zoeken. Het is hierbij belangrijk om te weten waar Goirle als gemeente voor staat. De drie centrale waarden die zijn opgesteld in deze bouwstenennotitie kunnen hiervoor als basis dienen.
- De gemeente Goirle is een professionele organisatie die zich blijft ontwikkelen. Er wordt gedegen professioneel werk geleverd, waarin het de gemeentelijke rol is om te sturen op belangrijke thema's en de gestelde koers te houden (eventueel in samenspraak met inwoners vastgesteld). De gemeente staat daarnaast ook open voor input van inwoners en ondernemers die zij laagdrempelig kunnen leveren. Hierbij wordt afgewogen wat wel, dan wel niet wordt meegenomen en dit wordt goed beredeneerd naar buiten gebracht. Daarnaast bewegen we mee met ontwikkelingen die lokaal en mondiaal spelen en passen beleid hierop aan. De gemeente blijft tot slot als organisatie zelf ook 'in beweging'. We blijven nieuwsgierig en staan open voor nieuwe ontwikkelen en werkwijzen.

VTH

Vanuit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) wordt ook nagedacht over de (veranderende) rolopvatting. Het uitgangspunt is "vertrouwen op de samenleving die met elkaar bepalen hoe ze hun omgeving willen gebruiken". Hierbij wordt;

- Ambtelijk ingezet op organisatieontwikkeling, waarbij meedenken met inwoners, flexibiliteit en verlenen van maatwerk voorop staan;
- Regelgeving waar mogelijk aangepast of afgeschaft (deregulering).
- De doorlooptijd van aanvragen verbeterd en de communicatie met de inwoners verbeterd.
- De omgevingsdialoog ingevoerd.
- Pré-meditation toegepast (bij elk handhavingsverzoek of bezwaarzaak wordt bekeken of partijen met elkaar of met de gemeente in gesprek willen).

Global Development Goals

Daarnaast heeft de gemeente in haar Uitvoeringsagenda B&W 2018-2022 een relatie gelegd tussen de ambities uit het Bestuursakkoord en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Niet alle zeventien VN doelen zijn vertaald in de gemeentelijke doelen. Er is alleen gefocust op die doelen waar de gemeente een degelijke bijdrage kan leveren. Volgens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten vinden deze doelen dan zijn weerslag in het sociaal domein; domein duurzame economie, infrastructuur en werkgelegenheid; het fysieke domein; en tot slot het domein veiligheid, goed besturen en partnerschappen. De volgende VN Duurzame Ontwikkelingsdoelen zijn vertaald door de gemeente Goirle:

- Ontwikkelingsdoel 3: Gezonde levens en het welzijn bevorderen van mensen van alle leeftijden
- Ontwikkelingsdoel 4: Goed en inclusief onderwijs en levenslang leren
- Ontwikkelingsdoel 7: Betaalbare, betrouwbare en duurzame energie voor iedereen
- Ontwikkelingsdoel 8: Waardig werk en economische groei
- Ontwikkelingsdoel 10: Ongelijkheid verminderen
- Ontwikkelingsdoel 11: Steden en dorpen zijn inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam
- Ontwikkelingsdoel 13: Klimaatactie

1. INLEIDING

PROCESBESCHRIJVING

Om te komen tot de omgevingsvisie voor onze gemeente zijn tot nu toe al een aantal stappen doorlopen. De bevindingen in het stuk dat voor u ligt zijn in de eerste fase van de op te stellen omgevingsvisie tot stand gekomen. Dit is op basis van een inventarisatie en analyse van de huidige situatie in de gemeente Goirle. In deze verkenning worden de meest belangrijke krachten en aandachtspunten die de toekomst van Goirle bepalen uiteengezet.

Participatiesessies

We zijn begonnen met een brede, ambtelijke startsessie die heeft plaatsgevonden op dinsdag 5 november 2019. Met de verschillende thema experts binnen de gemeente zijn we aan de slag gegaan met de belangrijkste waarden, kwaliteiten en opgaven van de gemeente Goirle. Die dag hebben we eenzelfde sessie gedaan met het college en de gemeenteraad (zie bijlage 2). Op basis hiervan is een eerste concept van de centrale waarden uitgewerkt (zie hoofdstuk 3). In de Eerste Week van de Omgevingsvisie hebben we vier participatiesessies georganiseerd; met de jeugd gemeenteraad, ketenpartners en buurgemeenten, ondernemers en tot slot inwoners. Tijdens deze sessies hebben we hen geïnformeerd over de omgevingsvisie en de centrale waarden toegelicht. Hierbij zijn ook de resultaten van het inwonerspanel en waardevolle de gebiedsschets van de GGD gepresenteerd (zie bijlage 3). In het interactieve deel stond het ophalen van kansen en zorgen centraal (zie bijlage 3). Deze input hebben we gebruikt om de bouwstenen te toetsen en met name op te halen waarover consensus bestaat en over welke dilemma's we in de omgevingsvisie nog keuzes moeten maken (zie ook Hoofdstuk 6).

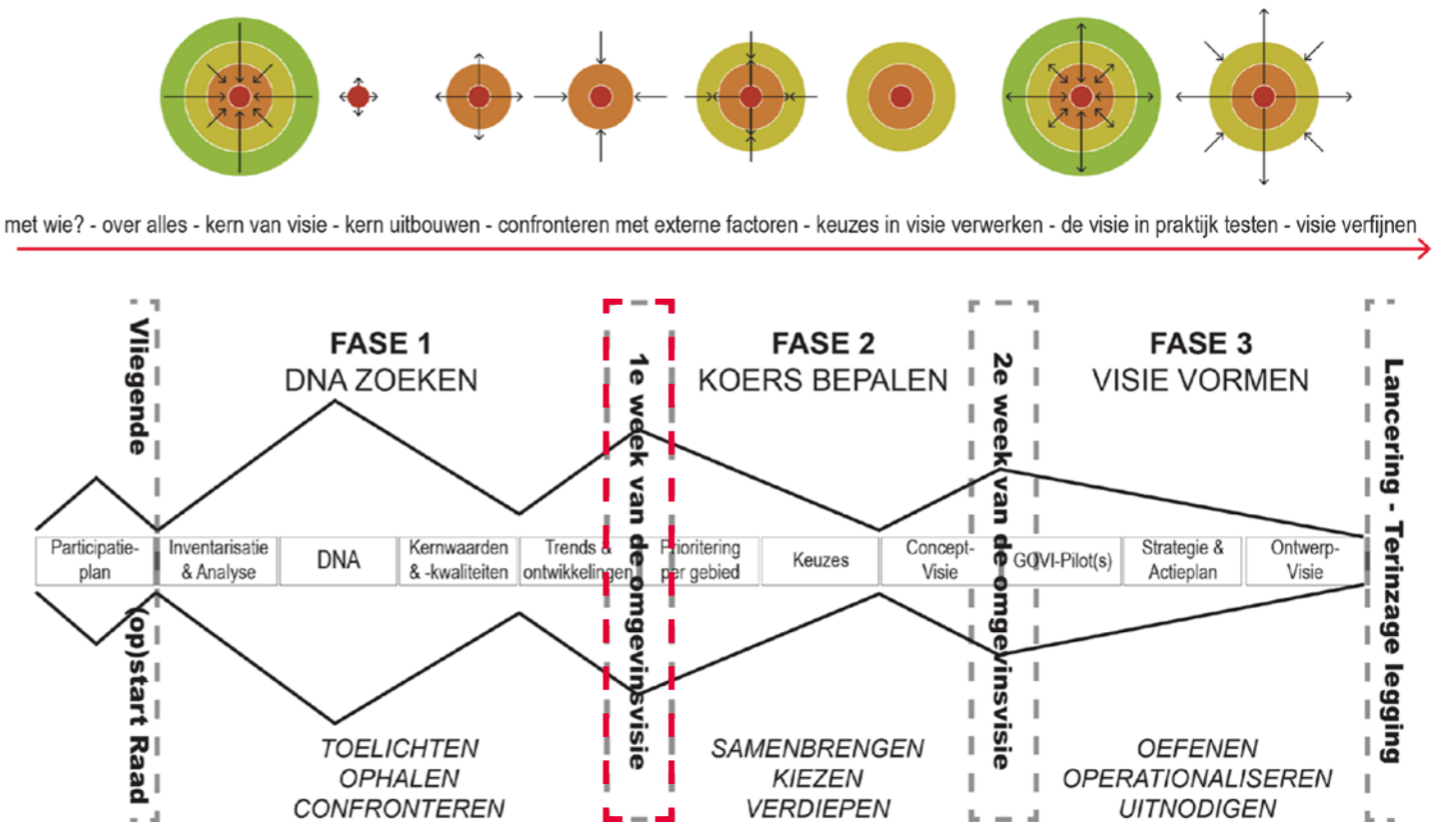
Analyses

Naast de participatietrajecten is ook een analyse gemaakt van het huidige gemeentelijk en (boven)regionaal beleid (hoofdstuk 5). Hiermee is samengevat welke thema's we in de omgevingsvisie willen integreren. Daarnaast is een gebiedsanalyse uitgevoerd en op basis hiervan zijn een aantal deelgebied kaarten en typologieschetsen ontwikkeld (hoofdstuk 4). Deze gebiedsanalyse geeft de huidige situatie weer en is een belangrijke onderlegger voor de omgevingsvisie. Op basis van de vier sporen van de eerste fase (participatie, beleids-, data-, trends en gebiedsanalyse) zijn krachten en aandachtspunten beschreven en vervolgens vertaald in drie centrale waarden die de gemeente Goirle typeren en

het verhaal van Goirle en Riel vertellen. Deze waarden vormen het uitgangspunt en zullen als kapstok worden gebruikt voor de op te stellen omgevingsvisie.

Vervolgproces

De koers (richtinggevende keuzes) wordt pas in de volgende fase bepaald. De concept-visie gaan we tijdens de tweede week van de omgevingsvisie met onze (regionale) ketenpartners, ondernemers en inwoners bespreken. Naast uiteraard de raad, het college en de ambtelijke organisatie. Op basis hiervan zal de visie verder worden aangescherpt, voordat de ontwerp-visie formeel aan het bestuur wordt voorgelegd. Tijdens de 1e week van de omgevingsvisie hebben we ook een oproep gedaan aan een ieder die aanwezig was of hij/zij nauwer bij het proces betrokken wilde worden dan alleen de participatiesessies tijdens de week van de omgevingsvisie. Voor deze groep, die we de 'Gôolse (en Rielse) denkers' hebben gedoopt, was zeker interesse. Voorafgaand aan het opstellen van de concept-visie, bij het formuleren van de keuzes omtrent discussiepunten, zullen we dan ook met deze 'denkers' in gesprek gaan over de keuzes.

Figuur 1.2 Processchema omgevingsvisie

HOOFDSTUK 2. KRACHTEN EN AANDACHTSPUNTEN

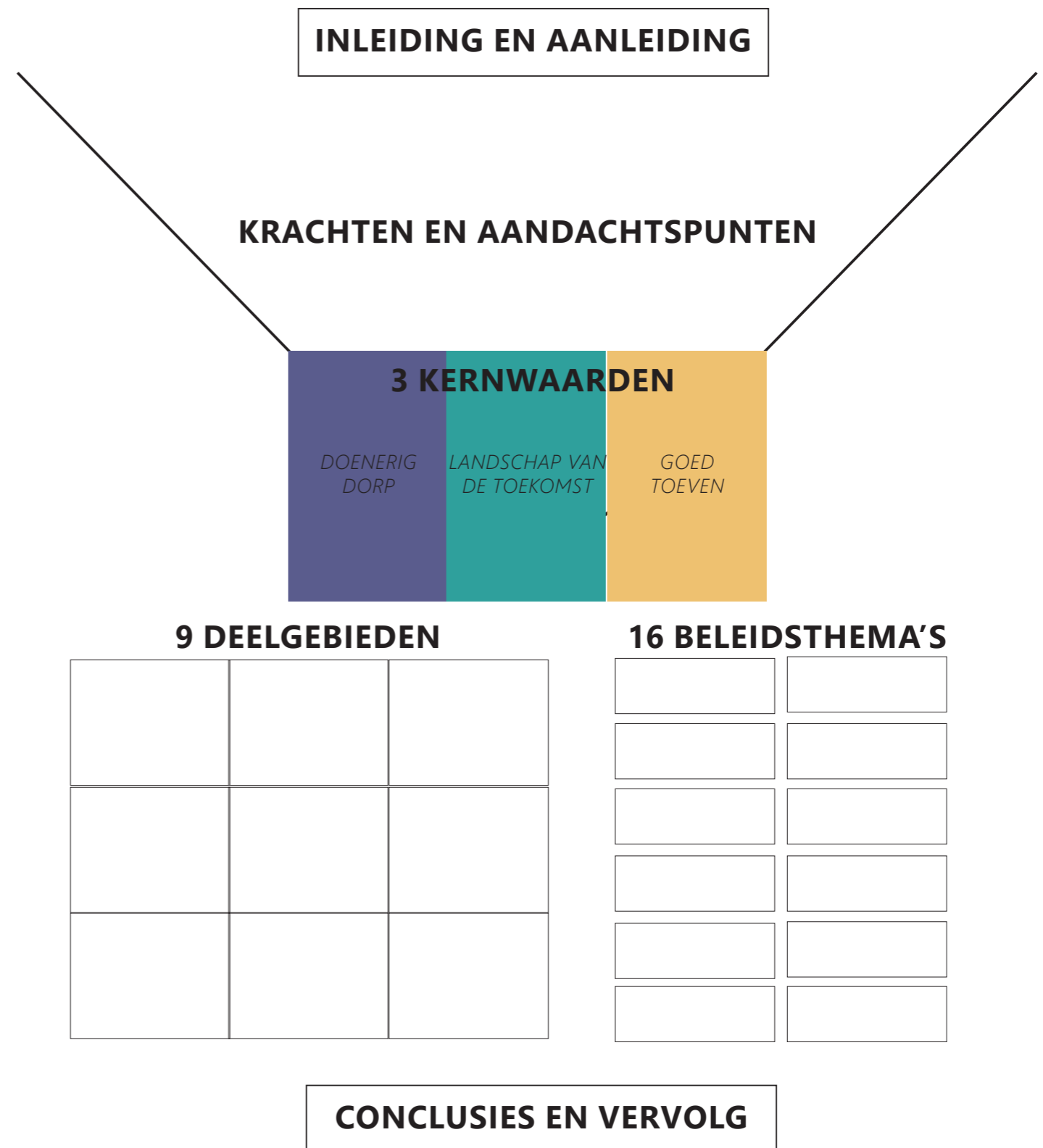
2. KRACHTEN EN AANDACHTSPUNTEN

INLEIDING

Zoals in de leeswijzer beschreven beginnen we het inhoudelijke deel van de bouwstenennotitie met de krachten en aandachtspunten (zie ook afbeelding hiernaast). Aan de hand van de volgende context vatten we de belangrijkste krachten en aandachtspunten samen:

- **Economische context**
- **Landschappelijke context**
- **Historische context**
- **Lokale culturele context**

Vanuit een externe blik bekijken we hiermee wat op de gemeente afkomt, waar er kansen en uitdagingen liggen en vanuit welke krachten we de omgevingsvisie kunnen opbouwen. De centrale kernwaarden komen hier vervolgens uit voort.

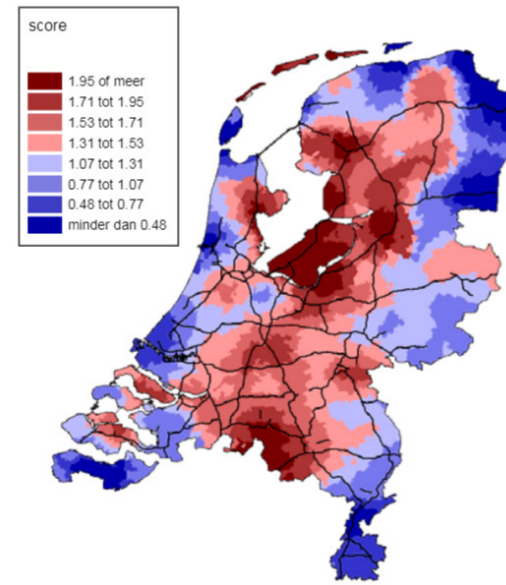

Figuur 2.1 Schematische Opzet Bouwstenennotitie

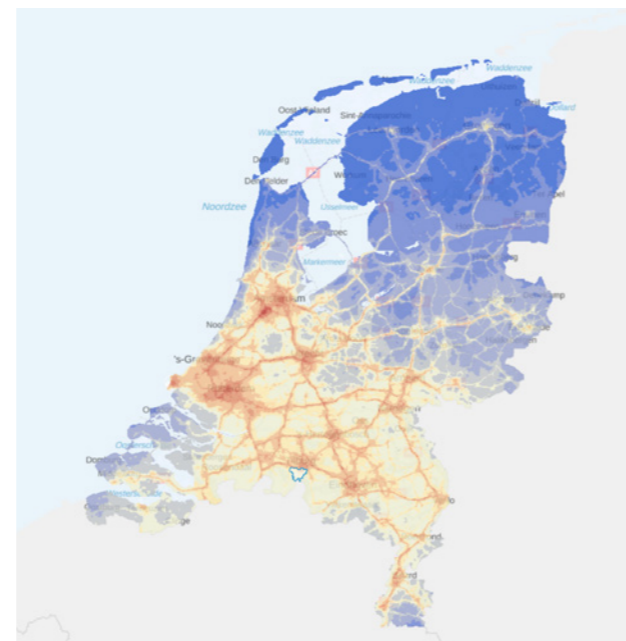
2. KRACHTEN EN AANDACHTSPUNTEN MIDDEN IN DE ECONOMISCHE HOTSPOT

Goirle ligt midden in een economische hotspot. Goirle ligt midden in het Hart van Brabant, centraal tussen de internationale ruimtelijk-economische agglomeraties van de Randstad, het Ruhrgebied en de Vlaamse Ruit (zie afbeelding 2.3). Mede vanwege deze goede ligging is de werkgelegenheid in het hart van Brabant de afgelopen decennia (bovengemiddeld) sterk gegroeid (zie afbeelding 2.2). Binnen een uur rijden zijn Antwerpen, Rotterdam, Utrecht, Arnhem-Nijmegen en Duitsland te bereiken. Echter, de belangrijkste woon-werkrelaties van de Gôolse gemeenschap zijn met de omliggende Brabantse gemeenten en steden die allen binnen een half uur te bereiken zijn (zie afbeelding 2.4). De hoeveelheid en groei van werkgelegenheid en economische output zijn een belangrijke kracht van Goirle en de regio Hart van Brabant.

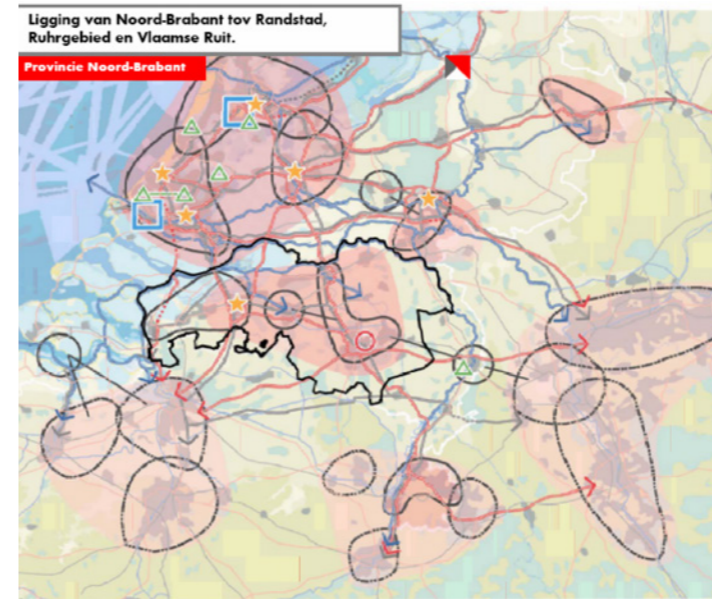
Dit brengt echter ook een aantal aandachtspunten met zich mee. In deze context gaat dat met name om de hoeveelheid en wijze van de verplaatsingen van goederen en mensen. De toename van het aantal (xxl) distributiecentra en vraag naar werknemers zorgt ook voor congestie op de snelwegen. Hiermee gaat ook een grotere hoeveelheid uitstoot van schadelijke gassen gepaard. Daarnaast brengt het een directe (bouwwerken en infrastructuur) en indirecte (huisvesting werknemers en toeleveranciers) ruimtevrage met zich mee (zie afbeelding 2.5 en 2.6).

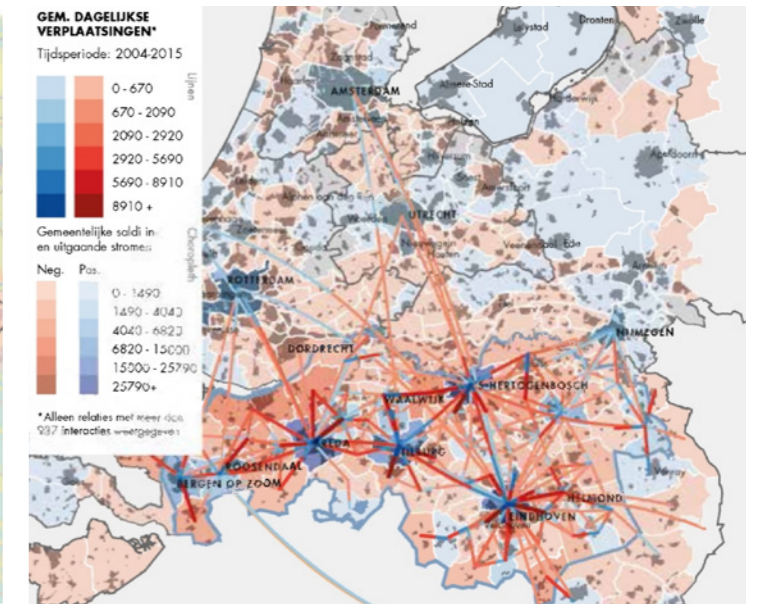
Afbeelding 2.2 Ontwikkeling werkgelegenheid
Ontwikkeling % per jaar in periode 1995-2012
Bron: Louter en Tordoir, augustus 2013

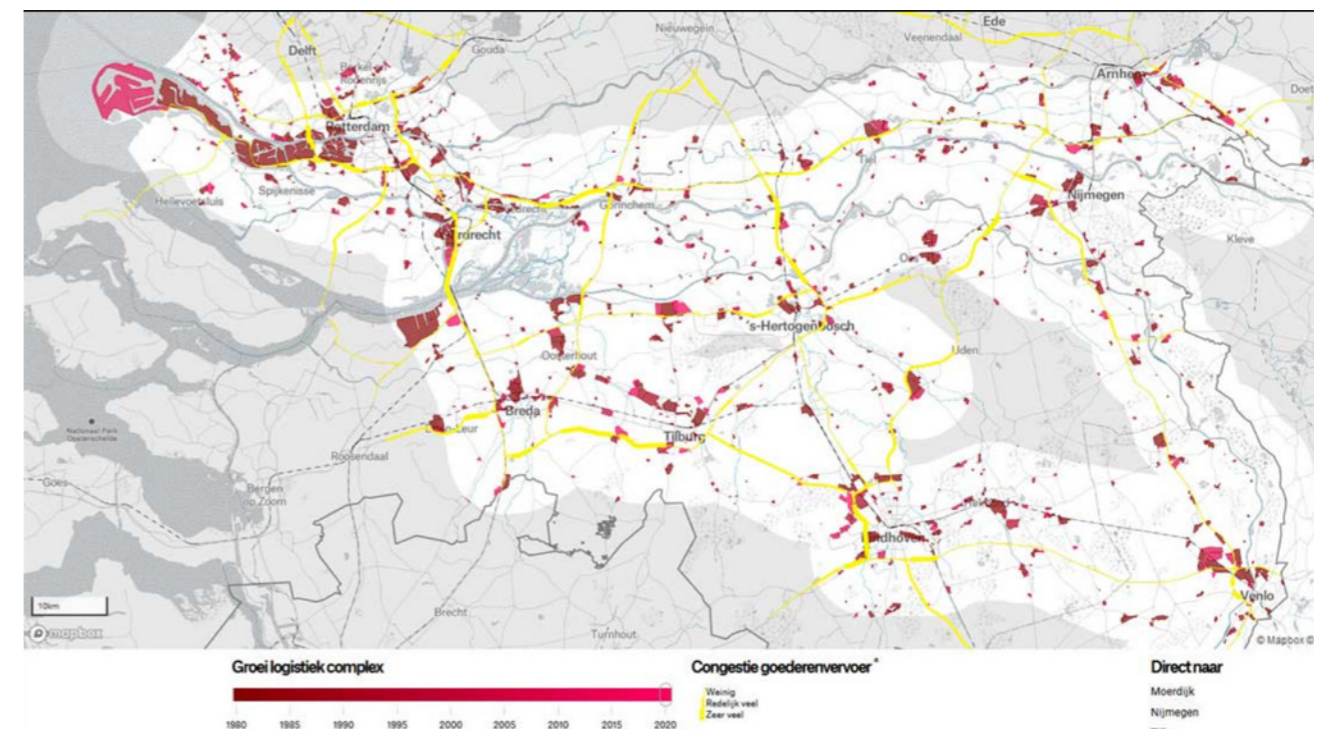
Afbeelding 2.5 Concentraties uitstoot NOx
Uitstoot bij grotere steden en hoofdinfrastructuur
Bron: Atlas voor de leefomgeving, 2019

Afbeelding 2.3 Internationale context
Ligging van Noord-Brabant te midden van internationale stedelijke netwerken
Bron: PVVP, 2006

Afbeelding 2.4 Regionale verplaatsingen
Uit de Brabantse Omgevingsvisie: Beeld van bewegingen van Brabantse mensen in de netwerksamenleving
Bron: Tordoir, 2017

Afbeelding 2.6 Ontwikkeling logistiek en congestie
De toename van logistieke complexen op de Rotterdam-Ruhr as en de mate van congestie.
Bron: Uit landscape of trades, Nefs, 2019

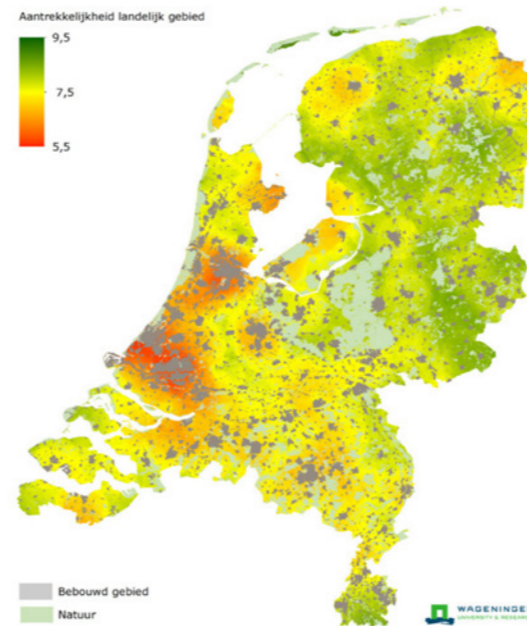
2. KRACHTEN EN AANDACHTSPUNTEN WAARDEVOL VOOR MENS EN NATUUR

Afbeelding 2.7 Mozaïek van Brabant

De kaart laat de mozaïek van natuur, landbouw, steden water en infrastructuur zien.

Bron: IABR, 2014

Afbeelding 2.8 Waardering van het landschap

Op basis van een landelijke enquête is de waardering van het landelijk gebied in kaart gebracht.

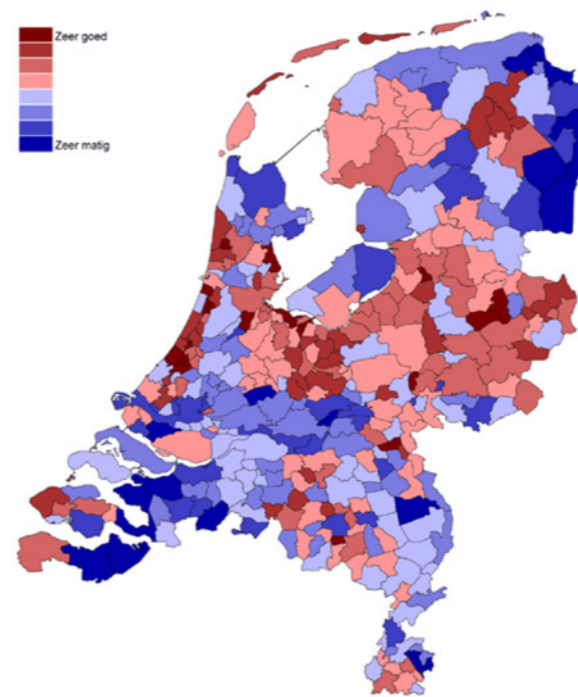
Bron: Wageningen Environmental Research, 2019

Afbeelding 2.9 Landschap als vestigingsvoorwaarde

(economische) meerwaarde van het landschap en natuur.

Bron: Spot On, 2017

Afbeelding 2.10 Beste woongemeenten

In het jaarlijkse onderzoek van Elsevier Weekblad en Bureau Louter worden gemeente op basis van diverse indicatoren gerangschikt op woonkwaliteit.

Bron: Louter, 2019

In tegenstelling tot de Randstad zijn in Brabant (nog) relatief veel goed gewaardeerde groene gebieden (zie afbeelding 2.8). De Brabantse mozaïek van economische activiteiten, steden, dorpen, groene gebieden en water, is een onderscheidende kwaliteit van de regio (zie afbeelding 2.7). In deze context vervult de gemeente Goirle met name een belangrijke rol op het gebied van natuur en landschap. Dit is een belangrijke kracht van de gemeente. De natuurgebieden bieden leefruimte voor diverse bedreigde plant- en diersoorten en de nabijheid en kwaliteit van de groene omgeving is een belangrijke factor waarom de gemeente goed scoort op de lijst van fijnste woongemeenten (zie afbeelding 2.10). Het landschap wordt ook meer en meer gezien als een belangrijke vestigingsvoorwaarde voor mensen en bedrijven. Daarnaast heeft het ook diverse andere voordelen. Zo heeft het een positief effect op de gezondheid van onze inwoners, vormt het onderdeel van onze culturele identiteit en wordt het ook financieel gewaardeerd in de huizenprijzen (zie afbeelding 2.9).

Het landschap en de biodiversiteit staan echter ook onder druk (zie afbeelding 2.8). Denk daarbij aan klimaatverandering, duurzame energie, intensieve landbouw, bedrijventerreinen en woningbouw. Het combineren van deze opgaven en (nieuwe) functies met een verbetering van de kwaliteit van de waardevolle groene omgeving is een belangrijk aandachtspunt.

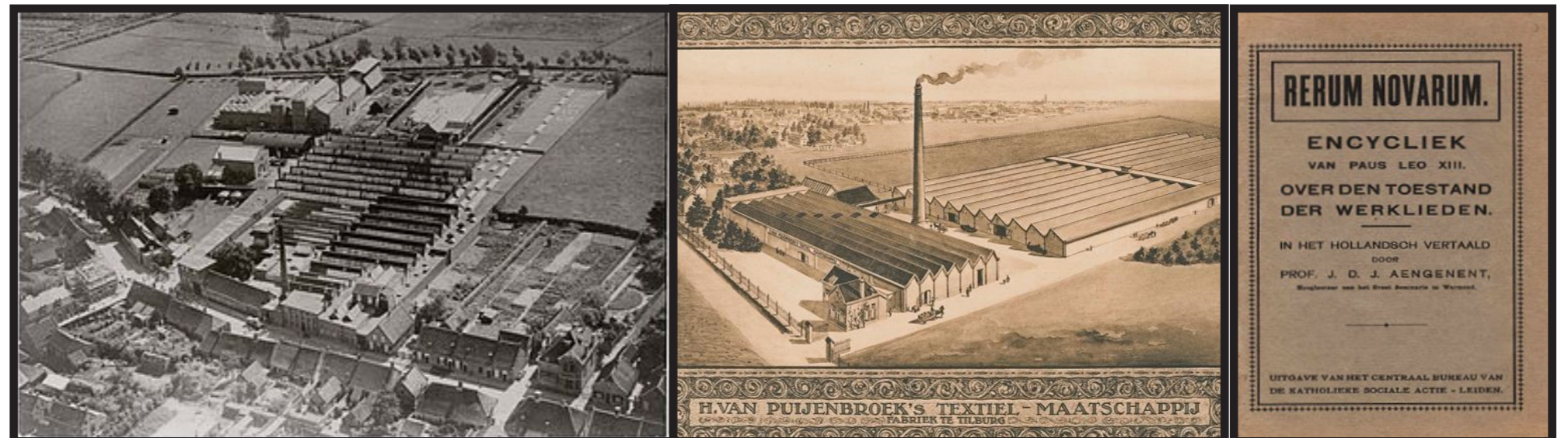
2. KRACHTEN EN AANDACHTSPUNTEN HISTORIE VAN LANDSCHAP EN INDUSTRIE

Goirle en Riel hebben een rijke historie in de linnen- en leerindustrie. Wat begon met 'ballenfrutten' (zie afbeelding 2.11 en 2.12), groeide met de industriële revolutie uit tot een wereldwijd opererende textielindustrie. Al is de industrie vandaag de dag niet langer zo groot als voorheen, nog steeds is het een belangrijk onderdeel van de Gôolse gemeenschap. De lokale en sociale betrokkenheid van de industriëlen was oorspronkelijk geïnspireerd door het katholiek-socialisme van paus Leo XIII (zie afbeelding 2.13-2.15). Deze ruimte voor, en lokaal betrokken vorm van, ondernemerschap is een belangrijke kracht van de gemeente die tot op de dag van vandaag onderdeel uitmaakt van Gôolse gemeenschap.

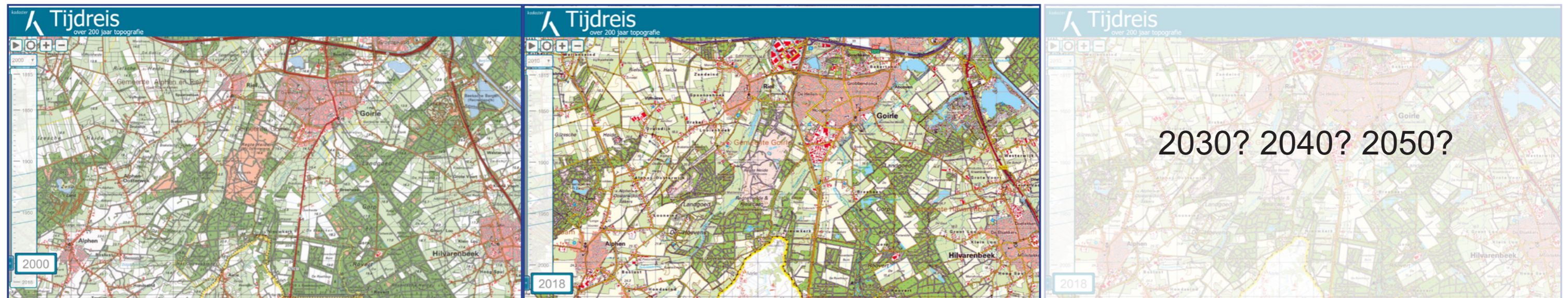
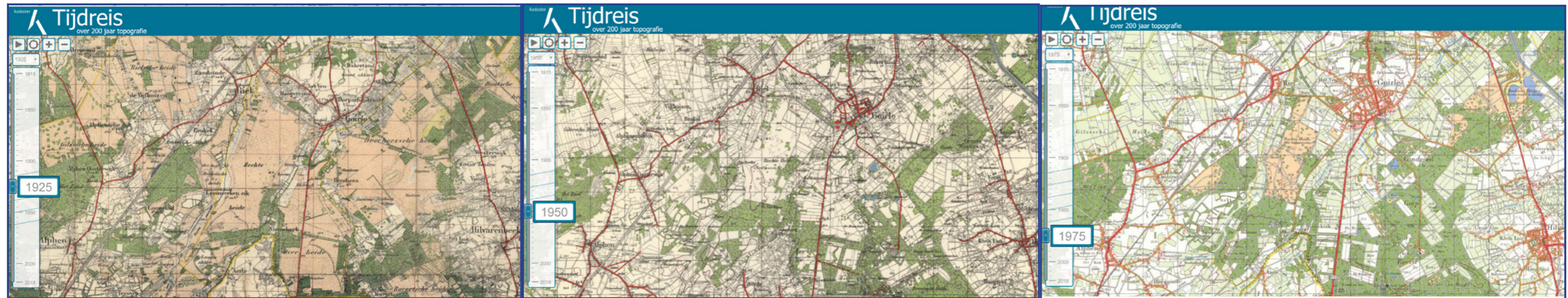
Deze groei is tevens terug te zien in het landschap en de ontwikkeling van de gemeente (zie afbeelding 3.6-3.10). Van lintdorp te midden van heidegebied, groeide het dorp met de ontwikkeling van de industrie langs de beekdalen. Grote delen van het heidegebied werd ontgonnen voor landbouw, maar de beboste gebieden zijn grotendeels behouden gebleven. Desalniettemin, groeide de kern van Goirle vanaf de jaren 70 sterk. Met de realisatie van de A58, de VINEX wijken en bedrijventerreinen is het bebouwd oppervlak de afgelopen decennia nog verder toegenomen. De balans tussen ruimte voor nieuwe woningen en ondernemingen enerzijds en duurzaam gebruik van de ruimte anderzijds is een aandachtspunt.

Afbeelding 2.11 en 2.12
Beeldje van de (Gôolse) 'ballenfrutter' en het schilderij van de (Hollandse) 'balspelers' van Jan Miense Molenaer uit 1631.
Bronnen: Heemkundige kring "De Vyer Heertganghen" Goirle en Frans Hals Museum

Afbeelding 2.13-2.15
De grotere textiel fabrieken en een afbeelding van de Nederlandse vertaling van 'Rerum Novarum', de inspiratie voor het katholiek-socialisme van de Gôolse industriëlen.
Bronnen: Brabantse Historische kring, HaveP en Centrum voor de sociale leer van de kerk.

Afbeelding 2.16-2.20

De historische ontwikkeling is nog altijd goed in het landschap terug te zien. Goirle en Riel zijn op de randen van de beekdalen gesticht en gestaag met de industrialisering meegegroeid. Het buitengebied is in die periode ontgonnen voor land- en bosbouw. Veel van deze bebossing vormt nog steeds een belangrijk landschappelijk kader. Na de jaren '70, met name met in de VINEX periode, is Goirle sterk gegroeid in inwoneraantal. Samen met aanleg van de A58 en later de omlegging van de provinciale weg zijn de afgelopen twee decennia vele vierkante meters bedrijventerrein bijgekomen. Hoe de kaarten van de volgende decennia eruit komen te zien zal mede door de keuzes in de omgevingsvisie bepaald gaan worden.

Bron: *Topo-Tijdreis*

2. KRACHTEN EN AANDACHTSPUNTEN HET (SAMEN)LEVEN IS GOED IN HET BRABANTSE LAND

De voorgaande krachten: de ligging in een economische topregio, tussen waardevolle natuur en landschappen en de cultuurhistorische verbondenheid maakt dat de kwaliteit van leven in de gemeente bovengemiddeld hoog is (zie afbeelding 2.21). Naast werk en een groene omgeving is er één factor die bovenal bijdraagt aan het geluk en welbevinden van mensen. Dat zijn de sociale contacten. Het ondernemende aspect van de gemeente Goirle beperkt zich namelijk niet enkel tot het economische. Juist op cultureel en maatschappelijk vlak is de ondernemende aard van de Gôolse gemeenschap een groot goed. Het culturele- en verenigingsleven zorgt voor inclusiviteit, het betreft de diverse groepen bij diverse activiteiten (zie ook afbeeldingen 2.22-2.29).

Afbeelding 2.22-2.29

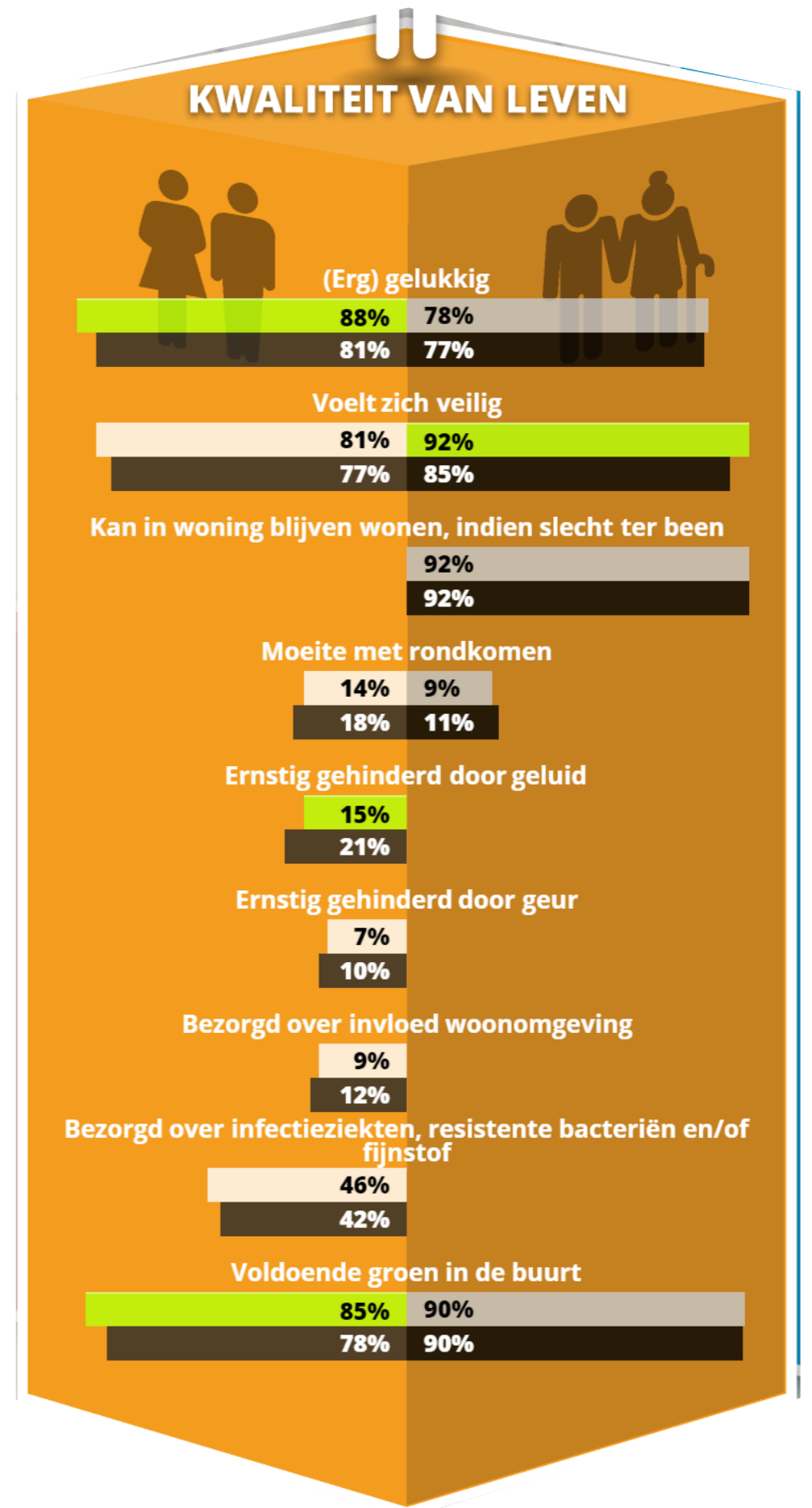
Sfeerbeelden van diverse lokale sociale Gôolse activiteiten, georganiseerd voor en door de gemeenschap.

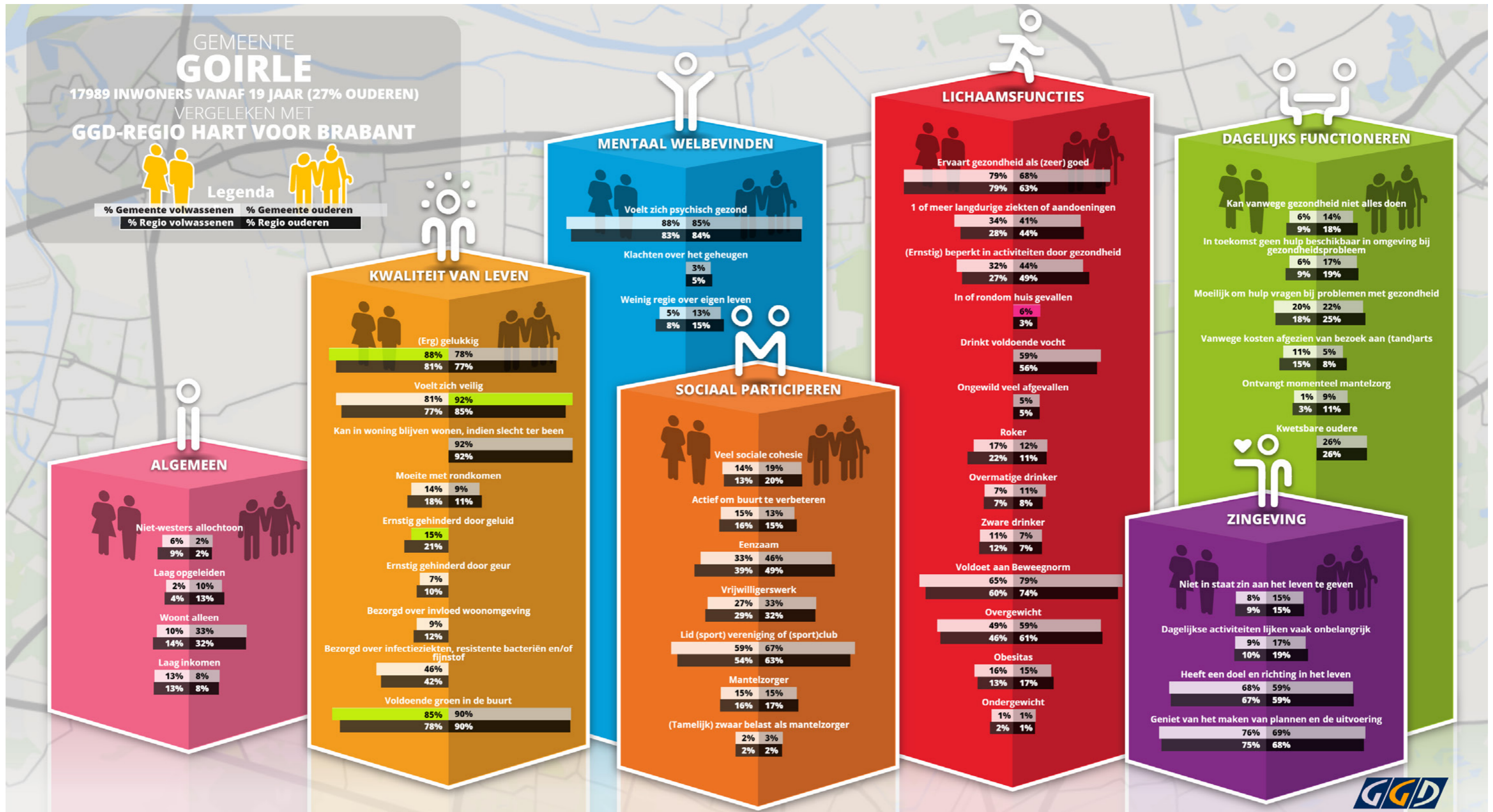

Afbeelding 2.21

Uitsnede van de (positieve) Gezondheidsmonitor van de GGD, waarin de kwaliteit van leven in Goirle er positief uitspringt.

Bron: GGD

Afbeelding 2.21

Overzicht van alle indicatoren van de de (positieve) gezondheidsmonitor van de GGD. Waarbij de kwaliteit van leven er positief uitspringt.

Bron: GGD

HOOFDSTUK 3. CENTRALE WAARDEN

Inleiding

De centrale waarden vormen het overkoepelende kader voor de omgevingsvisie en daarmee een belangrijk onderdeel van de bouwstenen. De krachten en aandachtspunten die in het vorige hoofdstuk uiteen zijn gezet, zijn vertaald in de volgende drie centrale waarden (zie ook samenvattende poster op de volgende pagina):

- **'Doenerig dorp'**
- **'Prachtlandschap van de Toekomst'**
- **'Goed toeven'**

'Doenerig dorp'

Met deze waarde doelen we op het ondernemende karakter van de Gôolse gemeenschap. Zowel op economisch als sociaal-cultureel vlak. Het centraal zetten van deze waarde draait om het ruimte bieden voor initiatieven uit de samenleving met ondersteuning vanuit de gemeente. Zij het dat deze wel passend moeten zijn bij het dorpse karakter. Daarnaast doelen we hiermee de sociale samenhang onder de inwoners en de vele vrijwilligers die zich actief inzetten voor de gemeenschap. En tot slot op de toekomstbestendigheid van onze samenleving. We zijn een (innovatieve) samenleving die meegaat met haar tijd en inspeelt op (maatschappelijke) trends die op ons afkomen. Het is hierbij van belang dat de ruimte voor initiatieven altijd wordt afgewogen ten opzichte van de andere twee centrale waarden. Dat wil zeggen, het moet bijdragen aan de kwaliteit van het landschap (of op zijn minst met respect voor het landschap en het groen) en het moet niet ten koste gaan van de leefkwaliteit in de gemeente.

'Prachtlandschap van de Toekomst'

Met deze waarde doelen we op de centrale plaats die het groen en natuur in de cultuur van Goirle inneemt. Het landschap van beekdalen, bossen en heide, met natuurgebieden van internationaal belang (Natura-2000) koesteren we. Er komen echter wel diverse veranderingen op het landschap af. Denk hierbij aan de noodzaak tot klimaatadaptieve inrichting van het landschap, de energietransitie die landschappelijk moet worden ingepast, toenemende ruimte voor recreatie en tot slot de transitie in de landbouw die ook een ruimtelijke weerslag kent. Bij het inpassen van deze toekomstige veranderingen dient de kwaliteit van het landschap, als centrale waarde in het verhaal van Goirle, in het oog te worden gehouden. Deze waarde houdt bovendien nauw verband met de andere twee centrale waarden, doordat het landschap van de toekomst ruimte biedt voor initiatieven en bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving.

'Goed toeven'

Met deze waarde doelen we op de hoge kwaliteit van leven in de gemeente Goirle. Dat draait enerzijds om een gezonde en veilige woonomgeving met voldoende voorzieningen, die voor iedereen goed toegankelijk zijn. Anderzijds draait het om de sociale samenhang onder inwoners, de (ruimte voor) sociale contacten. Op deze manier zorgen we voor een leefomgeving en samenleving waarin iedereen kan en mag meedoen. Deze fijne woonomgeving heeft nadrukkelijk ook een relatie met de andere twee centrale waarden, in de zin dat zonder (ruimte voor) het culturele leven, economische activiteiten of de groene omgeving de kwaliteit van het wonen en leven in de gemeente Goirle onder druk komt te staan. Oftewel dat het minder 'goed toeven' wordt.

Figuur 3.1 (volgende pagina)
Verbeelding gebundelde resultaten
vliegende startsessies
(zie ook bijlage 2)

LANDSCHAP VAN DE TOEKOMST

Openheid van het landschap

Klimaatbestendigheid beekdalen en Natura 2000 gebied

Toegankelijkheid Natura 2000 gebied

Energieopgave

Landbouw in balans; duurzaam, geen schaalvergroting

Biodiversiteitsopgave faunapassage en Natura 2000 gebied (natuur behouden en versterken)

Kleinschalige recreatieve voorzieningen (juiste maat en schaal)

Omgang met recreatieve/toeristische potentie

Behoud groot gevoel van veiligheid

OMGEVINGSVISIE GOIRLE

Eigen identiteit Riel behouden

Behoud kleinschalige maat en schaal / dorps karakter

Bruisend centrum versus rustig buitengebied

Poortfunctie; onderdeel van een goed bereikbaar groter gebied (oost-west verbinding)

Groen/dorpse woongemeente; onderscheidend ten opzichte van de stad

Tegengaan verdozing en intensivering bedrijvigheid

Goede bereikbaarheid van Tilburg (openbaar vervoer, toegankelijkheid voorzieningen etc.)

Behouden ondernemend, rijk verenigingsleven; cultuur en initiatieven van vrijwilligers

DOENERIG DORP

GOED TOEVEN

Goed voorzieningenniveau, behoud winkelveorzieningen en mogelijkheden horeca (voor iedereen toegankelijk)

Behoud eigen economie (kleinschalige bedrijvigheid en arbeidsplaatsen) aantrekken van lokaal divers MKB en behouden zorgfunctie

Zelfstandig waar mogelijk, waar moet/winst samenwerking met andere gemeenten

Laten zien historisch, industrieel erfgoed

Kwalitatieve woningbouw opgave; afstemmen aanbod en begoeften

HOOFDSTUK 4. GEBIEDSANALYSE

4. GEBIEDSANALYSE OVERZICHT GEBIEDEN

Inleiding

Twee eeuwen terug werd Goirle nog omringd door grote heidevlakten die in de loop der jaren voor een (groot) deel zijn ontgonnen voor bos- en landbouw. Deze mix van beekdalen, heidevlakten, bossen en landbouw omkaderd de kernen tot op de dag van vandaag.

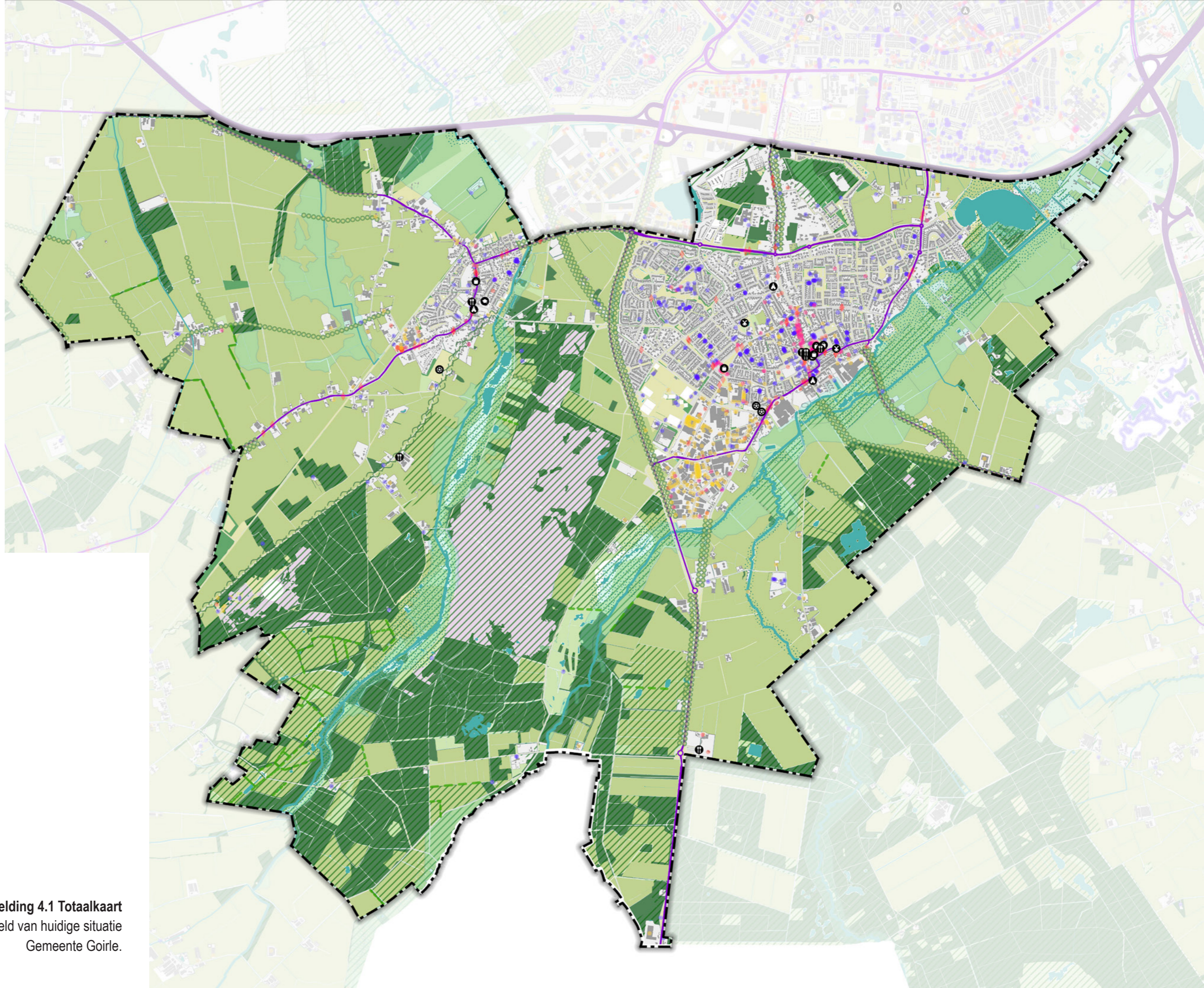
Zeer bepalend voor de ontwikkeling en vorming van het gebied waren de verschillende waterlopen. Goirle is gebouwd op een dekzandrug te midden van het beekdalenlandschap, tussen de beekdalen van de Poppelsche Leij aan de westkant en de Rooversche Leij aan de zuidoostkant van Goirle. De kern Riel is van oorsprong een esdorp op de hoger gelegen grond ten westen van de Leij. De waterlopen hebben een duidelijke aanwezige invloed op het ontstaan en de structuur van de kernen Goirle en Riel en zorgen voor noord-zuid lijnen in het gebied. Naast de noord-zuid lijnen van de waterlopen komt deze structuur ook sterk terug in de infrastructuur. De vele noord-zuid infrastructuurlijnen zijn behouden gebleven en/of versterkt in de loop der jaren. Daarnaast zijn er twee spoorlijnen aanwezig geweest in het gebied. Deze lijnen zijn door de bomenstructuur nog steeds goed zichtbaar in het landschap en functioneren tegenwoordig voor een deel als fietspad.

Verder valt op dat het karakter van Goirle, en in mindere mate Riel, behoorlijk veranderd is. Goirle heeft een groei doorgemaakt met als gevolg dat de oude structuur in de kern minder herkenbaar is. Zeker toen in 1963 Goirle aangewezen werd als woon-werk gemeente, kwam een grote bouwstroom op gang. In Riel is het historisch dorpslint nog duidelijk zichtbaar en deze structuur bepaalt nog steeds het karakter van Riel.

Ruimtelijke kwaliteit als beleidskader

De ruimtelijke kwaliteit zien wij als een belangrijke bouwsteen. In onder andere de Welstandsnota 2004 en het Landschapsbeleidsplan 2016 is aangegeven dat veel waarde wordt gehecht aan het behoud en versterking van de kwaliteit van de huidige landschapstypen en ruimtelijke, kenmerkende structuren. In dit kader is in deze beleidsstukken per landschapstype, dorpskern en ook voor elke woonwijk en de bedrijventerreinen apart een waardering toegekend. Deze waardering geeft de beleidsintenties voor de ruimtelijke kwaliteit en ontwikkelingen weer. Op deze manier worden de gebiedseigen waarden met betrekking tot beeldkwaliteit (waaronder kenmerkende, waardevolle structuren en lijnen) doeltreffend beschermd in de gemeente Goirle. Dit kan helpen het 'prachtlandschap' en de 'dorpse' kwaliteiten uit de centrale waarden te borgen.

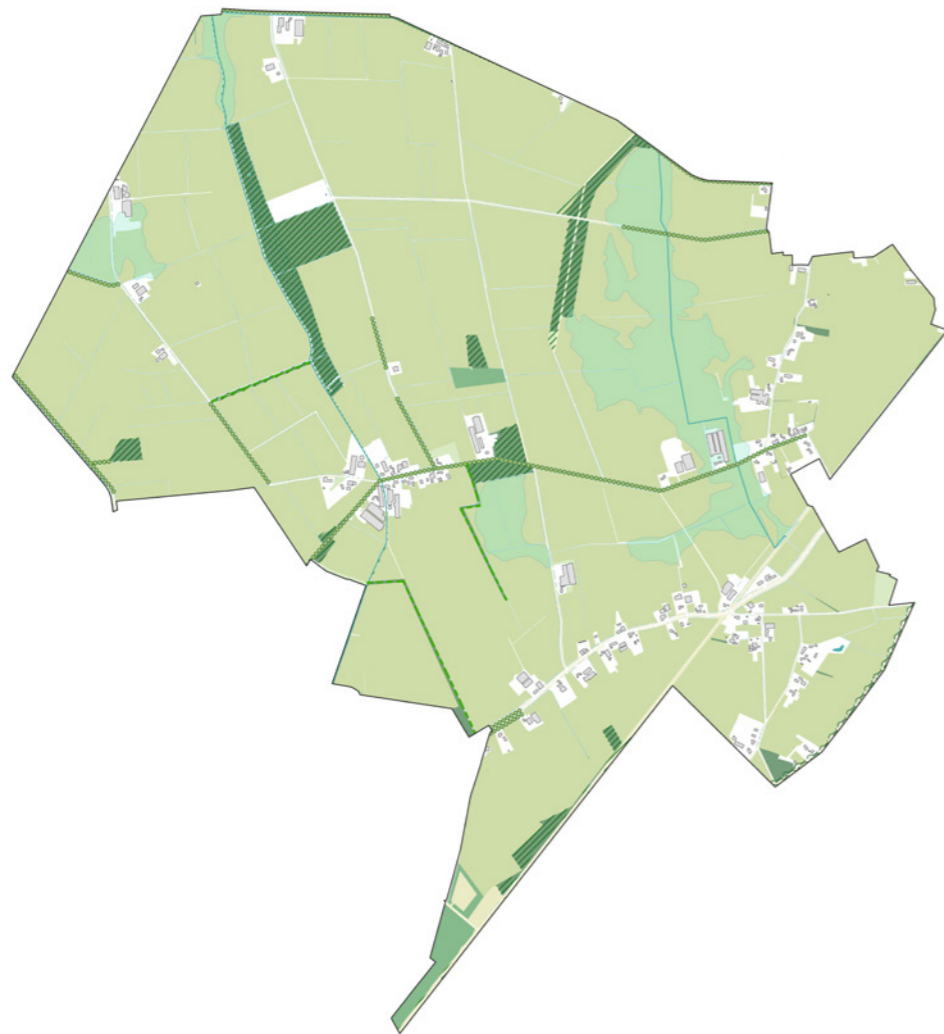
- ☺ restaurant
- 🏪 winkel
- 🎓 school
- ⚽ sports
- ⚙️ windmolen
- ⛪ kerk
- 📍 bushaltes
- overige functie
- winkelfunctie
- kantoorfunctie
- industrie functie
- ▬ Gemeente Goirle
- 🌳 Houtwal oude Tilburgsebaan
- ▨ Bels Lijntje
- ⦿ laan
- ⦿ enkele rij bomen
- houtsingel
- ▬ autosnelweg en hoofdweg
- ▬ regionale weg
- ▬ wegen
- ▬ gebouwen
- beken
- waterlopen
- ▬ oppervlaktewater
- ▨ beekdalen
- ▨ waterberging
- ▨ NatuurNetwerk
- ▨ grasland
- ▨ bouwland
- ▨ heide
- ▨ bos
- ▨ wetland
- ▨ erf

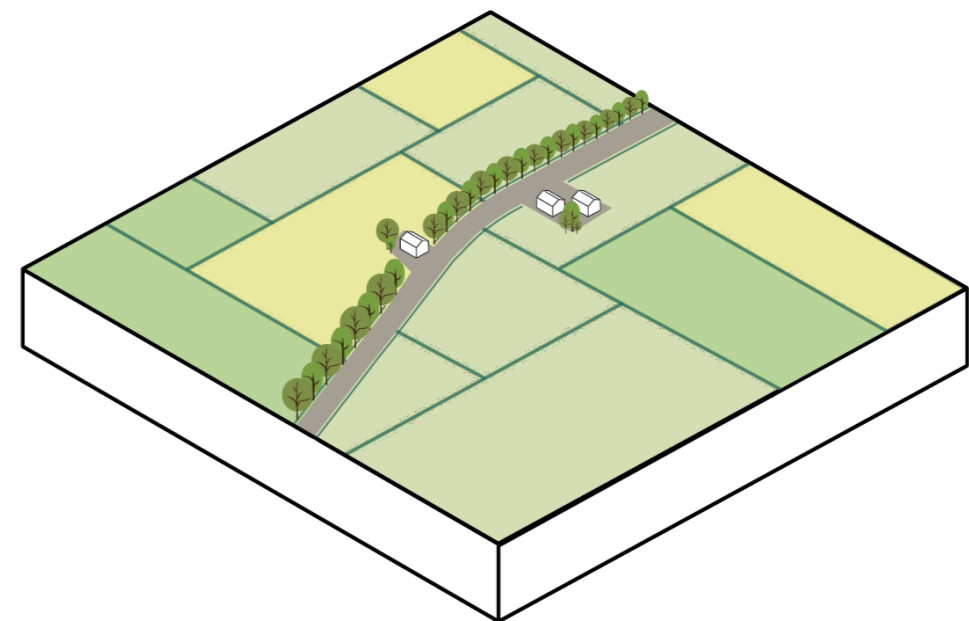
Afbeelding 4.1 Totaalkaart
 Kaartbeeld van huidige situatie
 Gemeente Goirle.

4. GEBIEDSANALYSE BUITENGEBIED WEST (RIEL)

Het buitengebied van Riel kenmerkt zich als relatief grootschalig, open landbouwgebied met akkers en weiden, op de grens van zandgrond en het beekdal. Het landschap in dit deelgebied bestaat uit open agrarisch gebied met enkele (grootschalige) agrarische bedrijven. Hier zijn ook bebouwingsclusters langs linten (Vijfhuizen, Brakel en Looienhoek) en het Bels Lijntje te vinden. In het gebied bevindt zich tevens het beekdal van de Hultensche Leij en enkele (kleine) bospercelen. In het beleid is opgenomen dat niet-agrarische functies in dit deelgebied ondergeschikt zijn aan de agrarische functie, met name in het zuidwestelijk deel. Daarnaast is volgens provinciaal beleid in het esdek rondom Riel (De Spaanse Hoek) verstedelijking nog steeds als optie afweegbaar.

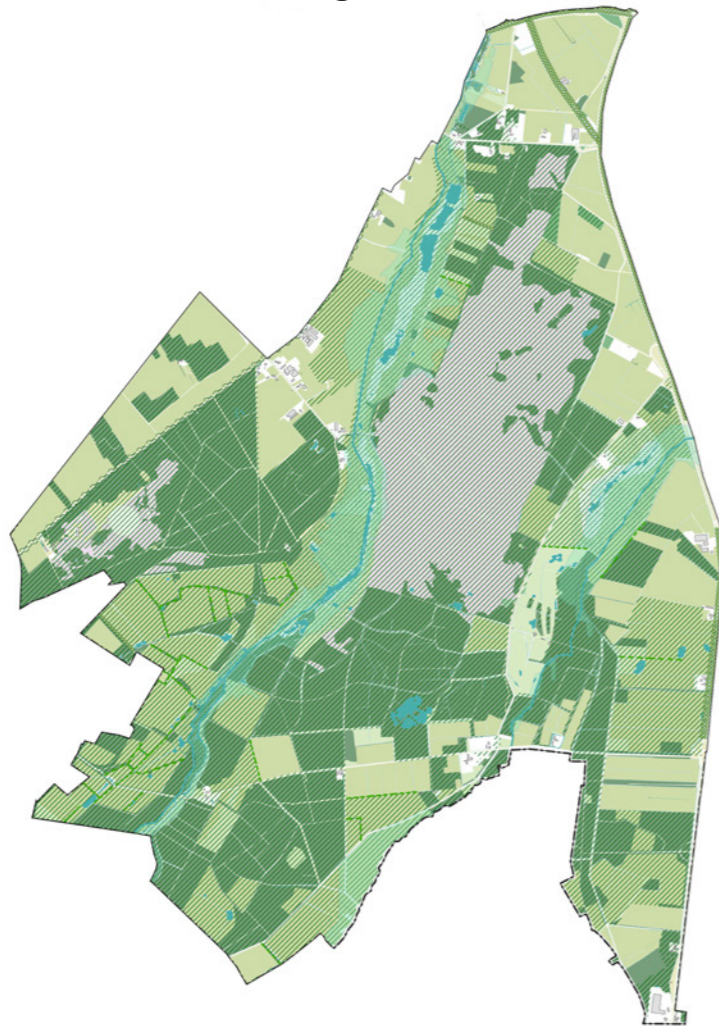
Tot slot liggen er mogelijkheden om ecologische verbindingzones te realiseren in het deelgebied, welke ook zijn opgenomen in het Natuurbod 2019 van regio Hart van Brabant (Hultensche Leij; Bels Lijntje). Met name door de Hultensche Leij (Vossenbergse Loop) als natuurlijke beek en waterbuffer in te richten, wordt de biodiversiteit versterkt. In het Landschapsbeleidsplan 2016 is bovendien als ontwikkelrichting opgenomen om landbouw en biodiversiteit te integreren. Onder andere in de Rielsche Heide ontginning liggen hiervoor mogelijkheden.

4. GEBIEDSANALYSE BUITENGEBIED MIDDEN

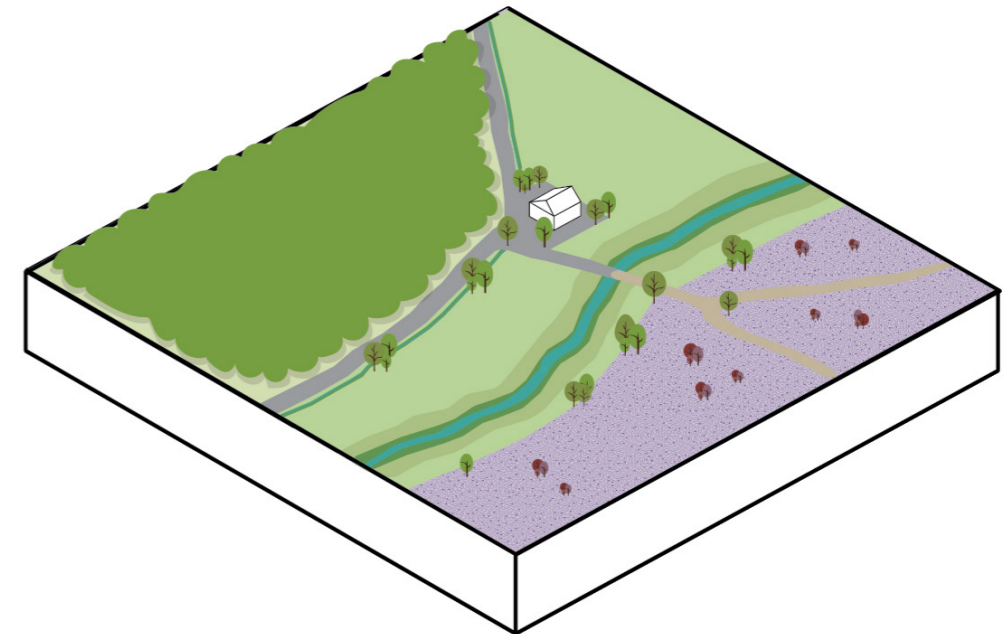
Deelgebied Midden wordt gekenmerkt door de grote oppervlakte aan natuurgebied in de vorm van de Regte Heide en Riels Laag – onderdeel van Natura 2000 en Natuurnetwerk Brabant – en bosgebied daaromheen. Het gebied heeft hierdoor grotendeels een besloten karakter. Het heidegebied zelf wordt ingekaderd door twee beekdalen van de Leij en Poppelsche Leij, waardoor het ook de waterscheiding vormt tussen het Donge- en Dommelsysteem. Uit Proeftuin Regte Heide is gebleken dat het gebied een uniek watersysteem kent door de aanwezige breuklijnen. Tot slot ligt aan de zuidzijde van het heidegebied een strook aan landgoederen (Nieuwkerk, De Hoevens, Gorp en Roover en Ooievaarsnest) en aan de noordzijde ligt het passtuk Katsbogte.

Het authentieke, diverse landschap kent veel (cultuur)historische waarden, waaronder historische grafheuvels die goed zichtbaar zijn. Er loopt een netwerk aan recreatieve routes door het gebied, waardoor de waardevolle natuur kan worden beleefd. Met name rondom de aanwezige waterlopen ligt het accent op natuur en recreatie. Met inachtneming van de natuur- en landschapswaarden

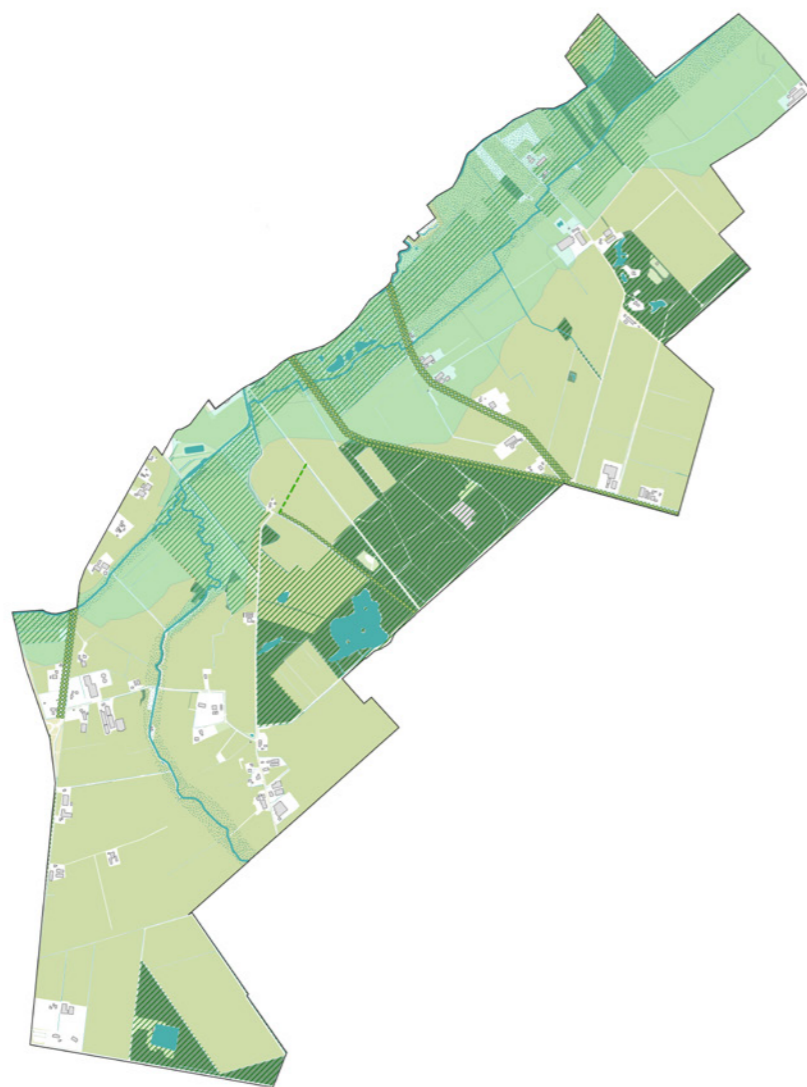
wordt in dit deelgebied dan ook extensieve recreatie gestimuleerd. Op deze wijze wordt de belevingswaarde van het gebied vergroot. De landgoederen hebben hierin ook een recreatieve aantrekkingskracht. Met name klooster Nieuwkerk is met de golfbaan hierin een recreatieve spot.

Verder ligt in dit deelgebied de nadruk op verdere ecologische ontwikkeling, door onder meer uitbreiding en ontwikkeling van Natuurnetwerk Brabant, beekherstel (Poppelsche Leij) en het realiseren van ecologische verbindingzones (Poppelsche Leij). Landbouwactiviteiten worden bij voorkeur verplaatst en nieuwe landbouwactiviteiten zijn niet mogelijk in dit deelgebied. Ten noorden van het heidegebied ligt het passtuk de Katsbogte, waarvoor in het Landschapsbeleidsplan is opgenomen dat hier een groene waterbuffer wordt ontwikkeld, ter versterking van de natuurwaarden. Het passtuk is provinciaal ook aangewezen als een gebied waar verstedelijking, in combinatie met landschap en natuurontwikkeling, afweegbaar is. Omtrent deze ontwikkelingen moet echter rekening worden gehouden met de cultuurhistorische waarde van het gebied.

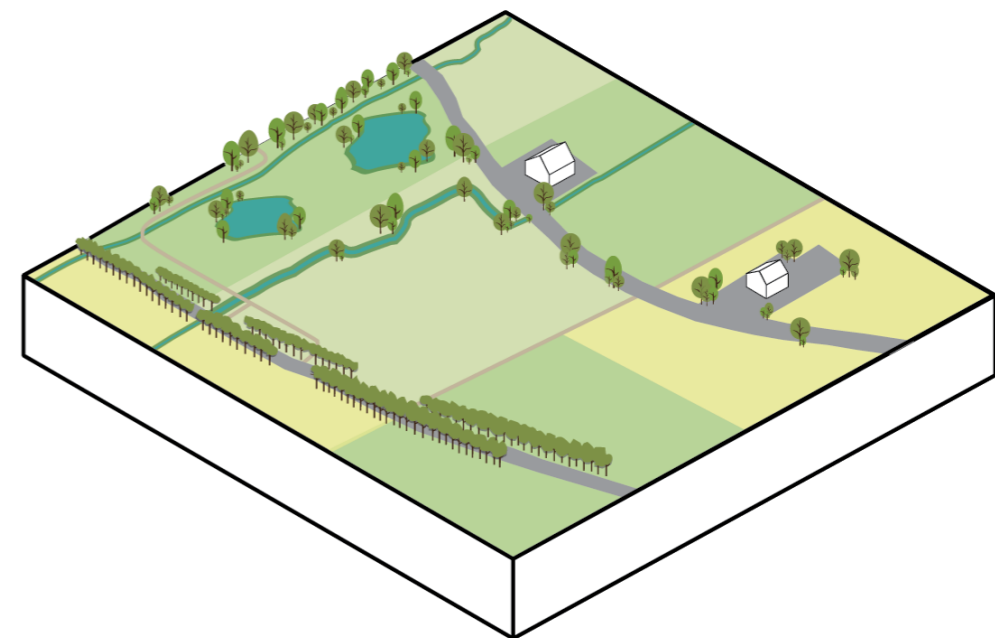

4. GEBIEDSANALYSE BUITENGEBIED OOST

Deelgebied Oost ligt ingesloten tussen de kern Goirle en het landgoed Gorp en Roover. Het landschap is gevarieerd en kent een kleinschalig, open karakter. In de ruimtelijke indeling van het landschap is sprake van een karakteristieke opbouw van lage, natte gronden (beekdalen Roovertsche Leij en Nieuwe Leij) naar hogere, drogere gronden met vele gradiënten en een bijzondere hydrologische ontwikkeling. Het deelgebied wordt agrarisch gebruikt en heeft daarnaast een waardevolle functie als uitloopgebied voor de inwoners van Goirle, door de nabijheid van het centrum van Goirle. De recreatieve Natuurpoort Roovertsche Leij en Breehees zijn populaire, recreatieve spots van waaruit het bosgebied en de landgoederen worden beleefd.

In het huidige beleid is opgenomen dat bestaande extensieve agrarische bedrijven in hun functie landschapsbeheer moeten vervullen en dat bij nieuwe (recreatieve) ontwikkelingen het kleinschalige, open karakter gehandhaafd moet blijven. Recreatieve nevenfuncties bij agrarische bedrijven zijn toegestaan, op voorwaarde dat het goed aansluit op het karakter van het gebied. Tot slot wordt ook in dit deelgebied getracht de natuur verder te ontwikkelen (Zuidrand), ecologische verbindingen te realiseren (Nieuwe Leij) en beekherstel toe te passen (Roovertsche Leij en Nieuwe Leij). Recent is al een faunapassage (Turnhoutsebaan) gerealiseerd in dit deelgebied.

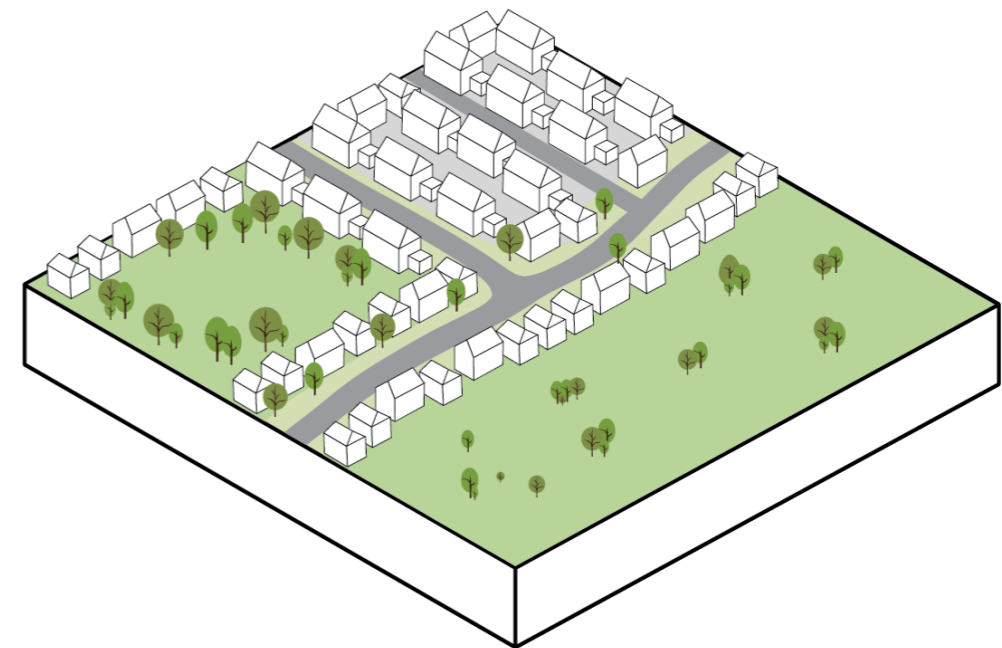
4. GEBIEDSANALYSE DORPSKERN RIEL

De dorpskern is ontstaan vanuit een historisch woonlint, op de hoger gelegen gronden ten westen van het beekdal, die wordt gevormd door de Kerkstraat – Dorpsstraat – Zandeind. Met name de Groene Driehoek en de historische leerlooierijen die hier oorspronkelijk zaten zijn bijzondere elementen in dit historisch dorpslint. Achter het dorpslint bevinden zich inmiddels enkele kleine, compacte uitbreidingswijken. In eerste instantie is alleen de oostzijde van Riel bebouwd, maar later ook het westelijk deel. Het beekdal van de Leij en het Bels lijntje vormen hierbij bepalende lijnen in de structuur van het stedelijk gebied. Ze vormen de huidige grenzen van de dorpskern. Op veel plekken is hierdoor de begrenzing van de dorpsrand strak en planmatig vormgegeven, op enkele uitzonderingen na (overgang Zandeind en zuidoostzijde).

Tussen het historisch dorpslint en de kleine woonwijken bevinden zich in de kern enkele groene, open ruimten. Destijds is er namelijk bewust voor gekozen om de groene, diepe achterterreinen van het historisch dorpslint zoveel mogelijk te

behouden. Deze achterterreinen versterken het groene, landelijke karakter van de Riel en verzacht hiermee enigszins de strakke dorpsranden. Bovendien blijft het historische dorpslint goed zichtbaar.

Riel heeft een dorps karakter met overwegend een woonfunctie voor haar bewoners. Aan de zuidzijde van de kern is nog een kleinschalig bedrijventerrein, sportpark (en ruitclub) en de scouting gevestigd. In de noordelijke dorpsrand is tot slot nog een tenniscomplex gelegen. Het dorpslint zelf kent van oudsher een menging van functies. Zo zijn ook nu nog enkele winkels aan de Dorpsstraat gelegen en er is een wat grotere detailhandelsvoorziening (met o.a. de Boerenschuur) gelegen aan de Blokackers, met een relatief groot parkeerterrein. Daarnaast zijn er twee horecagelegenheden gevestigd aan het dorpslint. De onderwijsvoorzieningen en andere maatschappelijke voorzieningen (ontmoetingscentrum de Leybron) zijn gelegen in het centrum van Riel, het gebied rond de kerk en het Dorpsplein – dat recent is heringericht.

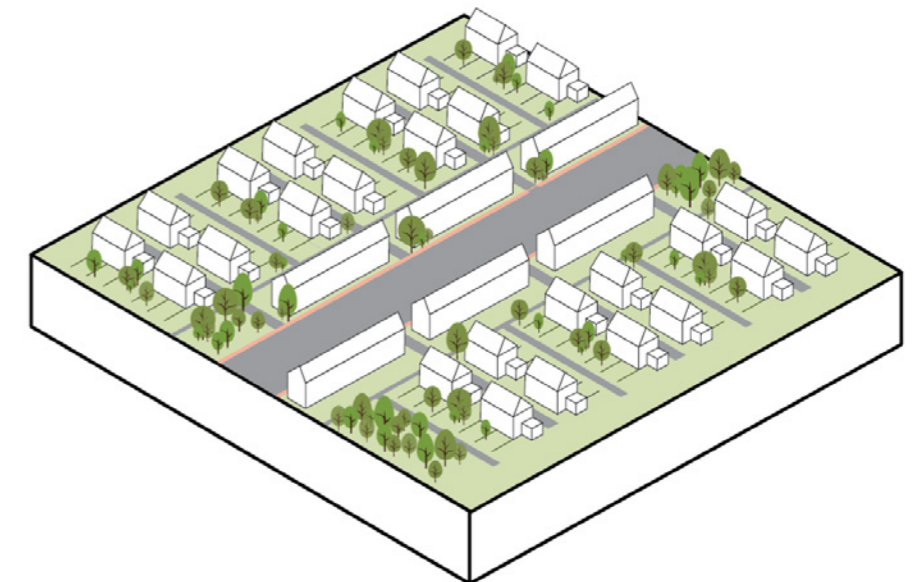
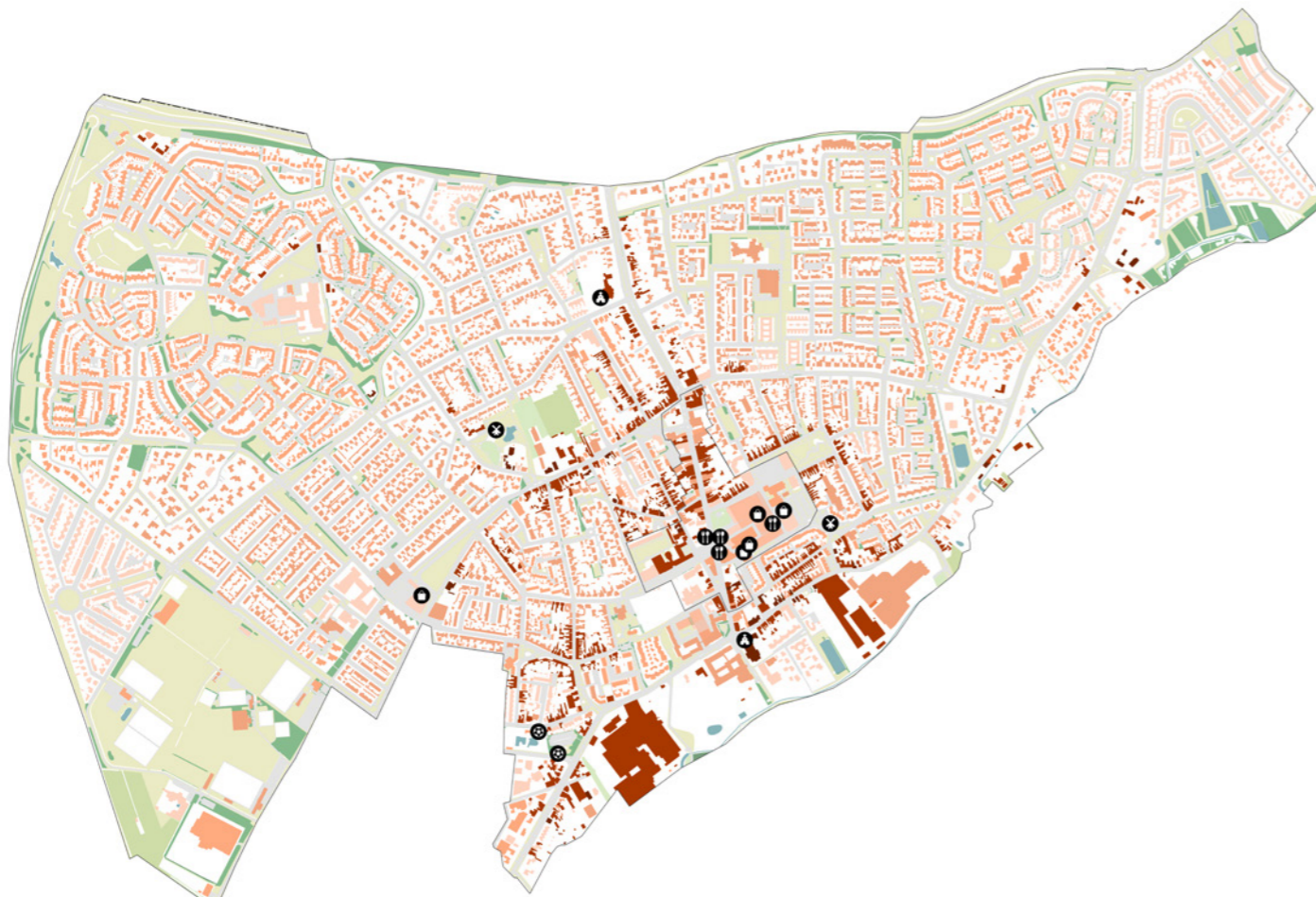

4. GEBIEDSANALYSE WOONWIJKEN GOIRLE

Goirle is oorspronkelijk gebouwd op een dekzandrug te midden van het beekdallandschap. De historische Tilburgseweg (met vele beeldbepalende (monumentale) panden en de R.K. Maria Boederschap kerk) functioneert als ruggengraat van de dorpskern. Aan de oost- en westzijde van de Tilburgseweg zijn in de loop der jaren enkele woonwijken gebouwd. Elke wijk heeft een eigen karakter, passend bij de tijdgeest waarin het is gebouwd. Veel van de woonwijken kennen een eigen (centrale) groenstructuur die voortkomt uit het aanliggende landschap, soms in combinatie met een wijkvoorziening (bijvoorbeeld het Van Hogendorpplein in Hoogeind en de Brede Scholen), waarop de wijk is georiënteerd. Verder is het opvallend dat elke wijk in Goirle zijn eigen karakteristieke hoofdontsluiting structuur heeft.

Wildackers (vooroorlogs) was de eerste uitbreidingswijk, bestaand uit arbeiderswoningen in gesloten bouwblokken. Woonwijk 't Ven (vroeg naoorlogs) is een wat meer ruim opgezette, groene wijk met een tuindorpachtige structuur. Tevens zit hier het Molenpark gevestigd die ook een maatschappelijke voorziening huisvest. Abcoven en Hoogeind zijn allebei een woonwijk met

traditionele blokverkaveling (jaren '60). De woonwijken Grobbendonck en De Hellen (jaren '70) zijn, als reactie op de traditionele blokverkaveling, beiden opgebouwd volgens de zogenaamde Forumbeweging. Deze uitbreidingswijken worden gekenmerkt door grillige straatpatronen en naar binnen gekeerde bebouwing die is geclusterd rondom woonerven. De Groote Akkers is een jaren '80 ruim opgezette woonwijk met een centrale groenzone. Tot slot de Nieuwe Erven en Hoge Wal, jaren '90/'00 thematische uitbreidingswijken met moderne architectuur, lichte kleuren, veel groen-structuren en een centrale groenzone. Naast de bovengenoemde uitbreidingswijken, bevindt zich in het zuidoosten van Goirle nog een historisch woongebied (de Zuidrand) met historische dorpsbewoning aan het lint, enkele grote, industriële complexen van bedrijven die hier van oudsher gevestigd waren en nu worden getransformeerd tot woonlocatie, het moleneiland en de tuin van Huize Anna. Tot slot is in het zuidwesten nog een sportcomplex gelegen, naast bedrijventerrein Tijvoort, waar onder andere twee voetbalverenigingen, een tennisclub, hockeyclub en sporthal zijn gevestigd.

4. GEBIEDSANALYSE CENTRUMGEBIED GOIRLE

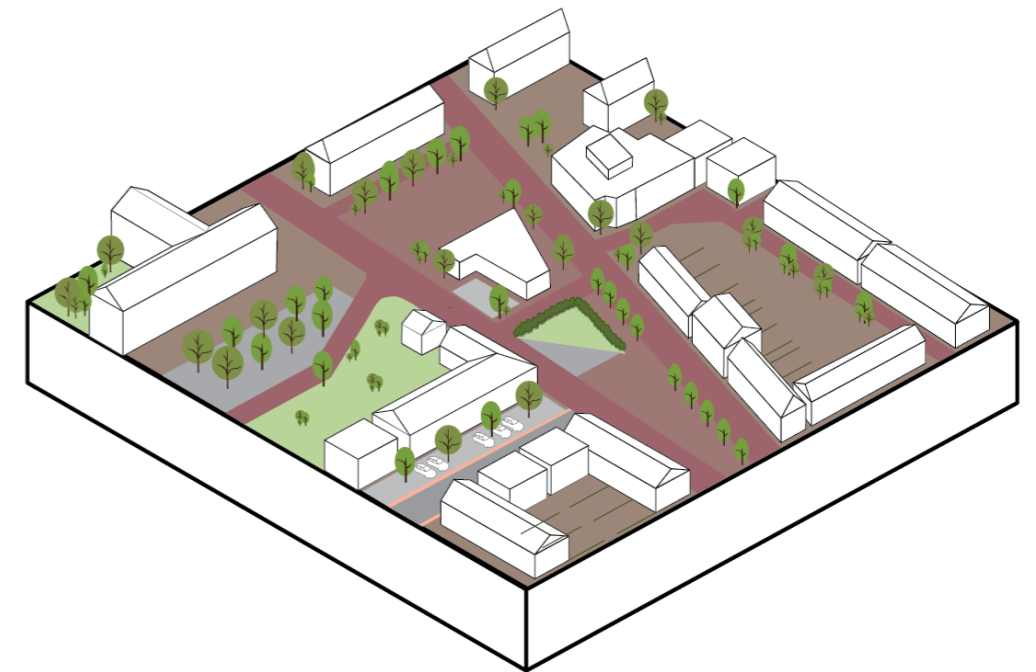
Het centrumgebied van Goirle wordt hoofdzakelijk gevormd door het Kloosterplein, winkelcentrum De Hovel en cultureel centrum C.C. Jan van Besouw. Het centrum is hiermee een concentratie van voorzieningen – detailhandel, horeca, (commerciële) dienstverlening, sociaal(maatschappelijke) en culturele voorzieningen – vaak gecombineerd met een woonfunctie op de verdiepingen.

De Hovel, een voetgangersgebied met tweezijdige bewinkeling, functioneert als het kernwinkelgebied van Goirle. Het C.C. Jan van Besouw is, zowel ruimtelijk als in functie (culturele voorziening), de tegenhanger. Het Kloosterplein huisvest de horecagelegenheden en functioneert hiermee als de ontmoetingsplaats van

Goirle. Dit plein bevindt zich tussen De Hovel en het C.C. Jan van Besouw en ligt aan de Tilburgseweg, die als aanloopstraat van het centrum fungeert, zowel vanuit het noorden, als vanuit het zuiden.

Naar de randen van het centrum neemt de bebouwing zowel qua korrel, als in de hoogte af en er ontstaat letterlijk meer lucht in de gebouwde structuur. De Fraterstuin en ook de begraafplaats vormen oases van groen in het centrumgebied. De groenstructuur in het centrum wordt verder gevormd door boombeplanting en kleinschalige parken/hoven.

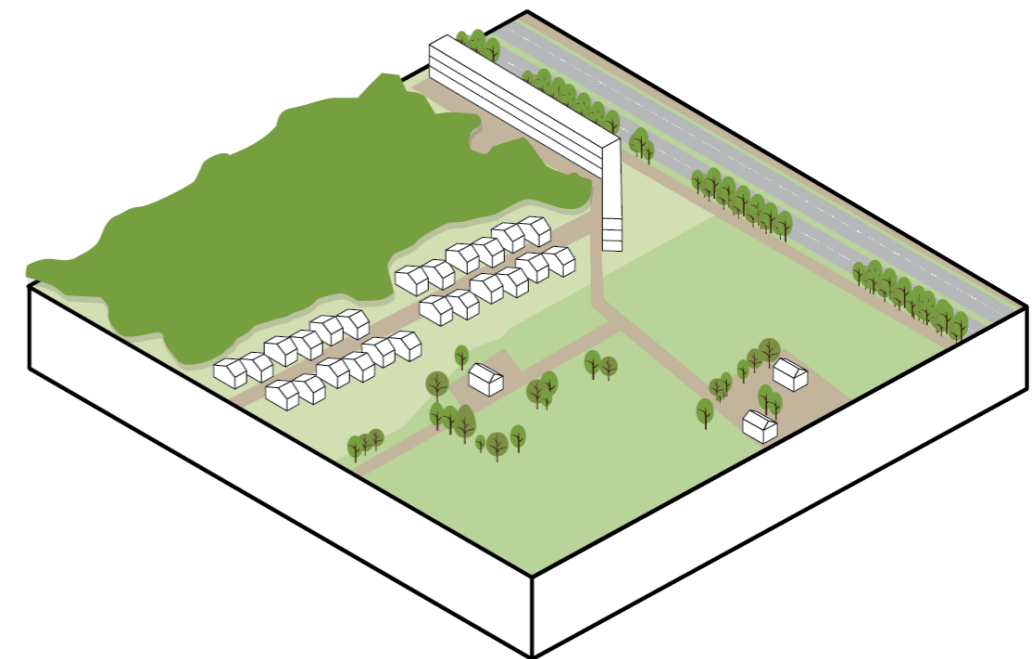

4. GEBIEDSANALYSE

A58-ZONE

De A58-zone is duidelijk een overgangszone tussen stad en (platte)land, waar veel ontwikkelingen plaatsvinden. Het gebied kenmerkt zich door een afwisseling aan landschappen en functies: van agrarisch gebied en landgoederen aan de westkant – de Tilburgse bedrijventerreinen, de Surfplas en het Boschkens bos- en woongebied in het midden – en de Bakertand en het agrarisch gebied met daarin de Oostplas, aan de oostkant. Duidelijk element in dit gebied is uiteraard de snelweg A58 die langs de noordgrens van de gemeente loopt en die een stevige, fysieke barrière vormt tussen de gemeente Tilburg en de gemeente Goirle. De gemeente Tilburg heeft echter wel een bijzondere, ingestelde positie in dit deelgebied. Zo hoort het industriegebied T58 ten zuiden van de A58, tegen de gemeente Goirle aan gevestigd, bij de gemeente Tilburg. Daarnaast is in 2017, door middel van een grenscorrectie, het gebied de Bakertand overgedragen aan de gemeente Goirle. Hier is momenteel een uitbreidingswijk in ontwikkeling en wordt drie hectare bos aangelegd.

Het natuurnetwerk is in de A58-zone een stuk dunner dan in het overige buitengebied van de gemeente. Aan weerszijden van de Tilburgseweg bevindt zich nog wel het Boschkens bosgebied, inclusief woonwijk de Boschkens. Dit bosgebied is vanuit landschappelijk, ecologisch en historisch oogpunt bijzonder en waardevol. Daarnaast zijn nog enkele andere natuurwaarden (onder andere de beekdalen van de Leij en de Oostplas) terug te vinden. In de ecologische verbindingen ontbreken nog enkele (waardevolle) schakels, met name in relatie tot de Oostplas. In het regionaal Natuurbod is opgenomen om natuur te ontwikkelen ten oosten van de Oostplas, ecologische verbindingzones te realiseren (Hultensche Leij en Nieuwe Leij), beekherstel uit te voeren (Nieuwe Leij) en faunapassages aan te leggen. De natuurgebieden vervullen bovendien een (potentiële) recreatieve- en waterbergende functie. Gezien de bovengenoemde ontwikkelingen is de verwachting dat er veel druk komt te liggen op dit deelgebied.

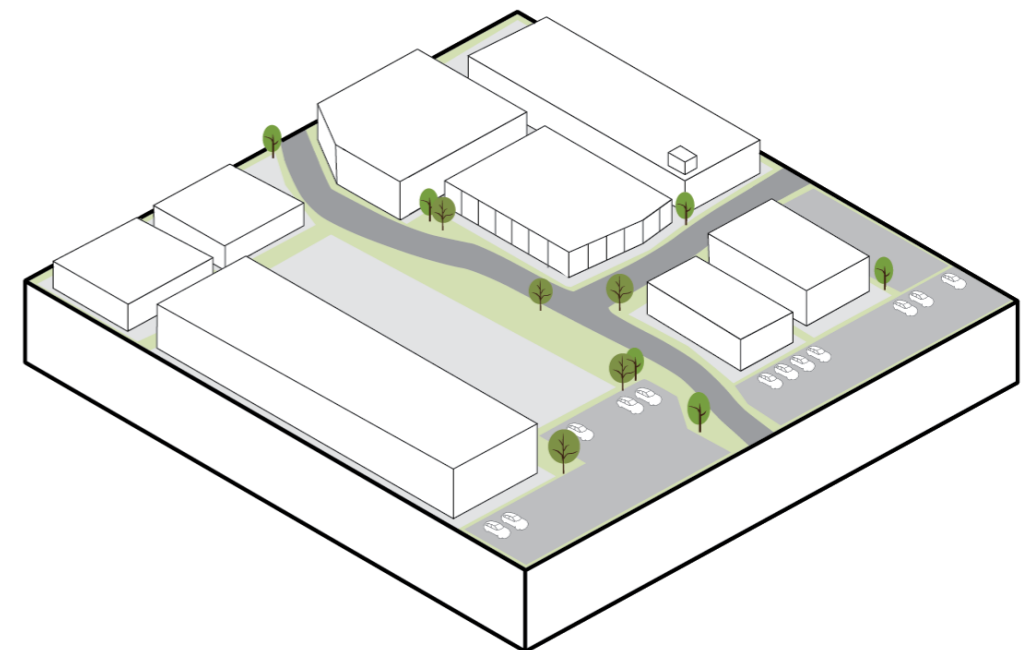

4. GEBIEDSANALYSE BEDRIJVENTERREIN VEERTELS (RIEL)

In het zuiden van de dorpskern van Riel bevindt zich een klein bedrijventerrein (Veertels/ Spoorweide). Het terrein is gelegen aan beide zijden van de Alphenseweg, de zuidelijke entree van het dorp. De eigenlijke dorpsbebouwing begint verderop, waar het historische dorpslint begint. Het bedrijventerrein kent een kleinschalige opzet, wat aansluit bij de karakteristiek van Riel als geheel. De meeste bedrijven bevinden zich tussen de Alphenseweg en het Bels Lijntje, die de grens vormt van het terrein. De bedrijvigheid op het terrein is strak verkaveld op grote percelen, gericht op de straat. Het gebied kent een lusvormige verkeersstructuur, waarlangs de bedrijven zijn ontsloten. Het terrein zelf heeft twee ontsluitingswegen op de Alphenseweg.

Op het terrein is sprake van menging met woonfunctie van bedrijfswoningen, waarvan een aantal niet meer hoofdzakelijk als bedrijfswoningen wordt gebruikt. Aan de andere zijde van de Alphenseweg bevinden zich ook nog enkele bedrijven. Op deze locatie wordt de bedrijventerreinen functie echter steeds kleiner en bovendien grenst het aan de recent ontwikkelde woonwijk Heisteeg. Omdat een aantal bedrijfslocaties momenteel leeg staan, worden deze tijdelijk ingevuld met andere functies, waaronder de huisvesting van arbeidsmigranten.

4. GEBIEDSANALYSE BEDRIJVENTERREIN TIJVOORT (GOIRLE)

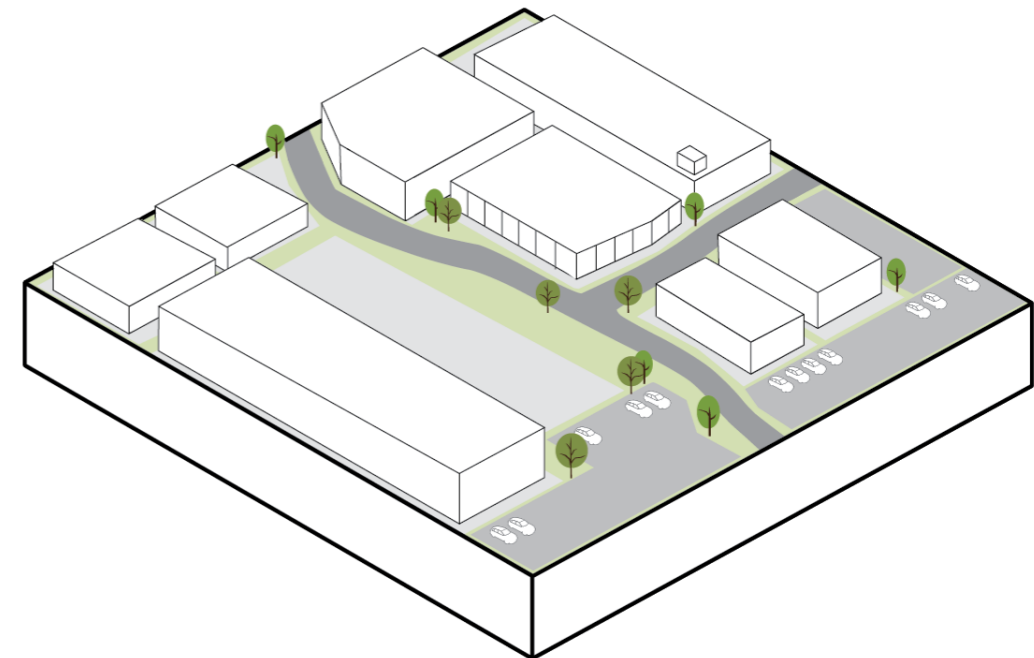
Ten zuiden van de dorpskern Goirle bevindt zich het bedrijventerrein Tijvoort, grofweg ingekaderd door de Turnhoutsebaan, Poppelseweg en de Spoorbaan. Daarbuiten bevindt zich nog een overgangszone, richting de zuidrand en woonwijk de Wildackers, waar (historisch) enkele bedrijven gevestigd zijn. Het bedrijventerrein heeft een aantal ontsluitingen, maar deze vormen geen duidelijke entrees.

Tijvoort kan worden getypeerd als een gemengd bedrijventerrein met veelal traditionele bedrijvigheid die historisch en/of qua afzet en werkgelegenheid sterk aan Goirle zijn verbonden. In het zuidelijk deel van het bedrijventerrein is de zwaardere bedrijvigheid gevestigd en in het noordelijk deel is lichte bedrijvigheid gevestigd. Willekeurig verspreid over het bedrijventerrein zijn kantoorpanden (vaak gegroeid als onderdeel van een bedrijfspand) en consumentgerichte

bedrijven gevestigd, waardoor het terrein functioneel geen gestructureerde indeling kent. Tot slot zijn incidenteel bedrijfswoningen gevestigd in het gebied en aan de rand van het terrein, aan de Poppelseweg, bevinden zich ook burgerwoningen. De Zandschelstraat, waar een hele rij aan burgerwoningen is staat, vormt hierop een uitzondering.

Het geheel heeft de uitstraling van een handels- en industriecomplex, maar door de vele functies heeft het bedrijventerrein niet echt een duidelijke identiteit. Het terrein zelf kent bovendien een gebrekkige, ruimtelijke structuur (geen samenhang in kavelmaten, architectuur, beeldkwaliteit). In de afgelopen circa twee jaar zijn, in samenwerking met de ondernemers, al wel maatregelen genomen om de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren. Het parkmanagement en de recent gesloten 'green deal' zijn mooie voorbeelden van deze samenwerking.

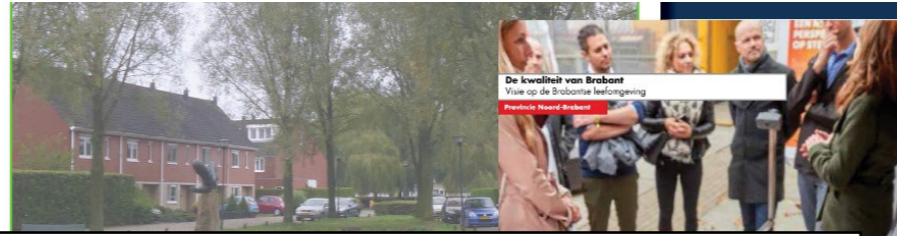
HOOFDSTUK 5. BELEIDSANALYSE

5. BELEIDSANALYSE INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de uitkomsten uit de inventarisatie van bestaande beleidsstukken en maatschappelijke trends. Allereerst wordt in paragraaf 5.1 ingegaan op de nationale omgevingsvisie (NOVI), provinciale omgevingsvisie 2018-2050 van Noord-Brabant en het samenwerkingsverband Regio Hart van Brabant, waarin ambities en beleid regionaal worden afgestemd. Hierna is thematisch een overzicht gegeven van de huidige situatie en trends omtrent het betreffende thema en daarop aansluitend het huidige beleid dat wordt gevoerd. Het betreft, naast het regionale kader, de volgende thema's:

- Veiligheid
- Landschap- en groenstructuren
- Water
- Natuur en biodiversiteit
- Cultuur en erfgoed
- Mobiliteit
- Wonen
- Economie / bedrijventerreinen
- Landbouw
- Retail en horeca
- Recreatie en toerisme
- Gezondheid
- Sociaal en meedoen
- Milieu
- Duurzaamheid – klimaatbestendigheid
- Duurzaamheid – energietransitie

WOONVISIE GEMEENTE GOIRLE
2019-2022
02-07-2019

Bestuursakkoord 2018 - 2022

Goirle: Duurzaam en dienstbaar

Lijst Riel Goirle
COA
VVD
Pro-Actief Goirle

Afdeling Ontwikkeling

offenbeleidsplan
Goirle

Back tot Basics 2.0
Integraal beleidsplan sociaal domein gemeente Goirle
2018 - 2021

gemeente
Goirle

828 2.0 - concept nota t.b.v. inspraakprocedure

Aankomst, Oktober 2009
Projectnummer: M054
dr. Jolger Amalhouwa
dr. Ruud Schwaninger

Beleidsplan in Overzicht
AZ
25-11-2010

Ontwikkeling
127
Vastgesteld college B&W 30 mei 2017

5. BELEIDSANALYSE

5.1 (BOVEN)REGIONALE VISIES

Rijk

Het werkt momenteel aan de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Hierin biedt het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Naar verwachting verschijnt de definitieve NOVI in het voorjaar van 2020.

De NOVI richt zich op vier prioriteiten:

1. Ruimte maken voor de klimaatverandering en energietransitie
2. De economie van Nederland verduurzamen en ons groeipotentieel behouden
3. Onze steden en regio's sterker en leefbaarder maken
4. Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen

Het rijk hanteert hierbij drie uitgangspunten (afwegingsprincipes):

- Slimme combinaties maken waar dat mogelijk is
- De kenmerken van het gebied centraal stellen
- Niet uitstellen of doorschuiven

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) wordt opgesteld in het kader van de Omgevingswet. Inter-bestuurlijke samenwerking is hierbij een belangrijk speerpunt. Voor de realisatie van de NOVI zet het rijk dan ook in op de regionale schaal. Enerzijds in de vorm van Omgevingsagenda's voor landsdelen, maar ook thematisch op andere schaalniveau's en worden NOVI-gebieden aangewezen voor gebieden met meervoudige complexe opgaven met diverse nationale belangen.

Omgevingsagenda's

De nationale, provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies moeten natuurlijk goed op elkaar aansluiten. Die uitwerking gebeurt in Omgevingsagenda's. Op die manier moet wat het Rijk en de andere overheden doen in de fysieke leefomgeving op elkaar aansluiten en elkaar versterken. Ook voor landsdeel Zuid (Brabant en Limburg) zal komende tijd de omgevingsagenda verder worden geconcretiseerd. De omgevingsagenda Hart van Brabant zal hierbij voor Goirle een belangrijke (sub)regionale schakel vormen.

Provincie

De provincie Noord-Brabant is een kennis- en innovatieregio, waarmee ze een belangrijk onderdeel vormt in het grootstedelijk netwerk van Nederland. In 2018 is de provinciale omgevingsvisie vastgesteld waarin een Vergezicht voor midden Brabant in 2050 is opgenomen: Het landschap in Midden-Brabant kent hoge cultuurhistorische waarden, waar bewoners graag recreëren. Karakteristieke Brabantse beken stromen door dorpen en steden, door kleinschalige landbouwgebieden en landgoederen. De natuur is rijker geworden, dankzij kronkelende beken die de ruimte hebben gekregen. Historische kastelen, boerderijen, kloosters en kerken etc. hebben een nieuwe recreatieve of woon/werkfunctie. Aan de randen van de steden zijn goede overstapfaciliteiten, zodat mensen vanuit de dorpen de stad gemakkelijk en snel kunnen bereiken. Daarnaast worden innovatieve, duurzame vervoersmiddelen ingezet om regionale congestie te voorkomen.

Hierin heeft de provincie één basisopgave en dat is 'werken aan veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit' en daarnaast zijn er vier hoofdopgaven:

- (1) werken aan de Brabantse energietransitie
- (2) werken aan een klimaatbestendig Brabant
- (3) werken aan de slimme netwerkstad
- (4) werken aan een concurrerende, duurzame economie.

Hiervoor wil de provincie inzetten op meerwaarde-creatie, zodat de omgevingskwaliteit verbeterd, de inclusiviteit van de samenleving wordt bevorderd en een gezonde leefomgeving wordt gecreëerd. Daarnaast inzetten op technische en sociale innovatie, waarbij de provincie als een 'living lab' wordt gezien waar duurzame innovaties een economische meerwaarde brengen en oplossingen bieden voor maatschappelijke vraagstukken. Tot slot geeft de provincie aan in te zetten op kwaliteit boven kwantiteit – een duurzame economie en brede welvaart voor alle Brabanders. Om deze ontwikkelingen goed vorm te geven streeft de provincie naar een 'diepe, ronde en brede manier van kijken', waarbij alle schaalniveaus van de leefomgeving worden meegenomen, integraal en vanuit een gebiedsgerichte insteek opgaven worden opgepakt, hierin alle schaalniveaus van de fysieke en sociale leefomgeving worden meegenomen en alle relevante partijen worden betrokken.

5. BELEIDSANALYSE

5.1 (BOVEN)REGIONALE VISIES

Hart van Brabant

Regio Hart van Brabant, waartoe de gemeente Goirle behoort, geniet van een optimale ligging midden tussen de economische knooppunten Randstad, Brainport Eindhoven en de Vlaamse Ruit. Goirle is in dit kader hoofdzakelijk een aantrekkelijke woongemeente (forenzen functie).

Regio Hart van Brabant is het samenwerkingsverband ('gemeenschappelijke regeling') van de negen gemeenten in Midden-Brabant. Hierbij wordt gefocust op drie hoofdthema's waar een gezamenlijk belang ligt: mens & samenleving; leefomgeving & milieu en economie. Momenteel wordt er gewerkt aan een regionale Omgevingsagenda Hart van Brabant, wat mede input zal vormen voor de Rijks-regio omgevingsagenda.

In de huidige Strategische Meerjaren Agenda 2019-2023 is voor de drie hoofdthema's de volgende visie opgenomen:

- *Mens en Samenleving* – inwoners ontwikkelen meer veerkracht. Regio Hart van Brabant draagt hier aan bij door het waarborgen van een gezonde en veilige leefomgeving met gewortelde (zorg)voorzieningen die slimme dienstverlening inzetten om de nodige opgaven aan te pakken. Er wordt lokaal maatwerk geleverd om de decentralisatie van het sociaal domein (Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet) passend in te kunnen vullen, waarbij de zelfredzaamheid van inwoners versterkt en hulp en ondersteuning dichtbij huis wordt georganiseerd. Ter ondersteuning van een optimale lokale dienstverlening wordt regionaal samengewerkt zodat het sociaal domein efficiënt wordt georganiseerd. Hierbij zijn vier uitgangspunten gesteld die als leidende principes gelden: 1. Een positief leefklimaat waarin iedereen volwaardig meedoet; 2. De vraag van de inwoner is leidend – er wordt resultaatgerichte ondersteuning geboden, op basis van maatwerk; 3. De leefwereld van de inwoner wordt centraal gesteld – één huishouden, één plan, één coördinator; 4. De veiligheid van inwoners vormt altijd de ondergrens.
- *Leefomgeving en Milieu* – Regio Hart van Brabant neemt de verantwoordelijkheid om het ecologisch kapitaal in de regio te beschermen en waar nodig te ontwikkelen. Vanuit de landelijke klimaatdoelstellingen wordt geïnvesteerd in een toekomstbestendige omgeving die klimaatadaptief, energieneutraal en circulair is. Hierbij geeft Regio Hart van Brabant ruimte aan de transitie naar een duurzame landbouw; kiezen voor slimme, vraaggerichte mobiliteit om de goede bereikbaarheid ook in de toekomst te kunnen

garanderen; en tot slot koesteren van de dynamiek van het mozaïeklandschap, met de nabijheid van kernen, voorzieningen en hoogwaardig groen die zorgen voor een aantrekkelijke woonomgeving en een gezond leefklimaat.

- *(slimme) Economie* – Regio Hart van Brabant versterkt haar maakindustrie, logistiek en vrijetijdseconomie door te investeren in innovatie, circulariteit en energieneutraliteit. Aan de hand van de deelprogramma's Smart Industry, Smart Logistics en Smart Leisure wordt dit vormgegeven. Daarbij wordt tevens gezorgd voor een optimale aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. In samenwerking met Regio West-Brabant wordt een koploperspositie in de transitie naar een verantwoorde productie en distributie geambieerd. Daarnaast draagt Hart van Brabant zorg voor het bevorderen van een bestendige werkgelegenheid in de publieke sector (zorg, onderwijs etc.). Via Midpoint Brabant wordt tot slot een overkoepelend ontwikkelingsprogramma vormgegeven dat nieuwe kennisintensieve dienstverlening en smart services als aanjager ziet.

De bovenstaande visie van Regio Hart van Brabant, uitgewerkt in de Strategische Meerjaren Agenda, wordt verder vormgegeven in verschillende sectorale beleidsplannen, waaronder: Regionale Energie en Klimaat Strategie 2019 (concept), Perspectief op Wonen en Woningbouw, Regionaal Natuurbod 2019, Regionale afsprakenkader bedrijventerreinen 2019. Deze stukken worden verder uiteengezet in de verschillende beleidsthema's die hierna aan bod komen.

Bronnen: Omgevingsvisie provincie Noord-Brabant 2018-2015; Ruimtelijke visie Hart van Brabant 2013; Strategische Meerjaren Agenda Regio Hart van Brabant 2019-2023.

5. BELEIDSANALYSE

5.2 VEILIGHEID

Huidige situatie en trends

De inwoners van de gemeente Goirle voelen zich veilig in hun woonomgeving en de overlast is laag. Onderstaande veiligheidsthema's zijn risicogericht geselecteerd als aandachtsgebieden:

- Grote impact – woninginbraak; straatroof; diefstal van en uit auto's; prostitutie; crisisbeheersing; brandveiligheid; polarisatie en radicalisering.
- Grote kans – overlast; internetfraude; oplichting; winkeldiefstal; fietsendiefstal; vandalisme; burenruzies.
- In de fysieke leefomgeving zijn het tegengaan van drugscriminaliteit (o.a. ook afvaldumping) en het onderhouden van een schone, afvalvrije openbare ruimte een opgave.

Daarnaast beschrijft de Veiligheidsregio in haar beleidsstukken enkele trends die van invloed zijn op de samenleving en de fysieke leefomgeving:

- gebruik van big data / internet of things
- zelfrijdende voertuigen
- kracht van (sociale) media

De opgave voor gemeente Goirle

De gemeentelijke veiligheidsvisie luidt als volgt: "Inwoners van Goirle zijn en voelen zich veilig in eigen huis en omgeving. Als gemeente voeren we de regie, waarbij nauw wordt samengewerkt met veiligheidspartners. Veiligheid wordt gewaarborgd op basis van gedegen analyses, signalen vanuit inwoners en veiligheidspartners en effectieve monitoring". In het gemeentelijk beleid zijn drie doelstellingen gesteld met betrekking tot veiligheid en handhaving:

- Tegengaan van ondermijnende activiteiten
- Tegengaan van overlast door personen met verward gedrag.
- Verbeteren van de samenwerking en communicatie tussen gemeente, veiligheidspartners en inwoners.

De aanpak gaat op hoofdlijnen met name in op het vergroten van het bewustzijn en de meldingsbereidheid. Daarnaast het actief betrekken van inwoners bij de actuele veiligheidsthema's en inwoners en bedrijven te stimuleren zelf (preventief) bij te dragen aan de veiligheid in de gemeente. Verder is er blijvende aandacht voor vijf veiligheidsvelden, waarbij de methodiek van VNG wordt aangehouden door de gemeente:

- Veilige woon- en leefomgeving -> fysieke en sociale kwaliteit van de leefomgeving; objectieve- en subjectieve veiligheid.
- Bedrijvigheid en veiligheid -> aandachtsgebieden zijn de drie winkelgebieden, de twee bedrijventerreinen, tijdens evenementen en met betrekking tot recreatie.
- Jeugd en veiligheid -> veiligheid in en om school; overlast gevende/ criminele jeugd (individuele gevallen); alcohol- en drugsgebruik.
- Fysieke veiligheid -> verkeersveiligheid; brandveiligheid; externe veiligheid; rampenbestrijding.
- Integriteit en veiligheid -> polarisatie en radicalisering; georganiseerde criminaliteit; ambtelijke- en bestuurlijke integriteit; Veilige Publieke Taak; informatieveiligheid.

(Zie Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid voor details over de uitwerking van deze bovenstaande vijf veiligheidsvelden).

Bronnen: Kadernota Integrale Veiligheid 2019-2022; Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2017; Toezicht- en Handhavingbeleid 2019-2022; Vergunningenbeleid 2019-2022

5. BELEIDSANALYSE

5.3 LANDSCHAP- EN GROENSTRUCTUREN

Huidige situatie en trends

Het buitengebied kent een diversiteit aan landschappen, met vele groen- en blauwstructuren en continue lijnen in de vorm van lanen en beekjes die het gebied doorkruizen (zie de gebiedsanalyse voor een beschrijving van de verschillende landschappen). Deze lanen en beekjes zorgen voor oriëntatie in het buitengebied. De druk op het buitengebied neemt toe, bijvoorbeeld vanuit opgaven voor klimaatadaptatie, energietransitie, landbouwtransitie en recreatie. Dit gebied wordt grofweg verdeeld in vier deelgebieden:

- west – overwegend agrarisch gebied;
- midden – groot oppervlakte aan heide- en bosgebied;
- noord – kleinschalige overgangszone van bos- en landbouwgebied (A58-zone);
- oost – (ecologische) overgangszone tussen natuurgebieden.

Ook in de dorpskernen zelf zijn duidelijke groenstructuren te herkennen die van (cultuurhistorische) waarde zijn en in het verlengde liggen van het landschap. Deze groenstructuren geven het dorp een groen karakter en zorgen voor samenhang binnen de dorpskernen. Hiermee wordt de belevingswaarde van de woonomgeving versterkt. Aandachtspunt is om een betere verwevenheid tussen de dorpskernen en het buitengebied te creëren, aan de hand van een netwerk van groenstructuren en routes die goed toegankelijk zijn en beide gebieden verbinden.

De opgave voor gemeente Goirle

Het beleid in het Landschapsbeleidsplan 2016 is erop gericht om de contrasterende identiteiten van de verschillende landschapseenheden te handhaven en te versterken, zodat specifieke kwaliteiten van het landschap worden gewaarborgd. Samen met deze landschapsontwikkeling krijgt de natuur een impuls, gekoppeld aan de aanwezige beekdalen en ontwikkeling van landgoederen, opgenomen in het beleid Buitengebied in Beweging 2008.

Het landschap moet vanuit het gebruik worden beheerd. Ingrepen in het landschap moeten altijd een win-win situatie opleveren voor meerdere belangen, zo staat in het Landschapsbeleidsplan 2016 beschreven. Door het groen raamwerk in het landschap robuust in te richten, wordt de opnamecapaciteit vergroot en kan het de toekomstige veranderingen en uitdagingen opvangen. Denk hierbij aan de (grootschalige) energieopgave, klimaatverandering en de landbouwontwikkeling. Hiervoor is het belangrijk om in te zetten op een robuust watersysteem en natuurnetwerk; kringloop van grondstoffen en energie; biodiversiteit; duurzame landbouw.

Het uitgangspunt van het Groenstructuurplan 2014 is om de groenstructuur een verbindende (tussen wijken) en oriënterende functie te geven binnen de dorpskernen en af te stemmen op het omliggende landschap. In dit kader moet de groenstructuur aan de randen van de kernen worden versterkt om het 'groen' dichtbij te brengen en de kwaliteit van het groen op wijkniveau behoeft ook nog wel aandacht.

Bronnen: Landschapsbeleidsplan 2016; Groenstructuurplan 2014; Welstandsnota 2004; Buitengebied in Beweging 2008; Woonvisie 2019-2022

5. BELEIDSANALYSE

5.4 WATER

Huidige situatie en trends

De gemeente Goirle bevindt zich precies op de grens van de Waterschappen De Dommel en Brabantse Delta en huisvest daarmee twee beekdalsystemen. In het kader van klimaatverandering wordt het een uitdaging om water vast te houden, slim te gebruiken en daarmee landschappelijke en ecologische kwaliteiten te versterken. Hiervoor zijn waterbergingsgebieden van belang – het waterbergend vermogen in de zuid westelijke corridor [gebied rond Turnhoutsebaan] is minder hoog dan in de rest van de omgeving.

Ook in de gebouwde omgeving krijgt men te maken met de impact van klimaatverandering. Doordat buien heviger worden en langer duren, wordt het bestaande rioolstelsel steeds zwaarder op de proef gesteld. Hierdoor neemt de kans op wateroverlast toe. Het blijven verruimen van de ondergrondse riolering is echter geen optie.

De opgave voor gemeente Goirle

In het beleid is opgenomen dat de gemeente een robuust watersysteem wil ontwikkelen voor zowel het buitengebied als de dorpskernen, in het kader van een toekomstbestendig landschap. Er wordt ruimte gecreëerd in het buitengebied, oppervlaktewater en/of de openbare ruimte, zodat water kan worden geïnfiltreerd, vast kan worden gehouden en pas als het niet anders kan, afgevoerd worden. Het watersysteem is hiermee multifunctioneel en zorgt ervoor dat wateroverlast en verdroging wordt tegengegaan.

In dit kader worden groen- en blauwstructuren slim ingezet, zodat het wateroverlast en hittestress tegengaat en zorgt voor een gezonde leefomgeving. Hieronder vallen de ambities om groen- en blauwstructuren in de dorpskernen onderling en met het buitengebied te verbinden en de contrasten van de beken te versterken en de sequentie in de beekloop te verduidelijken. Pleinen, parken en plantsoenen worden ingezet voor (tijdelijke) wateropvang en verharding wordt waar mogelijk waterdoorlatend. Hemelwater wordt afgekoppeld en geïnfiltreerd. Deze bovenstaande visie is vertaald in een aantal concrete doelen:

- Stedelijk afvalwater: doelmatige inzameling van stedelijk afvalwater; voorkomen van ongewenste emissies/gezondheidsrisico's; bijdragen aan een duurzame verwerking van afvalwater.
- Hemelwater: doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater; beperken van het risico op wateroverlast; beperken van milieubelasting op bodem- en oppervlaktewater; bijdragen aan klimaatadaptatie.
- Grondwater: voorkomen van structurele grondwateroverlast- en onderlast; bijdragen aan gebiedsgericht grondwaterbeheer; bijdragen aan klimaatadaptatie.
- Drinkwater: bijdragen aan de bescherming van drinkwatervoorzieningen.
- Oppervlaktewater: borgen van bergings- en ontwateringsfunctie van het stedelijk oppervlaktewater; bijdragen aan de beleefbaarheid van stadswateren; bijdragen aan klimaatadaptatie.

Tot slot zijn de grondstoffenbeleid ambities met betrekking tot water groot: water hergebruiken en terugwinnen van grondstoffen uit water. Dit is een taak van het Waterschap, met bijdrage van de gemeente.

Bronnen: Landschapsbeleidsplan 2016; Conceptversie GRP 2020; Grondstoffenbeleidsplan 2014

5. BELEIDSANALYSE

5.5 NATUUR EN BIODIVERSITEIT

Huidige situatie en trends

De mooie natuur wordt gezien als één van de kernkwaliteiten van Goirle en geeft de gemeente een unieke positie in de regio. De Regte Heide is onderdeel van de Natura 2000 en een aantal gronden, in met name deelgebied midden en oost, zijn aangeduid als beschermingszone natte natuurparel en waterreserveringsgebied. De diversiteit aan landschappen legt een duidelijke basis voor het ecologische natuurnetwerk. Het (geleidelijke) verloop tussen de half open landschappen levert een positieve bijdrage aan de biodiversiteit.

De biodiversiteit komt echter de laatste jaren steeds meer onder druk te staan. Deze druk op de biodiversiteit komt onder andere door (intensieve) landbouwactiviteiten, bouwprojecten en ontwikkelingen ten gevolge van klimaatverandering; de komst van exoten en daarmee samenhangende overlast en toenemende droogte die onder andere zorgt voor een brandrisico op de heidegebieden. Het stikstof-/PAS-vraagstuk dat momenteel speelt is een duidelijke weerspiegeling van de problematiek die er ligt.

De opgave voor gemeente Goirle

In het Provinciaal Milieu- en Waterplan staat opgenomen dat uiterlijk in 2027 binnen het natuurnetwerk Brabant sprake is van goed functionerende ecosystemen, met goed bodem- en watercondities en met een grote gebiedseigen variatie aan planten en dieren.

De gemeente wil de biodiversiteit vergroten door enkele ecologische verbindingzones te ontwikkelen, landschapselementen te versterken en ecologisch groen- en waterbeheer te hanteren, in zowel het buitengebied als in de dorpskernen. Hiermee worden de natuurwaarden benadrukt en barrières voor flora en fauna opgeheven. Momenteel is er nog geen specifiek gemeentelijk biodiversiteitsbeleid. Gezien de ontwikkelingen die op de gemeente afkomen in de (nabije) toekomst, is het belangrijk om biodiversiteitsbeleid op te nemen in de omgevingsvisie, gerelateerd aan het Regionaal Natuurbod.

In Regionaal verband heeft Hart van Brabant een Natuurbod gedaan aan de provincie om bij te dragen aan het realiseren van het Natuurnetwerk Brabant, door natuur te ontwikkelen, ecologische verbindingzones te realiseren, beekherstel toe te passen en fauna- en vispassages aan te leggen. In totaal zijn er 103 restopgaves uitgewerkt in het Natuurbod van 2019. Dat betekent dat er ruimte gereserveerd moet worden voor natuur.

Opgaven van het natuurbod in de gemeente Goirle zijn:

- Natuurnetwerk Brabant: Poppelsche Leij; Regte Heide/Engelsbroeken; Noordelijk deel en Zuidrand Roovertsche Leij/Nieuwe Leij.
- Ecologische verbindingzones: Bels Lijntje; Hultensche Leij; Nieuwe Leij; Oude Leij; Poppelsche Leij.
- Faunapassage: meerdere passages overbrugging snelweg A58.
- Beekherstel: Nieuwe Leij; Oude Leij; Poppelsche Leij; Roovertsche Leij;

Bronnen: Landschapsbeleidsplan 2016; Groenstructuurplan 2014; Buitengebied in Beweging 2008; Milieubeleidsplan 2017-2022; Regionaal Natuurbod Hart van Brabant 2019; Positioneringsonderzoek 2010; Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021

5. BELEIDSANALYSE

5.6 CULTUUR EN ERFGOED

Huidige situatie en trends

In de gemeente zijn veel cultuurhistorisch waardevolle landschappen, linten en monumenten te vinden. De meeste monumenten (onder andere de kerken, molens, leerlooijeren, textielfabrieken en villa's) zijn langs de oude dorpslinten van Goirle en Riel gevestigd. Aandachtspunt is dat veel historische panden leeg komen te staan. Hiervoor moet een passende (maatschappelijke) invulling worden gezocht. De belangrijkste, cultuurhistorische structuren zijn nog steeds in dezelfde vorm aanwezig. Bovendien zijn oude lijnen en karakters gebruikt voor het ontwikkelen van nieuw stedelijk weefsel, zoals de groenstructuren op wijkniveau. Tot slot zijn de waterstromen ondanks alle ontwikkelingen behouden gebleven als begrenzing van de stedelijke ontwikkeling.

De groene en culturele uitstraling van de gemeente Goirle draagt bij aan het vestigingsklimaat. De identiteit van de gemeente, inclusief kunst en cultureel erfgoed, versterkt het cement van de samenleving. Het culturele karakter staat bij de inwoners ook hoog in het vaandel; er is een brede, culturele interesse van de bevolking en de gemeente kent een rijk en actief verenigingsleven. De sociale cohesie is mede hierdoor hoog.

De opgave voor gemeente Goirle

De gemeente Goirle wil haar onderscheidende karakter ten opzichte van Tilburg behouden. In het beleid, met name Welstandsnota 2004, wordt ingezet op behoud van de dorpsidentiteit. Ook het in stand houden van het cultuurhistorische landschap met kenmerkende lijnen, (groen)structuren en monumenten in het buitengebied en de dorpskernen (centrum, woonwijken en bedrijventerreinen) vallen hier onder. De gemeente heeft in het Raadsbesluit Erfgoedbeleid 2016 aangegeven erfgoed van belang te vinden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt erfgoed sowieso al meegenomen in het afwegingskader (bestemmingsplannen). De wens is echter opgenomen dat de gemeente het behoud van erfgoed ook wil stimuleren en waar mogelijk ondersteunen. Hiervoor is echter nog geen beleid opgesteld, met uitzondering van het Landschapsbeleidsplan 2016 die de ambitie stelt om het cultuurhistorisch landschap te behouden en versterken.

Het is belangrijk om in de op te stellen omgevingsvisie nadrukkelijk aandacht te hebben voor de aanwezige cultuurhistorie in het landschap en de dorpskernen (materieel, immaterieel en archeologie) en de rol die de gemeente aanneemt in het behoud en de versterking van dit erfgoed (taak en verantwoordelijkheidsverdeling in relatie tot andere relevante partijen). Er is aangegeven in het Raadsbesluit dat het beleid zou moeten bijdragen aan "het creëren van een klimaat waarin aandacht en trots is voor erfgoed om het te behouden, te versterken en levend te maken of houden". Gemeenschappen (verenigingen, stichtingen of anderszins) hebben een dragende rol in het behoud van erfgoed. De gemeente houdt een ondersteunende en stimulerende rol aan om het immaterieel erfgoed levende te houden.

Tot slot kunnen culturele voorzieningen en scholen fungeren als (culturele) ontmoetingsplaats, wanneer hierop wordt ingezet in het beleid. Momenteel is het CC Jan van Besouw de belangrijkste culturele voorziening. Er is echter besloten dat de culturele voorzieningen een flinke bezuiniging moeten realiseren, wat op passende wijze moet worden ingevuld. Het gaat hierbij om het C.C. Jan van Besouw, Factorium en de Bibliotheek.

Bronnen: Raadsbesluit Erfgoedbeleid 2016; Welstandsnota 2004; Positioneringsonderzoek 2010; Economische agenda 2015-2020

5. BELEIDSANALYSE

5.7 MOBILITEIT

Huidige situatie en trends

De gemeente is goed bereikbaar. Tussen de dorpskernen van Goirle en Riel ligt de N630 (Tilburg – Turnhout), die is aangesloten op de snelweg A58, direct ten noorden van de gemeente. Goirle heeft twee hoofd ontsluitingsmogelijkheden op de N630, Riel heeft er één. Daarnaast heeft Goirle aan de noordkant nog twee extra ontsluitingswegen richting Tilburg. Verder zijn er in de gemeente Goirle nog wat kleinere wegen aanwezig die zorgen voor een verbinding tussen Tilburg, Goirle en Hilvarenbeek en tussen Tilburg, Goirle, Riel en Alphen/ Gilze. Daarnaast kent de gemeente twee fietsnetwerken, namelijk een primair fietsnetwerk (dorpskern – dorpskern/stad) met regionale verbindingen en een secundair fietsnetwerk met lokale verbindingen (wijk – dorpskern).

Alhoewel de goede bereikbaarheid van de gemeente en korte (fiets)afstand tot Tilburg als pluspunten worden benoemd, wordt ook veelal gewezen op de verkeersdrukte en congestie die moet worden aangepakt. Om de regionale verkeersdruk op de A58 te verminderen wordt, onder andere ter hoogte van Goirle, de snelweg aangepast. Hiervoor loopt momenteel een MIRT-verkenning. Lokaal moet rekening gehouden worden met de (ruimtelijke) gevolgen van deze maatregelen. InnovA58 is een eerste visie op de inpassing van de verbreding A58. Hierin komt duidelijk naar voren dat er veel ruimtelijke ontwikkelingen spelen in de A58-zone (Bakertand, bedrijventerrein T58, landschapsontwikkeling). Er moet lokaal maatwerk worden geleverd om de aanpassingen aan het wegennet ruimtelijk in te passen, onder andere rekening houdend met biodiversiteit van de beekdalen en (geluids)overlast voor omwonenden. Daarnaast zijn er lokaal enkele aandachtspunten met betrekking tot mobiliteit en infrastructuur:

- (toekomstige) Verkeersdrukte op de Abcovenseweg/Rillaersebaan als gevolg van de nieuwbouwwijken die worden gerealiseerd;
- Enkele onveilige verkeerslocaties (herinrichten straten naar de geldende maximale snelheden / weginrichting volgens wegcategorisering CROW);
- Drukke verkeerscirculatie in het centrum van Goirle (ruimte bieden aan langzaam verkeer / herinrichting Tilburgseweg is inmiddels uitgevoerd);
- Voldoende parkeergelegenheid (nabij voorzieningen);
- Behoud van OV-voorzieningen en efficiënt inrichting van het OV-systeem (onder andere afstemming doelgroepen vervoer);
- Veiligheid van de (loop)routes richting school en schoolomgeving.

Tot slot wordt ingespeeld op nieuwe mobiliteitsconcepten die een eigen ruimtelijke vraag kennen. Zoals elektrisch rijden en deel-concepten.

De opgave voor gemeente Goirle

In het GVVP zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

1. Verkeersveiligheid tracht de gemeente te bevorderen door de herkenbaarheid van de weg te optimaliseren, specifieke knelpunten weg te nemen en het stimuleren van gewenst verkeersgedrag.
2. Stimulering van fietsverkeer staat hoog op de gemeentelijke agenda. Hiervoor is een hoogwaardig (fijnmazig en goed onderhouden fietsnetwerk met snelle verbindingen) van groot belang en goede parkeergelegenheden nabij voorzieningen en bestemmingslocaties.
3. Garanderen van een goede bereikbaarheid voor alle vervoerswijzen: verbetering verkeerscirculatie in het centrum; wegcategorisering in samenhang met verkeerscirculatie tegen het licht houden; capaciteit van ontsluiting op hoofdwegennet op lange termijn.
4. Bieden van goede infrastructuur, veilige looproutes en oversteekplaatsen voor voetgangers en minder validen, zodat alle voorzieningen voor iedereen goed toegankelijk zijn.
5. Zorgen voor een optimale afstemming van het parkeeraanbod op de parkeerbehoefte van de diverse functies in het centrumgebied.
6. Inzetten op kwaliteitsbehoud van het openbaar vervoersysteem. De OV-mogelijkheden moeten beter op elkaar afgestemd worden, en daarnaast moeten alle vervoerswijzen goed bereikbaar en toegankelijk zijn (ook voor mindervaliden). Met name de aanlooproute vanaf OV-haltes richting het centrumgebied vormt een aandachtspunt. De gemeente zet in op behoud van het huidige OV-aanbod en waar mogelijk uitbreiding, met name aan de zuidzijde van Goirle.
7. Communicatie en educatie volwaardig deel uit laten maken van het gemeentelijke verkeers- en vervoerbeleid.
8. Overlast ten gevolge van verkeersstromen (luchtkwaliteit, geluid, trillingen) zoveel mogelijk beperken door maatregelen op specifieke knelpunten aan te pakken. En daarnaast het stimuleren van milieuvriendelijke verplaatsingen. Voldoende oplaadpunten in de openbare ruimte zijn in dit kader een aandachtspunt. Hiervoor is door de gemeente een laadbeleid opgesteld, maar deze moet inmiddels geactualiseerd worden (rekening houdend met ruimtelijke gevolgen voor de openbare ruimte en op privéterrein).

Bronnen: Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2013; Kadernota Integrale Veiligheid 2019-2022; Herrijking IOP 2017; Economische Agenda 2015-2020; Laadpuntenbeleid 2014; Inpassingsvisie InnovA58_ Rijkswaterstaat 2017

5. BELEIDSANALYSE

5.8 WONEN

Huidige situatie en trends

Het is comfortabel en 'dorps' wonen in de gemeente Goirle, met een sociale omgeving, goede voorzieningen (inclusief stadse voorzieningen in Tilburg) en de aanwezigheid van veel groen en natuur. Dit woonklimaat maakt de gemeente aantrekkelijk voor nieuwe inwoners. De inwoners van de gemeente Goirle zijn dan ook zeer tevreden over hun woonsituatie en geeft deze gemiddeld een 8,1 als rapportcijfer. In beide kernen zijn het parkeren, het verkeer en de kwaliteit van het groen wel aandachtspunten.

In de komende jaren zal naar verwachting geen sprake zijn van krimp, maar juist van een lichte bevolkingsgroei. Het aantal huishoudens zal nog harder groeien als gevolg van de vergrijzingstrend (toename aantal eenpersoonshuishoudens). De huidige woningvoorraad bestaat uit 70% koopwoningen en 30% huurwoningen (inclusief ruim 2.400 huurwoningen van wooncorporatie Leystromen) – 9.000 woningen in de kern Goirle en 1.000 woningen in de kern Riel. Belangrijke uitdagingen in de toekomst zijn:

- Zorgen voor een gedifferentieerd woonaanbod, ten behoeve van de leefbaarheid. Er moeten met name plek komen voor starters, doorstromers en ouderen (met zorgbehoefte). De belangrijkste mogelijkheden liggen in de bestaande woningvoorraad en voor een deel in de nieuwbouw. Er moet hierbij ook rekening worden gehouden met de toestroom uit Tilburg.
- Creëren van voldoende aanbod betaalbare koopwoningen en middensegment huurwoningen en daarnaast het op peil houden van de sociale woningvoorraad.
- Verduurzaming van de (bestaande) woningvoorraad, aangezien momenteel veel woningen nog niet goed geïsoleerd zijn en een hoog gasverbruik hebben. Deze opgave is het grootst in de oude dorpskernen van Goirle en Riel, omdat de bebouwing hier het oudst is.
- Er moet geschikte huisvesting komen voor ouderen en andere zorgbehoevenden (o.a. wmo - Beschermd Wonen) in nieuwbouw en bestaande woningvoorraad, eventueel in geclusterde begeleid/zelfstandige woonvormen. Dit vraagt ook wat van de omgeving en heeft dus een passende invulling.

De opgave voor gemeente Goirle

Het uitgangspunt van het Perspectief Wonen en Woningbouw van Regio Hart van Brabant is om optimaal in te zetten op een kwalitatief, complementair (woonmilieus; woonvormen; prijsklasse) woningbouwprogramma op binnenstedelijke locaties, aan de hand van herstructurering, transformatie en inbreiding (ladder duurzame verstedelijking). De ruimtelijke kwaliteit is leidend bij locatiekeuze en fasering van ruimtelijke ontwikkelingen. De woonbehoefte voor de gemeente Goirle wijst uit dat we een bouwopgave van ongeveer 100 woningen per jaar hebben, die dus worden ontwikkeld in het stedelijk gebied, om te voorzien in onze woonbehoefte. Aangezien het buitengebied van de gemeente niet tot het stedelijke concentratiegebied behoort, vindt daar ook geen uitbreiding van het aantal woningen plaats. Uitzondering zijn de woningen die met toestemming van de provincie worden gerealiseerd onder de Ruimte voor Ruimte regeling. In regioverband Hart van Brabant (Perspectief op Wonen en Woningbouw) is afgesproken dat Bakertand wordt ontwikkeld en om in de Zuidrand 100 woningen extra te bouwen, zodat naast onze eigen behoefte ook in de regionale behoefte kan worden voorzien.

Het beleid van de gemeente, opgenomen in de Woonvisie 2019-2022, is gericht op het belang van een gezonde, evenwichtige bevolkingssamenstelling op de korte en lange termijn. Voor alle leeftijdsgroepen moeten voldoende woningen beschikbaar zijn die aansluiten op de behoeften. De volgende thema's komen aan bod;

- Er wordt goed worden geluisterd naar de behoeften van de verschillende doelgroepen. De gewenste woonmilieus moeten in de nieuwbouw worden toegevoegd, rekening houdend met de bestaande woningvoorraad. Bij de nieuwbouwlocaties wordt dan ook gericht op de woonmilieus 'rustig stedelijk' en 'luxe woonwijk'. Het centrumgebied van Goirle kan ook een rol vervullen in het aanvullen van de tekorten, waarbij plek wordt geboden aan zowel jongeren, als ouderen. In de kern Riel wil de gemeente het dorps karakter en historische woonlint zoveel mogelijk behouden.
- Omdat er niet veel nieuwbouw wordt gecreëerd, liggen de meeste mogelijkheden voor woningzoekenden (met name starters en ouderen) in de bestaande voorraad. In dit kader wordt getracht met gerichte nieuwbouw mensen te verleiden hun goedkope woning te verlaten, zodat doorstroming plaats kan vinden. Onder andere de starterslening en CPO projecten zijn middelen die de gemeente al gebruikt. Voor ouderen is het beleid erop gericht

5. BELEIDSANALYSE

5.8 WONEN

hen zo lang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen (levensloopbestendige woningen), indien nodig met hulp dichtbij huis. Het uitgangspunt is om in Hart van Brabant instrumentarium te ontwikkelen voor voorlichting en advies met betrekking tot woningaanpassing.

Verduurzaming

Daarnaast is in het beleid opgenomen dat de woningvoorraad moet worden verduurzaamd, zodat het energieverbruik en CO₂-uitstoot wordt verlaagd. Op regionaal niveau is de deal 'Op weg naar energie neutrale woningen in Hart van Brabant' gesloten waarin de aanpak van de gemeenten voor het verduurzamen van de woningvoorraad is uiteengezet. De verduurzaming van woningen wordt in dit kader door de gemeente gestimuleerd, maar de eigenaar is wel zelf (financieel) verantwoordelijk. Daarnaast zijn er landelijke regelingen beschikbaar, zoals het nationaal energiebespaarfonds. Dat is een goedkope lening die huiseigenaren kunnen gebruiken om energiebesparende maatregelen te treffen. Met de wooncorporaties wordt door de gemeente (prestatie)afspraken gemaakt.

Bijzondere doelgroepen

Tot slot de huisvesting van bijzonder doelgroepen. De huisvesting van arbeidsmigranten wordt regionaal afgestemd. De gemeente zelf geeft in haar Woonvisie 2019-2022 aan arbeidsmigranten te huisvesten, passend bij de schaal van Goirle en Riel en onder voorwaarden. Overige huisvesting van bijzondere doelgroepen wordt individueel geregeld door de gemeente, hierover worden afspraken gemaakt met Leystromen. Maximaal 15% van de vrijkomende sociale huurwoningen in de gemeente Goirle wordt toegewezen aan specifieke doelgroepen, waaronder aan statushouders. Vanuit het Sociaal domein is echter aangegeven dat het op het moment moeizaam is om aan de lokale opdracht van huisvesting statushouders te voldoen. Bovendien is de verwachting dat het aantal statushouders dat moet worden opgevangen in de gemeente zal toenemen in de komende periode. Dit vraagt om een goede oplossing die wellicht niet alleen door Leystromen kan worden opgevangen.

Bronnen: Woonvisie 2019-2022; Perspectief op Wonen en Woningbouw_Hart van Brabant; Regionaal Kader Huisvesting Bijzondere Doelgroepen 2017; Positioneringsonderzoek 2010; Milieubeleidsplan Duurzaam Goirle 2017-2022

5. BELEIDSANALYSE

5.9 BEDRIJVENTERREINEN

Huidige situatie en trends

Er zijn een aantal sterkte- en zwaktepunten in het vestigingsklimaat van Goirle te benoemen voor ondernemers (zie de schema's). Daarnaast zijn er nog een aantal algemene ontwikkelingen die invloed hebben op de ruimtelijke inrichting van de economie:

- o Vergrijzing en ontgroening
- o Digitalisering (e-commerce, 'het nieuwe werken');
- o Duurzame inrichting van de economie – toewerken naar een circulaire economie

In het aanbod van bedrijventerreinen is in de regio Hart van Brabant een tekort aan hard planaanbod. Met name aan (zeer) grootschalige kavels is een tekort en op lokaal schaalniveau is er een mismatch tussen vraag en aanbod. De ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen is bovendien onzeker als gevolg van stikstofproblematiek. De gemeente Goirle huisvest zelf twee bedrijventerreinen met een diversiteit aan bedrijvigheid; Tijvoort in Goirle en Veertels in Riel. Daarnaast bevindt zich nog losse bedrijvigheid in het buitengebied, met name bij de grens met België. De twee bedrijventerreinen hebben beperkte uitbreidingsruimte. Alleen aan de rand van bedrijventerrein Tijvoort ligt nog 2,3 hectare die ingevuld kan worden. Hierdoor is inbreiding aan de hand van herstructurering en transformatie noodzakelijk. Deze mogelijkheden liggen er wel (met name op Tijvoort is hiervoor ruimte, omdat er relatief veel vrije kavels beschikbaar zijn), maar gezien de huidige schaal van een gemiddeld bedrijf, is het echter de vraag of dit voldoende is. Tot slot wordt ook op bedrijventerreinen toegewerkt naar een circulaire economie. Logistiek en bewerking (recycling) van materialen vragen om andere indeling van de / extra ruimte op bedrijventerreinen en om duurzame energie voor verwerkingsprocessen. Een deel van de energietransitie opgave wordt potentieel ook bij de bedrijventerreinen zelf gelegd.

Sterktepunten vestigingsklimaat:

- De ligging aan de grens met België.
- Goede bereikbaarheid (Turnhoutsebaan, A58)
- Aantrekkelijk woonklimaat voor werknemers
- Groene en culturele uitstraling

Zwaktepunten vestigingsklimaat:

- De beperkte uitbreidingsmogelijkheden van bedrijventerreinen
- De beperkte OV-verbindingen
- Sterke concurrentie met Tilburg en moderne bedrijventerreinen in de regio
- Groeiende criminaliteit bedrijventerrein Tijvoort
- Te laag (potentieel) afzetgebied

De opgave voor gemeente Goirle

Om effectief in te kunnen spelen op de veranderende economische structuren is het voor ondernemers belangrijk om snelheid te kunnen maken. Actuele regelgeving en afschaffing van onnodige regels is hierbij een belangrijke voorwaarde. Het faciliteren van en het meedenken met initiatieven staat dan ook hoog op de gemeentelijke agenda (Ondernemersloket). Er wordt door de gemeente ruimte geboden aan initiatieven om dynamiek in te passen in de huidige economische structuur.

In het Afsprakenkader Bedrijventerreinen 2019 van Hart van Brabant en beleid van de gemeente zelf (Economische Agenda 2015-2020) staat opgenomen dat vraaggericht – alleen bij een concrete vraag van een bedrijf – wordt ontwikkeld. Hierbij geldt geen strak keurslijf aan regelgeving, wordt er maatwerk geleverd en wordt getracht verbinding te zoeken met maatschappelijke opgaven. Voor het vraaggericht ontwikkelen wordt door Regio Hart van Brabant gewerkt met het 'stoplichtmodel', conform de ladder voor duurzame verstedelijking en met optimale inzet van het huidige aanbod van (bouwrijpe) bedrijventerreinen. Groene terreinen zijn terreinen waarvoor reeds een bestemmingsplan is opgesteld of waarvoor een bestemmingsplan, gebaseerd op onderbouwde vraag, mag worden opgesteld. Oranje terreinen zijn terreinen die in beeld zijn om toekomstige vraag te accommoderen (2,3 hectare aan rand Tijvoort). Voor vragen die niet kunnen worden gehuisvest op de beoogde terreinen wordt voor de desbetreffende locaties door de gemeente een uitspraak gedaan over de wenselijkheid van de ontwikkeling van bedrijventerrein op deze locatie. Aanvullende uitgangspunten die de regio Hart van Brabant stelt op het vraaggericht ontwikkelen: Specifieke locaties voor grootschalige functionele bedrijven om clustering te bevorderen en versnipperde verdozing van het landschap tegen te gaan; Energieneutraliteit op bedrijfsniveau is uitgangspunt; Het dakoppervlak van bedrijfsgebouw wordt, waar mogelijk, beschikbaar gesteld voor de opwek van energie; In het geval van inzet van arbeidsmigranten is aantoonbaar voorzien in adequate huisvesting.

In het kader van de regionale afspraken, zoals hierboven benoemd, staan in de gemeente Goirle de bedrijventerreinen Veertels en Tijvoort op 'groen' en is de 2,3 hectare aan de rand van Tijvoort 'oranje terrein'. In de gemeente zijn verder geen andere locaties voor uitbreiding bedrijventerrein gepland. Wel wordt de Proeftuin uitgebreid.

5. BELEIDSANALYSE

5.9 BEDRIJVENTERREINEN

Bedrijventerrein Veertels

In het beleidsdocument voor bedrijventerrein Veertels staat opgenomen dat dit het enige bedrijventerrein in Riel is. Andere bedrijfslocaties mogen blijven bestaan, maar hebben weinig ruimte. Voor de bedrijvigheid langs het Zandeind is bovendien de wens opgenomen dit te verplaatsen naar het bedrijventerrein Veertels. Verder zijn de volgende uitgangspunten gesteld: Het bedrijventerrein is primair beschikbaar voor bedrijvigheid en de gevestigde bedrijven moeten voldoende ruimte hebben (inbreiding langs lint niet mogelijk); bedrijfswoningen op het terrein horen bij het betreffende bedrijfsgebouw; er is ruimte voor splitsing, onder voorwaarde dat wordt voldaan aan de geldende regelgeving; bij nieuwe initiatieven (tijdelijk/permanent) wordt gezocht naar een maatwerkoplossing, waarbij de werkelijke situatie leidend is voor de toetsing en niet de planologische mogelijkheden. Planschade is hierbij van toepassing; ondernemers en gemeente trekken samen op om regelgeving te handhaven. De gemeente houdt het toezicht.

Bedrijventerrein Tijvoort

In het beleidsdocument voor bedrijventerrein Tijvoort wordt aangegeven dat optimaal wordt ingezet op inbreiding, voordat uitbreiding plaatsvindt. Bij herstructureringsopgaven wordt door de gemeente ingezet op een duurzame invulling; knelpunten in beeldkwaliteit worden aan de hand van kleine ingrepen aangepakt; om de functionele versplintering tegen te gaan wordt geen ruimte geboden aan nieuwe solitaire kantoorontwikkeling en ook niet aan kleinschalige detailhandel, tenzij het specifiek is gebonden aan een gevestigde hoofdactiviteit op het terrein; en tot slot wordt er geen ruimte geboden aan nieuwe (bedrijf)woningen, met uitzondering van woon-werkeenheden in de overgangszone; grootschalige (industriële) bedrijven worden behouden (werkgelegenheid) en nieuwe vestigingen van dit type bedrijvigheid wordt idealiter geconcentreerd in het zuidelijk deel/centrum van Tijvoort; aan de randen van het terrein faciliteert de gemeente verkleuring naar lichtere bedrijvigheid; op termijn hoofdontsluiting naar A58 verbeteren.

Bronnen: Economische Agenda 2015-2020; Regionale Agenda Werken 2018; Kaai Goed Ondernemen Riel 2017; Bedrijventerreinvisie Tijvoort 2010; Afsprakenkader bedrijventerreinen Regio Hart van Brabant 2020/2024; Landschapsbeleidsplan 2016;

5. BELEIDSANALYSE

5.10 LANDBOUW

Huidige situatie en trends

Agrarische bedrijvigheid komt met name voor in deelgebied west en in mindere mate deelgebied oost. In deelgebied west wordt ook ruimte geboden aan intensieve veehouderij. Omtrent de agrarische sector spelen momenteel veel ontwikkelingen. Allereerst de impact van (intensieve) veehouderijen op de fysieke en sociale omgeving, zowel ruimtelijk (landschappelijke) als qua milieu (onder andere geur- en ammoniakemissies en luchtkwaliteit) en volksgezondheid.

Deze overlast van het productieproces op het milieu en de leefomgeving staat ter discussie. De agrarische sector staat dan ook voor de opgave om in de aankomende jaren te verduurzamen. Daarnaast komt er ook ruimtelijk steeds meer druk op agrarische gronden te liggen door andere ontwikkelingen die gaan spelen, zoals de energietransitie en natuurontwikkeling in het kader van klimaatadaptatie en biodiversiteitsbevordering. Tot slot is het een trend dat veel agrarische bedrijven stoppen. Er moet een invulling worden gevonden voor de 'vrijkomende agrarische bebouwing' (VAB's) en omgang met ontwikkelingen omtrent VAB's, zoals bebouwingsconcentraties in het kader van een zorgfunctie.

De opgave voor gemeente Goirle

De Provincie Noord-Brabant heeft tot doel in 2020 een zorgvuldige veehouderijsector te bereiken. De aanpak Transitie Zorgvuldige Veehouderij loopt langs drie lijnen: beheersen (Verordening ruimte), ontwikkelen (Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij (BZV) en het Innovatiefonds) en saneren van overlast (aanpak van urgentiegebieden).

In het beleidsplan Buitengebied in Beweging 2008 staat opgenomen dat in deelgebied west de ontwikkeling van de landbouw wordt gestimuleerd; in deelgebied oost en in de huidige A58-zone wordt de landbouw in zijn huidige vorm gehandhaafd. Voor nieuwe agrarische activiteiten is geen ruimte. In deelgebied midden wordt tot slot intensieve agrarische bedrijvigheid uitgeplaatst en niet intensieve bedrijvigheid wordt gehandhaafd. Nieuwe agrarische bedrijvigheid is hier tevens niet welkom. Daarnaast wordt in Landschapsbeleidsplan 2016 ingezet op duurzame landbouwontwikkeling: natuurinclusief ten behoeve van de biodiversiteit – in een open landbouwgebied met efficiënt ingerichte verkaveling en een netwerk aan kruidenrijke bermen en randen. In het beleid wordt alleen deelgebied west aangewezen voor de huisvesting van deze agrarische functie. In de overige deelgebieden komt de nadruk meer te leggen op de natuurelementen en de recreatieve functie daarvan. Echter is wel opgenomen dat ingrepen in het landschap niet ten koste gaat van het landbouwareaal, maar dat veel meer gezocht moet worden naar win-situaties.

Tot slot is, in het kader van de verbreding van de agrarische functie, in het beleid opgenomen dat agrarische nevenfuncties zijn toegestaan, mits deze recht doen aan de al aanwezige functies en waarden (west -> agrarische functie ; midden -> natuur). In de deelgebieden oost en huidige A58-zone wordt de meeste ruimte geboden voor verschillende soorten nevenfuncties. Functies met betrekking tot natuur en extensieve recreatie hebben echter wel de voorkeur.

Bronnen: Economische Agenda 2015-2020; Landschapsbeleidsplan 2016; Buitengebied in Beweging 2008;

5. BELEIDSANALYSE

5.11 RETAIL EN HORECA

Huidige situatie en trends

Qua detailhandel ligt in de gemeente Goirle de focus op drie gebieden: centrumgebied Goirle (inclusief winkelcentrum de Hovel), Van Hogendorpplein en de Boerenschuur (Riel). Daarnaast kunnen inwoners voor de stadse voorzieningen in het nabijgelegen Tilburg terecht. De kracht van Goirle is het verrassende aanbod aan filiaalwinkels en een relatief hoog aantal zelfstandige, lokale ondernemers. Het functioneren van de winkels in met name kleinschalige gemeenten komt echter steeds meer onder druk te staan door algemene trends in de detailhandel, zoals een veranderende bevolkingssamenstelling (vergrijzing en ontgroening), e-commerce en steeds grotere nadruk op beleving. Ook in gemeente Goirle wordt deze druk ondervonden, met name winkelcentrum de Hovel heeft te maken met afnemende bewinkeling en leegstand.

De opgave voor gemeente Goirle

Het is in de visie Detailhandel en Horeca 2009 de ambitie om het voorzieningenniveau dusdanig op peil te houden dat inwoners ook in de toekomst voor hun dagelijkse boodschappen in de eigen woonplaats terecht kunnen. Momenteel wordt door de gemeente gewerkt aan een nieuwe Detailhandelsvisie om deze koers vorm te geven. Uitgangspunten die de gemeente inneemt bij haar visie op toekomstige ontwikkelingen in het centrumgebied van Goirle zijn al wel gesteld in de Herrijking IOP Centrumgebied 2017:

- Een compact gebied van detailhandel en centrum functies – een evenwichtige mix van functies, gericht op boodschappen, recreatief winkelen en verblijven.
- Nadruk leggen op het groene karakter, dat ook bijdraagt aan de leefbaarheid van het centrum. Met name de Fraterstuin en het park Oranjeplein vormen oases van groen in het centrumgebied.
- Sociale ontmoetingsfunctie van CC Jan van Besouw versterken die tevens de ruimtelijke tegenhanger vormt van de Hovel.
- De Hovel blijft het centrum voor winkelen en op het Kloosterplein moet het accent op horeca blijven liggen. De Tilburgseweg vormt de aanloopstraat.
- De gemeente wil een goede onderlinge relatie tussen de afzonderlijke delen van het centrumgebied creëren, waardoor de samenhang wordt versterkt (goede zichtlijnen, eenduidige inrichting openbaar gebied, sterke groenstructuur).
- Er is ruimte voor zowel auto-, fiets-, als wandelverkeer en een goede aansluiting en aanlooproute op OV-haltes. Deze ontbreekt momenteel nog.
- Het is wenselijk dat de beide uiteinden van de Tilburgseweg op termijn van kleur verschieten, zodat het centrum zich concentreert tussen de kruising Dorpstraat en het Kloosterplein. Detailhandel of centrum ondersteunende functies zijn buiten dit gebied niet langer wenselijk.

Bronnen: Economische Agenda 2015-2020; visie Detailhandel en Horeca 2009; Herrijking IOP Centrumgebied 2017; Positioneringsonderzoek 2010

5. BELEIDSANALYSE

5.12 RECREATIE EN TOERISME

Huidige situatie en trends

De aanwezige waardevolle natuurgebieden (Natura-2000) en haar vele diverse structurelementen – groen en blauw – geeft de gemeente een unieke positie in de regio. Dit biedt volop kansen voor ontwikkelingen, met name op het gebied van recreatie en toerisme. In het Positioneringsonderzoek 2010 is aangegeven dat de gemeente door de dorpsbeleving te versterken (met een lokaal sterk winkelaanbod en goede horecavoorzieningen in een levendig centrum), in combinatie met het imago van een groene omgeving, de kans heeft om recreanten aan te trekken. Dit heeft dan uiteraard een positieve impact op de lokale economie en levendigheid. Het is hierbij de uitdaging om beleving van het landschap en de verwevenheid met de dorpskernen te versterken. Met betrekking tot dit vraagstuk wordt veelal gewezen op de volgende aandachtspunten:

- De nodige uitbreiding en versterking van recreatieve fiets- en wandelroutes (enkele dwarsverbindingen missen bijvoorbeeld nog) om het landschap te kunnen beleven
- Versterking van de dorpsbeleving in combinatie met de groene dooradering en het imago van een groene omgeving (marketing).

De opgave voor gemeente Goirle

Het is de wens van de gemeente om zich te ontwikkelen tot 'beleefgemeente'. Kleinschalige, extensieve recreatie wordt in dit kader gestimuleerd, met name in deelgebied oost en midden. Ook kleinschalige campings zijn mogelijk en de golfbaan in deelgebied midden wordt behouden, maar bij voorkeur niet uitgebreid. De betreffende functie moet echter wel samengaan met natuurwaarden en ze niet schaden. De natuur blijft altijd van grotere waarde en de kenmerkende rust moet worden bewaard, zo staat opgenomen in het beleidsplan Buitengebied in Beweging 2008 en het Landschapsbeleidsplan 2016. Daarnaast wordt ingezet op een goed recreatief routenetwerk om de natuur te kunnen beleven. In dit kader is vanuit regionaal beleid ook een Natuurpoort (Roovertsche Leij) gerealiseerd, welke als toegangspoort dan wel uitvalbasis van de omliggende landgoederen en natuur fungeert.

Om ook recreanten naar de dorpskernen toe te trekken wordt ingezet op een aantrekkelijk en levendig centrum in Goirle (Herrijking IOP 2017): lokaal aanbod van winkels en horeca; uitbouwen van de culturele functie (evenementen, CC Jan van Besouw, oprichting van een kleinschalige VVV); goed bereikbaar centrum met voldoende parkeergelegenheid, voor fiets en auto. Daarnaast is het volgens het Positioneringsonderzoek 2010 belangrijk om als gemeente regionaal de samenwerking op te zoeken in de recreatieve positionering. Tilburg en de buurgemeenten zijn hierin belangrijke partners. En daarnaast om ondernemers in de dorpskernen en het buitengebied te betrekken bij de invulling van de recreatieve functie en het uitdragen van het imago van een dorps karakter met een prachtige, groene omgeving.

Bronnen: Economische Agenda 2015-2020; Positioneringsonderzoek 2010; Landschapsbeleidsplan 2016; Buitengebied in Beweging 2008; visie Detailhandel en Horeca 2009; Herrijking IOP Centrumgebied 2017

5. BELEIDSANALYSE

5.13 GEZONDHEID

Huidige situatie en trends

In de GGD Brabantscan scoort de gemeente goed, bij zowel de jeugd, als volwassenen en ouderen. De kwaliteit van leven is hoog in de gemeente. Onder andere de sociale saamhorigheid in de gemeente Goirle zorgt ervoor dat het 'fijn wonen' is in Goirle en Riel. Men is zeer tevreden over de woning, hoe men met elkaar omgaat, de hoeveelheid groen en (het gevoel van) veiligheid. Op het terrein van gezondheid komt de gemeente ook goed uit de verf in de GGD Brabantscan. Wel vormt het percentage binge drinkers bij jongeren en het percentage ouderen dat in en rondom huis valt, wel een aandachtspunt.

In de gemeente zitten diverse voorzieningen met betrekking tot gezondheid en bewegen gevestigd. In beide dorpskernen bevindt zich ten minste één huisartsenpraktijk, in Goirle zijn meerdere wijkverplegingslocaties gevestigd en er zijn een tweetal bovenlokale zorginstellingen gevestigd in Goirle (Sterk Huis en Thebe Elisabeth). Verder zijn er twee sportparken gevestigd in de gemeente (De Krim in Riel en Van de Wildenberg in Goirle). Gezien de bevolkingsgroei, groei van de verenigingen en trends in sportbeoefening is echter de verwachting dat we op termijn te maken krijgen met capaciteits- en ruimtegebrek. Bovendien heeft sport en bewegen ook steeds meer impact op de openbare ruimte, onder andere door individualisering van sportbeoefening.

De opgave voor gemeente Goirle

GGD Hart van Brabant geeft in haar beleidsvisie 2019-2023 aan in samenwerking met de gemeenten een leefomgeving te creëren die meer dan nu bijdraagt aan gezonde Brabanders. In het kader van de Omgevingswet wordt door de GGD bijgedragen om de kernwaarden van een gezonde leefomgeving te concretiseren in de op te stellen gemeentelijke omgevingsvisie. De inrichting van een positief gezonde leefomgeving kan bovendien gecombineerd worden met andere factoren die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving verbeteren, zoals klimaatadaptatie en veiligheid.

De gemeente Goirle zelf hecht veel belang aan de beweeg- en sportmogelijkheden van haar inwoners. Er wordt in het Bestuursakkoord 2018-2022 dan ook ingezet op de profilering als sportgemeente. Dit komt onder andere tot uiting in het Speelbeleid 2013 en het in 2020 te sluiten Sportakkoord, dat in samenspraak met verenigingen is opgesteld. In het Speelbeleid staat opgenomen dat de gemeente streeft naar een evenredige verdeling van speelvoorzieningen voor kinderen in de openbare ruimte. Op basis van de demografische gegevens en de stedenbouwkundige opzet van een wijk wordt bepaald waar en hoeveel speelplekken er nodig zijn. Daarnaast wordt ingezet op de beschikbaarheid van (groene) ruimte waar kinderen vrij kunnen spelen.

Bij de actualisatie van dit Speelbeleid wordt een verbreding gemaakt. Naast spelen voor kinderen wordt ook bewegen voor volwassenen en ouderen meegenomen. In Goirle moet iedereen toegang hebben tot een openbare ruimte die uitdaagt om buiten te bewegen en/of te sporten. Voor de openbare ruimte betekent dat, dat er naast kinderspeelplekken ook ontmoetingsplekken voor ouderen zijn, veilige routes die uitdagen tot hardlopen of fietsen en eventueel 'bewegingstoestellen' voor volwassenen.

Bronnen: Back to Basics 2.0 2018-2021; GGD Brabantscan viewer; GGD Hart voor Brabant Beleidsvisie 2019-2023; Speelbeleid 2013

5. BELEIDSANALYSE

5.14 PARTICIPATIE EN MEEDOEN

Huidige situatie en trends

De gemeente kent een rijk verenigingsleven, door het jaar heen worden vele (culturele) activiteiten georganiseerd en er zijn veel vrijwilligers die zich inzetten voor de gemeenschap. Bovendien zijn mensen bereid naar elkaar om te kijken. De sociale cohesie is hierdoor hoog. Aan de andere kant zijn er ook enkele aandachtspunten (algemene trends en lokale knelpunten) te benoemen in het sociaal domein:

- Individualisering van de samenleving en toename van personen die zich (regelmatig) eenzaam voelen, zowel onder jongeren als ouderen.
- Vergrijzing van de bevolking, wat zorgt voor een toename in (mantel) zorgondersteuning en voor een (relatieve) toename in het aantal mensen met dementie.
- De impact die het WMO – beschermd wonen, waarvoor de gemeente vanaf het jaar 2022 zorg draagt, heeft op de wijk (geschikte woonruimten moeten beschikbaar zijn ; omgang door de omgeving). Op dit moment wordt gekeken wat de regionale en lokale invulling wordt van deze wet.
- Armoedebestrijding- en preventie behoeft blijvende aandacht, zeker sinds sociaaleconomische verschillen binnen de samenleving toenemen.
- Huidige gemeentelijke ondersteuning om een sociaal inclusieve samenleving te bevorderen moet worden verbeterd (inclusie-agenda).
- Om preventief beleid bij de jeugd nog beter te maken, moet door de gemeente meer samenwerking worden gezocht met verenigingen en andere (jongeren) organisaties.

De opgave voor gemeente Goirle

Er komt steeds meer verantwoordelijkheid te liggen bij de burgers zelf. In het Back to Basics 2018-2021 beleid wordt uitgegaan van de eigen kracht van de inwoner en zijn/haar sociale omgeving. De gemeente wil investeren in preventie en vroegtijdige signalering op het gebied van gezondheid, armoede, ontwikkeling, onderwijs en opvoeding. De gemeentelijke visie is als volgt geformuleerd: “De jeugd groeit gezond en veilig op, en volwassenen worden gezond ouder, zowel fysiek als mentaal, in een gezonde en veilige leefomgeving”. De sociale verantwoordelijkheidsladder wordt als uitgangspunt aangehouden in het beleid Back to Basics 2018-2021, waarbij wordt gericht op drie hoofddoelen:

- Maatschappelijke participatie (sociaal, economisch, cultuur) van de inwoners bevorderen.
- Vergroten van de zelfredzaamheid, zowel fysiek, sociaal als financieel.
- Versterken van de kracht van de samenleving tot een veerkrachtige, lokale samenleving waarin iedereen meedoet.

Daarnaast wordt in samenspraak tussen GGD Hart van Brabant en de gemeente jaarlijks enkele lokale accenten afgesproken voor het te voeren beleid. Het is de taak van de gemeente om te voorzien in de basisvoorzieningen (zowel fysieke voorzieningen, als dienstverlening die goed en laagdrempelig toegankelijk is voor alle inwoners). Er wordt hierbij gestreefd naar een efficiënt inzet van het maatschappelijk vastgoed, waar mogelijk multifunctioneel.

De gemeente biedt het nodige (maatwerk) ondersteuningsaanbod aan kwetsbare groepen om goed te kunnen participeren in de samenleving. Dit ondersteuningsaanbod is gericht op preventie. In dit kader zijn Kindcentra opgezet als doorontwikkeling van de Brede Scholen en daarnaast wordt cultuureducatie (aanbod kunst en cultuur in het onderwijs) en bewegingsonderwijs (de gemeente reikt middelen aan om gezamenlijk een gevarieerd sport- en beweegaanbod te bieden) aangeboden. Ook is er Professioneel Jongerenwerk actief in de gemeente die zich focust op vroege signalering van problemen. Voor volwassenen worden middelen aangereikt om basisvaardigheden voor participatie aan te scherpen en eventuele achterstanden weg te werken (regionaal geregeld).

5. BELEIDSANALYSE

5.14 PARTICIPATIE EN MEEDOEN

Voor inwoners die het niet op eigen kracht redden, kan men voor hulp terecht bij 't Loket. Deze voorziening moet doorontwikkeld worden en goed gehuisvest worden, zodat inwoners snel en adequaat geholpen kunnen worden. Hierbij is het belangrijk dat goed wordt samengewerkt tussen de verschillende organisaties (gemeente is verantwoordelijk voor afstemming) en dat maatwerk ondersteuningspakket wordt geboden, gericht op het versterken van de eigen kracht en terugkeer in de eigen omgeving.

Tot slot draagt de gemeente bij aan een sterk sociaal netwerk, door in te zetten op de culturele identiteit en een leefomgeving te creëren waarin mensen elkaar kunnen ontmoeten. In het beleid wordt veelal focus gelegd op de ontmoetingsfunctie van het Kloosterplein in Goirle en het dorsplein in Riel en daarnaast ook de wijkcentra (Leybron, De Deel en Wildacker). Dit is dé plek waar inwoners elkaar ontmoeten en waar regelmatig activiteiten en evenementen plaatsvinden. Het CC Jan van Besouw en de Brede Scholen in de gemeente hebben ook een ontmoetingsfunctie.

Daarnaast worden mensen gestimuleerd zich in te zetten voor de samenleving (mantelzorgers en vrijwilligers waaraan de gemeente ook ondersteuning biedt) en faciliteert de gemeente burgerinitiatieven. Mits het initiatief een maatschappelijk belang heeft in de gemeente, het initiatief geen winstgevend doel heeft en wordt geïnitieerd door inwoners van Goirle/Riel. Tot slot wordt in het kader van de vergrijzing (en relatieve toename van mensen met dementie) ingezet op een dementievriendelijke gemeenschap.

Bronnen: Back to Basics 2.0 2018-2021; GGD Brabantscan viewer; GGD Hart voor Brabant Beleidsvisie 2019-2023

5. BELEIDSANALYSE

5.15 MILIEU

Huidige situatie en trends

Standaard wettelijke geluidsnormen worden in de gemeente niet overschreden. En ook fijnstof en stikstofdioxide wettelijke normen worden niet overschreden. Uit de GGD Brabantscan blijkt echter dat de samenleving zich wel zorgen maakt over de luchtkwaliteit en de impact van veehouderij, zoals het overbrengen van infectieziekten. De bodemkwaliteit is volgens wettelijke normen voldoende. Er hoeven geen verbeterstappen te worden getroffen. Onder aandachtspunten van externe veiligheid vallen: twee LPG tankstations, twee hoge druk aardgasleidingen en een pijpleiding. Daarnaast bevinden zich op de bedrijventerreinen enkele milieuhinderlijke bedrijvigheden en in de A58-zone is een gasdistributiestation 'Primagaz' gevestigd. Naast de klassieke milieuaspecten die hierboven zijn benoemd, komt ook steeds meer nadruk te liggen op duurzaamheidsaspecten en klimaatbestendigheid van de fysieke leefomgeving. Zo wordt er toegewerkt naar een circulaire economie, waarin grondstoffen zoveel als mogelijk worden hergebruikt. Ook de gemeente moet, met name met betrekking tot afvalinzameling, aan deze taakstelling bijdragen. Daarnaast heeft klimaatverandering impact op de fysieke leefomgeving, waardoor het noodzakelijk is om de ruimte klimaatbestendig in te richten. Doordat buien heviger worden en langer duren, wordt het bestaande rioolstelsel steeds zwaarder op de proef gesteld. Hierdoor neemt het risico op wateroverlast toe. Daarnaast zorgen toenemende temperaturen in de zomermaanden voor hittestress. Ook het landschap krijgt met deze impact te maken. Er is kans op (grond)wateroverlast- en onderlast (door buien en droogte) en er komt steeds meer druk te staan op de biodiversiteit – flora en fauna.

In het Milieubeleidsplan 2017-2022 staan zestal thema's benoemd (zie tabel) waarop in het beleid wordt ingezet. In navolging van het beleidsplan worden deze thema's in 'de opgave voor gemeente Goirle' behandeld, met uitzondering van het thema 'inkoop en toezicht', omdat deze geen directe raakvlak heeft met de fysieke leefomgeving op visieniveau.

Thema	Richting
Energie	Energie besparen en meer duurzame energie opwekken in Goirle.
Afval	Verminderen van restafval.
Water/klimaatverandering	Bij ruimtelijke inrichting rekening houden met de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptie) om zo waterschade te voorkomen en wateroverlast te beperken.
Biodiversiteit	Stimuleren van biodiversiteit in Goirle.
Educatie en communicatie	Bewustwording met betrekking tot duurzaamheid vergroten.
Inkoop en toezicht	Duurzaamheidsambitie ook bij inkoop en toezicht uitdragen.

De opgave voor gemeente Goirle

In het Milieubeleidsplan Duurzaam Goirle 2017-2022 staat opgenomen dat men een duurzame gemeente wil zijn die zorgvuldig omgaat met energie, water en grondstoffen. Er wordt een actieve bijdrage geleverd aan de landelijke doelstellingen, door duurzaamheid een integraal onderdeel te laten zijn in de eigen bedrijfsvoering en door dit uit te dragen en mee te nemen bij plannen en projecten. In het Milieubeleidsplan zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

Klassieke indicatoren Milieu (geluid, geur, lucht etc.)

Er is geen aanleiding om actief aan de slag te gaan met het terugdringen van de geluidsbelasting als gevolg van wegverkeer. Bij regulier onderhoud aan de doorgaande wegen wordt wel bekeken of de toepassing van een geluid reducerend wegdek effectief is, ter verbetering van de leefbaarheid. Hierbij wordt per geval een afweging gemaakt. Vanwege het feit dat voldaan wordt aan de luchtkwaliteitsnormen, is lucht geen hoofdthema in het Milieubeleidsplan en zijn er geen specifieke doelstellingen geformuleerd. De gemeente werkt wel via de NSL samen om gezondheidsschade als gevolg van luchtverontreiniging zoveel mogelijk te beperken. Bovendien is verbetering van de luchtkwaliteit een neveneffect van andere maatregelen die in het beleidsplan genoemd worden (vergroenen, langzaam verkeer, elektrificatie etc.).

Met betrekking tot externe veiligheid en bodemkwaliteit zijn momenteel geen grote verbeterstappen noodzakelijk. Wel is het belangrijk dat externe veiligheid en bodembeleid goed geborgd is binnen de omgevingsvisie. Er liggen in ieder geval, opgenomen in het Landschapsbeleidsplan 2016, een aantal milieu- en hindercontour zones in het buitengebied. En het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) 2012 stelt milieu-hygiënische randvoorwaarden aan het hergebruik van bouwstoffen, grond en baggerspecie, in en op de bodem en in oppervlaktewateren.

5. BELEIDSANALYSE

5.15 MILIEU

Energie

Landelijk ligt de taak voor elke gemeente om de energieopwekking te verduurzamen. In het Milieubeleidsplan is de ambitie opgenomen om:

1. bij te dragen aan de landelijke doelstelling om de CO₂ uitstoot te verminderen met 40% in 2030 en 80% in 2050 (t.o.v. 2014).
2. bij te dragen aan de landelijke doelstelling om in 2020 14% van het energieverbruik duurzaam op te wekken en 25% in 2030. Voor de verdere uitwerking wordt verwezen naar het thema 'energietransitie' (paragraaf 5.17).

Afval/grondstoffen

De visie is om afval te beschouwen als grondstof. Om afval te kunnen inzetten als grondstof, moeten herbruikbare afvalstromen gescheiden worden aangeboden. Uit de analyses van het huishoudelijk afval blijkt dat er dan slecht een kleine hoeveelheid onbruikbaar restafval overblijft. Doelstelling is 60kg restafval per persoon per jaar in 2021.

Water/klimaatverandering

Het blijven verruimen van de ondergrondse riolering is geen optie. Om droge voeten te houden en schade te voorkomen wordt ruimte gecreëerd in het buitengebied, oppervlaktewater en/of de openbare ruimte, zodat water wordt geïnfiltreerd, vast wordt gehouden en pas als het niet anders kan, afgevoerd wordt. Voor verdere uitwerking wordt verwezen naar de thema's 'klimaatbestendigheid' (paragraaf 5.16) en 'water' (paragraaf 5.4).

Biodiversiteit

Het gemeentelijk uitgangspunt is om het landschap duurzaam en robuust in te richten, zodat dit landschap de toekomstige veranderingen en uitdagingen kan opvangen, onder andere klimaat en duurzame landbouwontwikkeling. Daarnaast ook aandacht voor biodiversiteit in de dorpskernen, door de groenstructuur te versterken. Een ander uitgangspunt is het onderkennen en het versterken van de waarden van natuur en biodiversiteit. Voor verdere uitwerking wordt terugverwezen naar het thema 'natuur en biodiversiteit' (paragraaf 5.5).

Natuur- en Milieueducatie

Het Natuurmuseum Brabant verzorgt al jaren de natuur- en milieueducatie voor basisscholen in Goirle. Daarnaast is het ook belangrijk om in de dorpskernen zelf locaties in te richten als natuur- en milieueducatie plek. Zo kan gedacht worden aan natuurroutes in de buurt van scholen en burgerinitiatieven zoals De Tuin.

Bronnen: Milieubeleidsplan Duurzaam Goirle 2017-2022; Grondstoffenbeleidsplan 2014; Rapportage Klimaatstresstesten 2019; Bodembeheernota 2012

5. BELEIDSANALYSE

5.16 DUURZAAMHEID - KLIMAATADAPTATIE

Huidige situatie en trends

In 2019 is een klimaatstresstest uitgevoerd voor de gemeente Goirle die laat zien waar de gevoeligheden liggen met betrekking tot de effecten van klimaatverandering. De resultaten van de testen zijn als volgt (samenvatting):

- Wateroverlast – de meest kwetsbare locaties voor wateroverlast zijn de Dorpsstraat / Tilburgseweg, Abcovenseweg en Tijvoortsebaan; De kans op grondwateroverlast in het buitengebied neemt toe in het noordwesten van de gemeente.
- Droogte – de kans op grondwateronderlast in het buitengebied neemt toe ter plaatse van de Regte Heide en Rielse Heide; In met name het westen van de kern Goirle kan de vegetatie hinder ondervinden van lage grondwaterstanden; Er zijn bij Waterschap de Dommel op twee locaties meldingen van botulisme en blauwalg bekend, namelijk de Oostplas en de Nieuwe Leij.
- Hitte – in het gemeentelijke warmtebeeld is te zien dat bedrijventerrein Tijvoort als hittegevoelig naar voren komt; De gebieden bij Boschkens en Eikenlaan / Urneveld komen juist als de koele plaatsen ('groene longen') naar voren.
- Overstromingen - er wordt geen overstroming vanuit het primaire (hoofd) watersystemen binnen de gemeente Goirle berekend; In de gemeente Goirle zijn wel gebieden aangewezen die dienen als waterbergingsgebied. Dit betreft voornamelijk het gebied ten zuidoosten van de kern Goirle (Zuidrand), tussen de Oude en Nieuwe Leij en het oostelijk gebied van de A58-zone.
- Uit de sectoranalyse blijkt dat de bovenstaande effecten van klimaatverandering gevolgen hebben voor de volgende sectoren:
 - Ruimte / infrastructuur -> langdurig 'water op straat' met schade aan gebouwen en afname beschikbaarheid infrastructuur als gevolg; oplopende beheerkosten van infrastructuur door wortelopdrukking.
 - Landbouwsector -> waterschaarste met gewasderving als gevolg
 - Gezondheid -> overlijdensrisico bij extreme hitte (risicogroep ouderen).
 - Recreatie -> toename van recreatie in natuurgebieden
 - Natuur -> toename van de kans op brand in de heidegebieden; verandering van de ecosystemen en hydrologie van natuurgebieden (o.a. exoten).

Als aandachtspunt wordt in de Klimaatstresstest 2019 aangegeven dat een toename van het urgentiebesef en kennisniveau noodzakelijk is om de gemeente verder voor te bereiden op de effecten van klimaatverandering.

De opgave voor gemeente Goirle

Door de gemeente worden op het terrein van klimaatadaptatie al enkele maatregelen genomen. Zo wordt er intensief samengewerkt met waterschappen om waterbergingsgebieden te realiseren en droogte tegen te gaan. In de gebouwde omgeving zijn ook al enkele aanpassingen gedaan (gescheiden riolering, afkoppelen verharding) en bij ruimtelijke ontwikkelingen worden strakkere (beleids)kaders gehanteerd richting ontwikkelaars. Daarnaast worden inwoners geïnformeerd over de noodzaak – en gestimuleerd (campagne) – om in eigen huis en tuin maatregelen te nemen ten behoeve van klimaatadaptatie. Tot slot wordt in de Regionale Energie en Klimaat Strategie uitdrukkelijk uitgesproken dat de energietransitie gekoppeld moet zijn aan gebied specifieke opgaven op het gebied van klimaat, natuur en milieu (Concept REKS).

Bronnen: Rapportage Klimaatstresstesten 2019; Milieubeleidsplan Duurzaam Goirle 2017-2022; Concept REKS 2019

5. BELEIDSANALYSE

5.17 DUURZAAMHEID - ENERGIETRANSITIE

Huidige situatie en trends

Veruit het grootste aandeel van de uitstoot wordt veroorzaakt in de gebouwde omgeving - woningen. Het verbruik van elektriciteit en gas van particulieren in Goirle is gemiddeld ten opzichte van de rest van Noord-Brabant en de afgelopen jaren wel gedaald. De uitstoot van verkeer en vervoer lijkt met de hoogconjunctuur van de economie sinds 2015 juist weer te stijgen. Tot slot heeft methaan - landbouw veehouderij - een significant aandeel in de hoeveelheid broeikasgassen. Landelijk ligt de taak voor elke gemeente om de energieopwekking te verduurzamen.

Zoals is berekend, zal uiteindelijk 135.400 MWh aan duurzame energie nodig zijn in Goirle om aan de landelijke doelstellingen voor 2050 te kunnen voldoen. Ervan uitgaande dat de behoefte aan elektriciteit gelijk zal blijven (80.000 MWh), dan is de behoefte aan warmte 55.400 MWh (Nota Zonnewijzer en Windrichting 2018).

De opgave voor gemeente Goirle

Het is de ambitie in het Milieubeleidsplan 2017-2022 om in 2050 een CO2 arme gemeente te zijn; 80% minder uitstoot dan in 2014. In de afgelopen twee jaar zijn veel initiatieven opgezet – door de gemeente, particulieren en corporaties – om de gebouwde omgeving verder te verduurzamen. Daarnaast loopt in regionaal verband ook het Regionale Energie Strategie traject (REKS) die gaat over de landing van de grootschalige energieopwekking opgave. De REKS heeft al drie scenario's gereed en momenteel wordt toegewerkt richting één ontwikkelscenario. Zelf heeft de gemeente een Nota Zonnewijzer en Windrichting 2018 opgesteld, waarin de kaders voor energieopwekking worden benoemd. Deze kaders uit deze nota worden momenteel geëvalueerd en het kan dus zijn dat dit op korte termijn verandert.

In de vastgestelde Nota Zonnewijzer en Windrichting 2018 zijn opgaven benoemd voor de plaatsing van zonnevelden en windturbines, met daaraan enkele voorwaarden gesteld (bovenop de provinciale voorwaarden):

- Er moet maximale inspanning worden geleverd om draagvlak vanuit de omgeving te creëren. De lokale organisatie Duurzaam RielGoirle is al actief met betrekking tot energieopwekking in coöperatieve vorm.
- Er moet sprake zijn van landschappelijke inpasbaarheid volgens de gestelde kaders in het Landschapsbeleidsplan 2016 – deel B.
- Er moet worden voldaan aan algemene, sociale randvoorwaarden.

In de Nota wordt uitgegaan van één cluster windturbines in 2030 en twee clusters in 2050. Er is een kansenkaart opgesteld voor de plaatsing van windturbines. Naast de twee windturbine clusters is dan nog 40 hectare aan zonnevelden nodig in 2050 om alle elektriciteit duurzaam op te kunnen wekken. Voor de (grootschalige) opwekking van zonne-energie wordt gebruik gemaakt van een zonneladder:

- Gebouw gebonden zonnepanelen – in 2050 zijn op alle beschikbare daken zonnepanelen geplaatst (in 2030 is 2/3 deel geplaatst).
- Grond gebonden zonnepanelen binnen stedelijk gebied
- Grond gebonden zonnepanelen nabij stedelijk gebied
- Grond gebonden zonnepanelen in het buitengebied – zonnevelden in NNB worden uitgesloten en in voormalige LOG-gebieden voorlopig ook.

Hierbij worden nog twee aanvullende voorwaarden gesteld:

1. Ontwikkelingen koppelen aan bestaande bebouwing/infrastructuur;
2. Buiten de kansrijke gebieden geldt dat er maximaal vijf zonnevelden worden aangelegd en maximaal drie hectare per zonneveld.

Naast de opgestelde kaders voor wind- en zonne-energie zijn er concrete plannen om de bestaande biomassa installatie in te zetten voor grootschalige levering van warmte. Overige alternatieve mogelijkheden voor de levering van warmte worden momenteel onderzocht. Op basis van kengetallen over het aantal woningen, totale dakoppervlak en het percentage van dat oppervlak dat geschikt is voor zonnepanelen is bepaald dat wanneer alle geschikte dakoppervlakken vol gelegd worden met zonnepanelen, dit in 4,4 % (11.900 MWh) van de totale energiebehoefte van de gemeente Goirle voorziet.

Bronnen: Milieubeleidsplan Duurzaam Goirle 2017-2022; Nota zonnewijzer en windrichting 2018; Concept REKS 2019; Landschapsbeleidsplan 2016

HOOFDSTUK 6. CONCLUSIE

6. CONCLUSIE

DISCUSSIEPUNTEN EN FOCUS VOOR DE TWEEDE FASE

In deze bouwstenennotitie zijn drie waarden centraal gesteld die het 'verhaal van Goirle' vertellen, namelijk:

- **'Doenerig dorp'**
- **'Prachtlandschap van de Toekomst'**
- **'Goed toeven'**

Daarnaast is de huidige situatie van het ruimtegebruik en het huidige beleid beschreven. Op diverse schaalniveaus wordt gewerkt aan de toekomst van Goirle en Riel, rekening houdend met de maatschappelijke trends en opgaven die op ons afkomen. De gemeente is continue in ontwikkeling.

Bij het opstellen van de bouwstenennotitie is een aantal koppelkansen en dilemma's die aan het licht komen. Met het samenbrengen van de verschillende thema's wordt namelijk duidelijk dat niet alles kan. Er zijn een aantal zogenaamde 'hete hangijzers' die niet alleen een grote impact hebben op de ruimte, maar ook bepalend zijn voor de beleidsopgaven. Voor deze 'hete hangijzers' is het van belang dat de gemeente haar ambitie bepaalt en keuzes maakt. Alleen dan kan de omgevingsvisie ook daadwerkelijk richtinggevend zijn voor de toekomst. Het nader uitwerken, bespreken en 'kleur bekennen' rond deze discussiepunten gebeurt in de volgende fase.

In deze tweede fase gaat het met name om ambitiebepaling. Dat houdt in dat een standpunt moet worden ingenomen over de vorm en locatie van activiteiten en functies. Daarbij gaat het ook om een keuze in rolopvatting van de gemeente in relatie tot haar partners (ketenpartners, buurgemeenten etc.) en haar gebruikers – inwoners en ondernemers. Het basisprincipe is dat 'we loslaten waar dat kan'. Om te bepalen waar dat dan daadwerkelijk kan gaan we per deelgebied integraal de beleidsthema's tegen het licht houden en vaststellen 'waar we als gemeente ruimte bieden en waar we als gemeente optreden'. Hierbij gebruiken we de drie centrale waarden als kapstok voor onze ambitiebepaling en rolopvatting. Door hier integraal mee aan de slag te gaan, kunnen koppelkansen daadwerkelijk worden benut en worden oplossingen gevonden voor de dilemma's die er zijn.

Hieronder zijn de belangrijkste aandachtspunten voor de volgende fase samengevat. Dit zijn de zaken waarover we in de volgende fase tot keuzes willen komen:

- Omgang functies en ontwikkelingen per gebied in relatie tot ruimtelijke kwaliteit en bescherming van (cultuurhistorisch) waardevolle elementen, zoals de groenstructuren en industrieel erfgoed. De rolopvatting in relatie tot activiteiten op particuliere grond maakt hier ook onderdeel van uit.
- Ambitiebepaling omtrent de rol van de gemeente in de regio en hieraan gerelateerd de keuze omtrent de lokale uitwerking van regionale opgaven. Met name woningbouw (in het bijzonder kwetsbare doelgroepen), economische bedrijvigheid (in het bijzonder verkleuring van functies op de bedrijventerreinen) en energietransitie (in het bijzonder zonnevelden en windmolens) zijn relevante thema's. Hierbij speelt ook keuze omtrent huidige afbakening van de verstedelijkingscontour. Willen we deze handhaven, verkleinen of uitbreiden?
- Ambitiebepaling op hoofdlijnen met betrekking tot het thema (positieve) gezondheid in de openbare ruimte en de klassieke milieuthema's – licht, lucht, geluid, geur, trilling - per gebied en per activiteit.
- Ambitiebepaling, vorm en zonering van ontmoetingsplekken, (voor jong en oud), sportvoorzieningen, vergroening en verduurzaming (o.a. opties warmtetransitie) van de openbare ruimte en woningvoorraad
- Omgang met demografische ontwikkelingen, met name vergrijzing in relatie tot de openbare ruimte, voorzieningen en woningbouwprogrammering.
- Ambitiebepaling en zonering van functies en activiteiten buitengebied. Met name voor landbouw, klimaatadaptatie, recreatie, natuur en energie, maar ook de mate van functiemenging wonen, zorgfuncties en detailhandel.
- Ambitiebepaling en zonering detailhandel: clusteren of spreiding toestaan?
- Ambitiebepaling, vorm en zonering verkeer- en vervoersstromen in het centrum (routing en parkeren), maar ook in het buitengebied.

6. CONCLUSIE

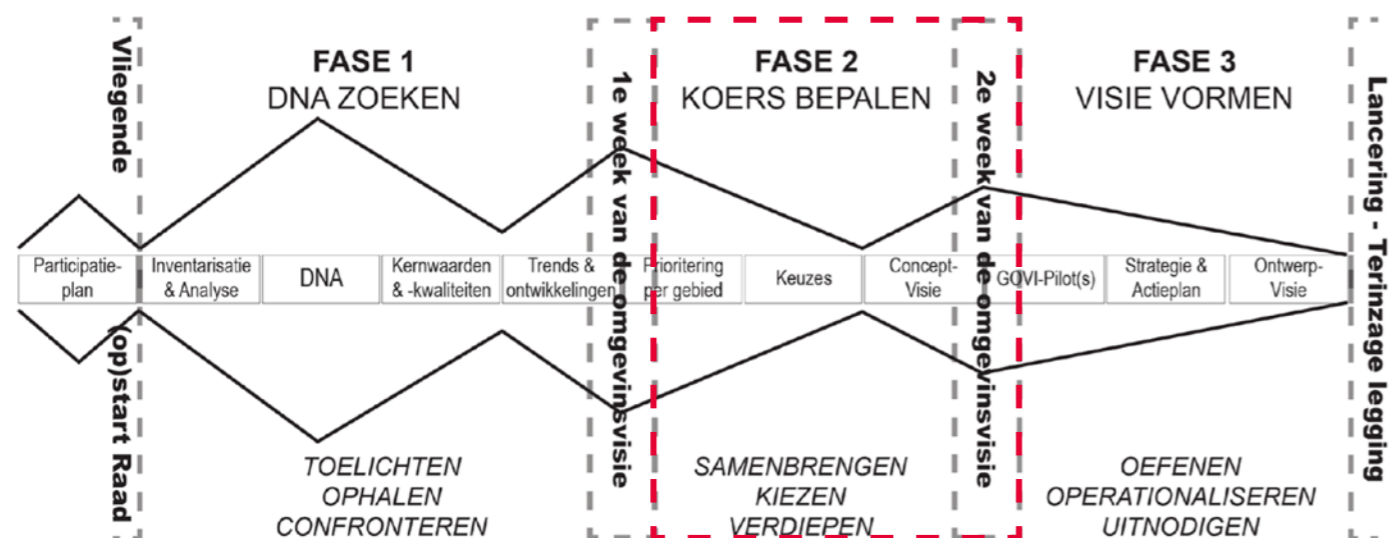
DISCUSSIEPUNTEN EN FOCUS VOOR DE TWEEDE FASE

Toelichting vervolproces

De daadwerkelijke richtinggevende keuzes worden pas in de volgende fase gemaakt. Zoals in de conclusie beschreven, niet alles kan. Er zullen keuzes moeten worden gemaakt. De drie centrale waarden vormen het kader voor de nadere uitwerking van de gemeentelijke visie. Voor het opstellen van de koers per deelgebied, waar de bovengenoemde 'hete hangijzers' aan bod komen, stellen we voor om een mengpaneel voor ontwikkelrichtingen op te stellen. Hiermee kan de prioritering van verschillende (beleids)thema's en de ruimtelijke gevolgen daarvan inzichtelijk worden gemaakt. Op deze manier bekijken we de verschillende opties die er liggen voor de ambitiebepaling en rolopvatting van de gemeente. Hierbij houden we continue de drie centrale waarden in ons achterhoofd. Met behulp van 'Gôolse en Rielse denkers' formuleren we de keuzes waarmee we richting geven aan de toekomst van onze gemeente. In de tweede week van de omgevingsvisie bespreken we de uitkomsten hiervan in breder verband.

met wie? - over alles - kern van visie - kern uitbouwen - confronteren met externe factoren - keuzes in visie verwerken - de visie in praktijk testen - visie verfijnen

BIJLAGE 1. REFLECTIE VLIEGENDE STARTSESSIES

Overzicht van vragen en opmerkingen startoverleg raads werkgroep

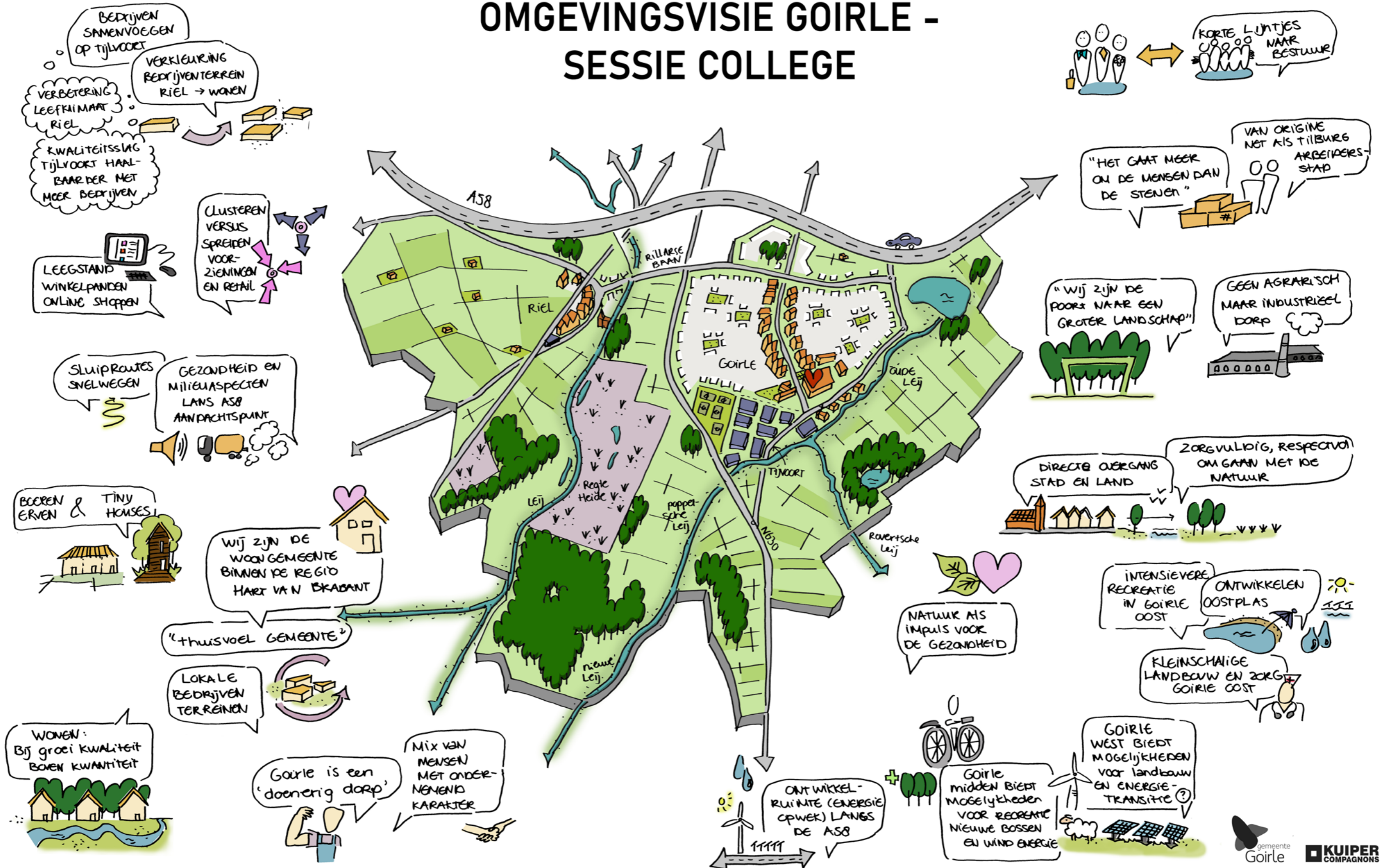
Overzicht vragen en opmerkingen startoverleg projectteam

OMGEVINGSVISIE GOIRLE - SESSIE AMBTENAREN

OMGEVINGSVISIE GOIRLE - SESSIE COLLEGE

OMGEVINGSVISIE GOIRLE - SESSIE RAAD

LANDBOUW RONDOM RIEL BEPERKEN TOT BIOLOGISCHE BOEREN

NIET WEGHALEN, MAAR NIET EXTRA (LANGZAAM WEGVAGEN)

NEVENFUNCTIES; CAMPINGS, ZORGBOERDERIJEN

BIODIVERSITEIT EN KIEMAATOPGAVE VERNATTING NZOO VERSTERKEN

NATUURGEBIED RONDOM DE REGTE HEI → RECREATIE ONDERGESCHIKT AAN FLORA EN FAUNA

MOUNTAIN BIKEN + RONDJE MET DE HOND

MANDAAT MILIEUASPECTEN INDUSTRIE BEDRIJVENTERREINEN

TILBURG
ZOMAS PUIJENBROEK
BEDRIJVIGHEID TILBURG, WONEN GOIRLE?

OPWERKEN ENERGIE MET WATER

VEERTELS VERKIEURT NAAR WONEN

RUIMTE VOOR TOERISME WONEN EN ENERGIE-TRANSITIE RONDOM A58

NIJEUWBOW ASB MOET ENERGIE OVERPRODUCEREN

NIET ONTWIKKELN RONDOM ASB TEN KOSTEN VAN GROEN

DOORGAAND VERKEER RIEL SCHAADT DORPS KARAKTER

RIEL TOEKOMST BESTENDIG MAKEN VOOR OUDEREN

VERSTENING INBREIDING NIET TEN KOSTEN VAN GROEN

GROEN DORP IN HALEN

NATUUR DIE WOONWIJKEN INKRIJPT

BUURTCENTRA
GEEN WINKELS IN WOONWIJKEN MAAR SOCIALE INFRASTRUCTUUR

RECREANTEN TREKKEN NAAR DORPSCENTRA

CENTRUM GOIRLE MIX VAN WONEN, MORECA, VOORZIENINGEN

GOIRLE ALS KIENSCHALIGE LEISURE HOT SPOT (EXTENSIEF RECREEREN)

RONDOM RIEL: NIEUWE NATUUR ONTWIKKELEN ZOALS BOS

OOSTPLAS ALS STARTPUNT RECREATIE GOIRLE OOST

UNIGUE SELLINGPOINT TOERISME

NATUUR EN LEIJ DE ZUIDRAND IN HALEN

GOIRLE KENT HET KARAKTER VAN TILBURG, MAAR DAN DORPS I.P.V. STEDELIJK

LIGGING TUSSEN BELGIE (GRENSDORP) EN TILBURG IS GUNSTIG

PRETTIGE SCHAAL "ONS KENT ONS MAAR HEEFT GEEN LAST VAN ONS"

ONDERNEMEN IS MEER DAN EZ!

GOIRLE IS EEN FORENZENDORP IN DE REGIO

BEDRIJVIGHEID OP TILVOORT REGIONAAL
GEEN LOGISTIEKE DOZEN

NATUUR OM DE HOEK VAN DE VOORDEUR

GEZOND-HEIDSASPECTEN RONDOM ASB (PRIORITEIT!)

WATER BELANGRIJKE (RECREATIEVE) DRAGER

BIODIVERSITEIT: DIVERSE FAUNA

HITSTRESS STEDELIJK GEBIED

BIJLAGE 3. INPUT WEEK VAN DE OMGEVINGSVISIE

In de Eerste Week van de Omgevingsvisie hebben we vier participatiesessies georganiseerd; met de jeugd gemeenteraad, ketenpartners en buurgemeenten, ondernemers en tot slot inwoners. Tijdens deze sessies hebben we hen geïnformeerd over de omgevingsvisie en de centrale waarden toegelicht.

In de sessies met ketenpartners en buurgemeenten, ondernemers en inwoners, op donderdag 23 januari 2020, stond het interactieve deel in het teken van het ophalen van kansen en zorgen. Per deelgebied konden de deelnemers post its plakken met hun inbreng (geel = ketenpartners en buurgemeenten ; oranje = ondernemers ; groen = inwoners). Hieruit konden de volgende thema's worden gefilterd die veelal naar voren kwamen.

- Milieuthema's behoeven aandacht – met name geluid en luchtkwaliteit
- Zonering van het landschap en het samenbrengen van (mogelijk) tegenstrijdige belangen – bijvoorbeeld natuur, energieopgave, recreatie, landbouw, klimaatbestendigheid. Een concreet discussiepunt dat hieruit naar voren kwam was de wenselijkheid van zonnevelden in het buitengebied.
- Belang van een gezonde, groene en sociale woonomgeving werd breed gedeeld – groene openbare ruimte, biodiversiteit, ontmoetingsplekken, veiligheid etc.
- Toekomstbestendige woningvoorraad en voorzieningenniveau behoeft aandacht – rekening houdend met demografische ontwikkelingen en maatschappelijke trends (specifiek de zorg voor ouderen)

LANDSCHAP VAN DE TOEKOMST

"Respectvolle omgang met de natuur en inzetten op een duurzame toekomst"

Kernwaarden
netjes
schoon
veilig

Houd Goirle
schoon en
veilig!

+ luchtverontreiniging
- open haarden verplicht
het Nederlandse stoffilter

OMGEVINGSVISIE GOIRLE

Ruimte & faciliteiten voor
"de vrijwilligers"
- sport, cultuur, zorg

Ruimte voor de
jeugd; Laat hen
initiatieven nemen
Betrekken jongeren

Modern, met de
tijd mee
Realistisch + v.w.
digitaal

SOEGERIG DORP
"Sociaal; mensen boven stenen"

- 1 Bewaak zgn
campagnum
- 2 Opsreden-BOA-
tegen recidivisten

GOED TOEVEN

"Aantrekkelijke woongemeente
(forenzenfunctie)"

Gezond, sociale, veilige
leefomgeving
+ sociale cohesie
+ goede luchtkwaliteit
↓ giftige stoffen (cannabis, drugs,
geheim, fijn stof, stufstof, gewasbescherming)

Mooi doet waarbij iedere
bewoner zijn/haar steentje
kan bijdragen met ondersteuning
van een meedenkende en
toegankelijke gemeente

Gebieden - Kernen

Behoud bestaand groen.
Behoud dorpskernen

Ook groen in de bebouwde kom koesteren en uitbreiden

Minder auto's: auto's delen spaart ruimte = ruimte voor groen en spelen.

Woonvisie: wat is/wordt de toekomst!! Voor Riel

Geen opeenhoping van woningbouw in Riel.

Geen hoogbouw in Riel. Toezicht op luchtkwaliteit Riel

Riel/Goirle monumentenvisie

Minder verharding: tuin i.p.v. tegels, water opvang

Voorkomen verstening Riel

Controle/aanpak ondermijning, drugslabs dumping

Senioren, zorg en sociaal leven in centrum

Duurzaam vervoer stimuleren (STOP): stappen, trappen, ov, personenauto

Riel: stort gebied van afval en rotzooi, wat doen we eraan?

Moeten we elke ruimte opvullen met woningen?

Goirle/Riel buitengebied in standhouden

Riel Goirle Goirle - centrum

Problematieke opgaven zijn grensoverschrijdend

Persoonlijk gericht.

Groene en moderne sportvoorzieningen

Informatiepunt/VVV voor zorg en toerisme.

Luchtkwaliteit: stank in Riel

Verband zorg en veiligheid

Groene vet-straling gemeente verbeteren

Nieuwjaarstoespraak van onze burgemeester! Veiligheid/rommel/hangjongeren overlast/mentaliteit!

Aandacht voor jongeren informeel ontmoetingsmogelijkheid

Senioren hebben meer behoefte om in de kernen te gaan wonen.

Meer vogelhuisjes en insectenhôtels op gemeentegrond.

Rekening houden met ouderen!

Voorop durven gaan in zaken van biodiversiteit.

Laagdrempelige ontmoetingscentra

Opgave zijn niet gerelateerd aan een specifiek gebied

aandacht voor biodiversiteit in bebouwd gebied

Centrum vergroenen, aantrekkelijker maken om langdurig te verblijven i.v.m. vergrijzing

Ecologisch beheer bermen

Riel: stort gebied van afval en rotzooi, wat doen we eraan?

Visie oke, zonder portemonnee! Geld magneten lachen erom! Kopen alles, wij liggen krom!

Fietsverbinding Riel-Gilze

Informatiepunt/VVV voor zorg en toerisme.

Door integraliteit ontstaat zicht op de "bekende" risico's in de sectorale gebieden en samenhang tussen deze gebieden. Dan ontstaat ook een beeld van "onbekende" risico's vanwege deze samenhang. Zorg voor verschillende risico scenario's.

geen maximaal rendement voor project ontwikkelaast, maar maximaal woongenot

Effecten klimaatverandering op alle sectoren, woonvormen aangepast aan verschillende doelgroepen, effecten van oprekken van vormen om bepaald gebruik/functies mogelijk te maken. Effect van inbreidingslocaties en circulaire economie m.b.t. veiligheid. Voorkomen domino-effect risico's.

Sportveldje/ skatebaan

geen verdere inbreiding in Riel. Gaat ten koste van dorpskarakter, groene omgeving

Welke richting woningbouw voor Riel

Haal de auto's weer uit het centrum.

Wonen- zorg: in het centrum bijeen voor sociale controle en leefomgeving cruciaal.

Riel: veel onveilige verkeerssituaties

Omgeving Elizabeth Thebe kerk centrum rolstoelvriendelijk en veilig!!

Geschikt wonen: 1.Clustering 2.Voorzieningen dichtbij 3.Stimuleren saamhorigheid 4.Leren stimuleren => hoe helpen we elkaar en wat kan ik doen 5.Ontmoeting stimuleren (huis van de buurt) 6.Voldoende aanbod passende woonvormen of stimuleren dorpaanpassing 7.De buurt is het "oude" verzorgingshuis

Bereikbaarheid, risico's nieuwe energievormen. Hittstress effect op kwetsbare doelgroepen zoals ouderen. Afvoer van regenwater, i.v.m. bereikbaarheid en risico's voor infrastructuur.

Goirle schoonhouden

Molenpark: er zijn lege plekken > graag vlinder en bijen bloemen planten

Scholen tilburg voor voorzieningen naar tilburg. Connectie.

Leegstand beperken

ruimte voor ZZpers die niet naar Tilburg willen

Parkeren in de wijk omlaag, andere oplossing zoals autodelen

Winkelaanbod Hovel

Betaalbare ruimtes voor Freelancers in de kern

Toerisme en Goolse Geheimen combineren in zowel in centrum als buitengebied

Krachten en Aandachtspunten

Natuur inclusief bouwen

Turnhoutsebaan: langs Goirle van 80 km/h naar 60 km/h

Kwetsbaarheid neemt toe, professionele hulp, hoe lossen we dat op?

doen we iets met licht (hinder)

364 dagen per jaar veilig, nu nog de 365ste dag

Bij uitbreiding niet iedere m2 volbouwen, vergeet de leefbaarheid niet

Oude bebouwing herbestemmen

Er tegen in gaan dat tuinen "in het hard" mogen worden gelegd.

Groene en veilige netwerken van fiets- en voetpaden

De bus weer laten rijden in Mellen (Acaciaaan)

voldoende geschikte woningen voor ouderen

Burgerparticipatie vergroten. Buurtpreventie?

Behoud groen > koelte en CO2

Gebruik van gif actief tegengaan.

onderwijs i.c.m. beweging toegankelijkheid

Betrek de ouderen

winkelcentrum door out wikkelen

Biodiversiteit, alles wat groen en blauw is zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

Betaalbaar bouwen voor kwetsbaren (ouderen, jongeren)

preventie woonproblematiek

Minder gaan maaien. Laat het gras en bloemen zijn gang gaan

Stimuleren van (samen) redzaamheid van ouderen

1/2 uur alle ambt. de wijk in koffie drinken met vragenlijsten

delen van ruimten voor meerdere doelgroepen

hittstress voorkomen

Geen blad meer blazen op groene vlakken

Faciliteren/ creëren van sociale ontmoetingsplekken

externe veiligheid

Riel

Inrichting rekening houden met de ouderen openbaar vervoer bereikbaarheid

beschermen industrieel erfgoed

Bewustwording bevorderen van de impact van eigen gedrag op natuur en biodiversiteit.

weinig flexibiliteit wat betreft woonvormen.

Parkeren centrum beter verdelen! Lang parkeren werven! Blauwe zone 3 uur = vergroten tekort parkeer capaciteit

Meer goede betaalbare seniorenwoningen - ook voor stervers - Goirle en Riel

Openbaar toilet.

elke inwoner een schone en veilige samenleving bieden

Openbaar vervoer bereikbaar voor ALLE inwoners

Praat ruimte voor senioren, vrije inloop ronde

Beter openbaar vervoer in alle woonwijken

Afval scheiden is al super. Afval vermijden is nog beter.

Goirle

te weinig sociale woningbouw

Bereikbaarheid zorginstellingen

Biodiversiteit: gemeente stelt eisen aan grondgebruik, ook in pachtvoorwaarden

dorpskwaliteiten vaststellen

Aandacht: leegstand Hovel

Minder straat meer groen waterbeheersing

compact multifunctioneel centrum

leegstand beperken

ruimte voor ZZpers die niet naar Tilburg willen

Parkeren in de wijk omlaag, andere oplossing zoals autodelen

Winkelaanbod Hovel

Goirle - Centrum

Betaalbare woningen

Centraal plein in centrum

Biodiversiteit: wilde stukken, niet te opgeruimd. Bomen beschermen. Minder haaien, schoeien en blazen.

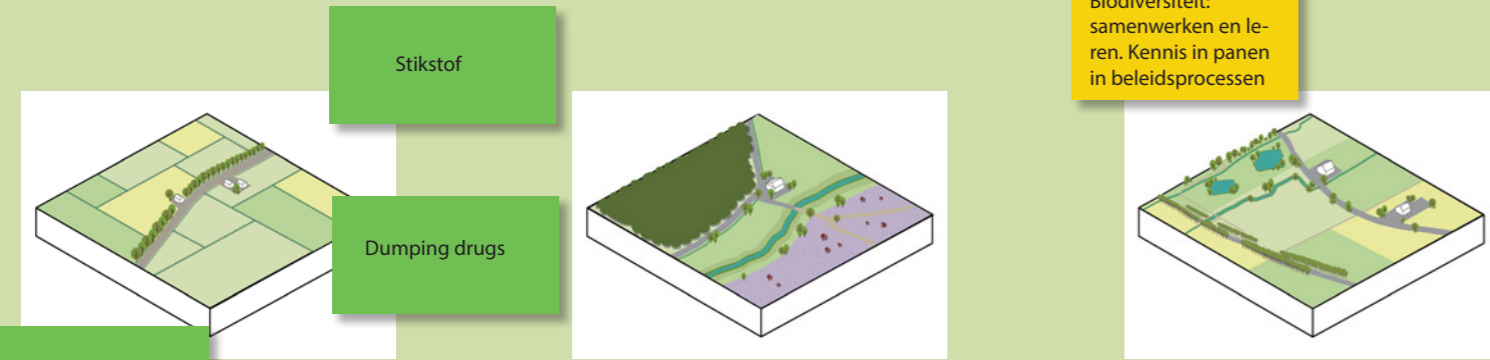
sportvoorzieningen in stand houden

Seniorenwoningen in allerlei prijsklassen

houd vast aan het geplande beleid voor het centrum

Rolstoel/rollator vriendelijke bestrating

Gebieden - Buitengebied

Meer zonnebloemen

Jeugd leren geen zwerfafval te verspreiden (Goirle is vies!)

Hoe maak je zorg beschikbaar? > maak je zorg daar wel beschikbaar? Buitengebied

Niet alles volbouwen: ruimte, zicht en rommeligheid behouden/terugbrengen.

West

In grensgebied veel criminaliteit. Vergroot hier de veiligheid.

Midden

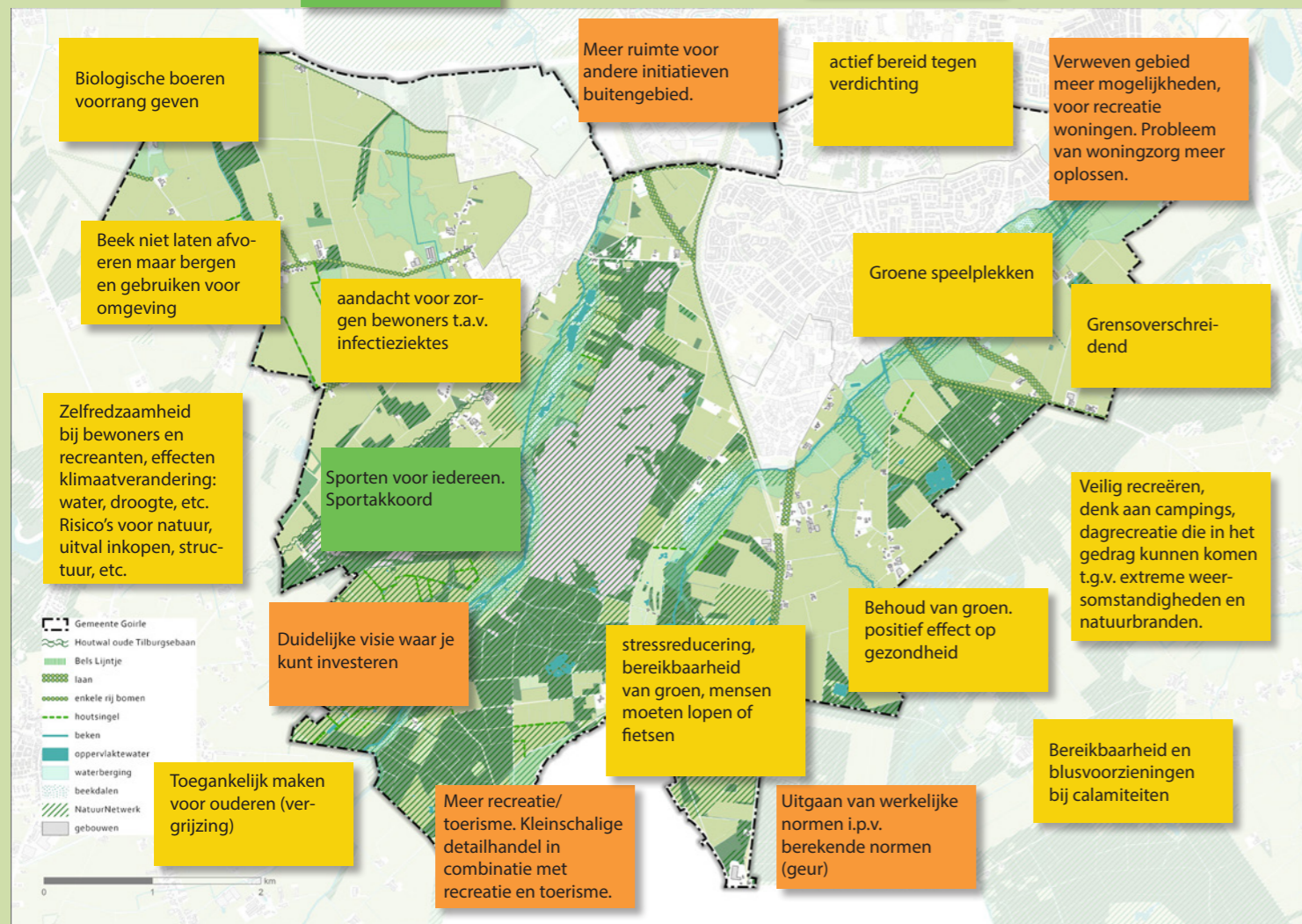

Wat is de sociale waarde van de energietransitie.

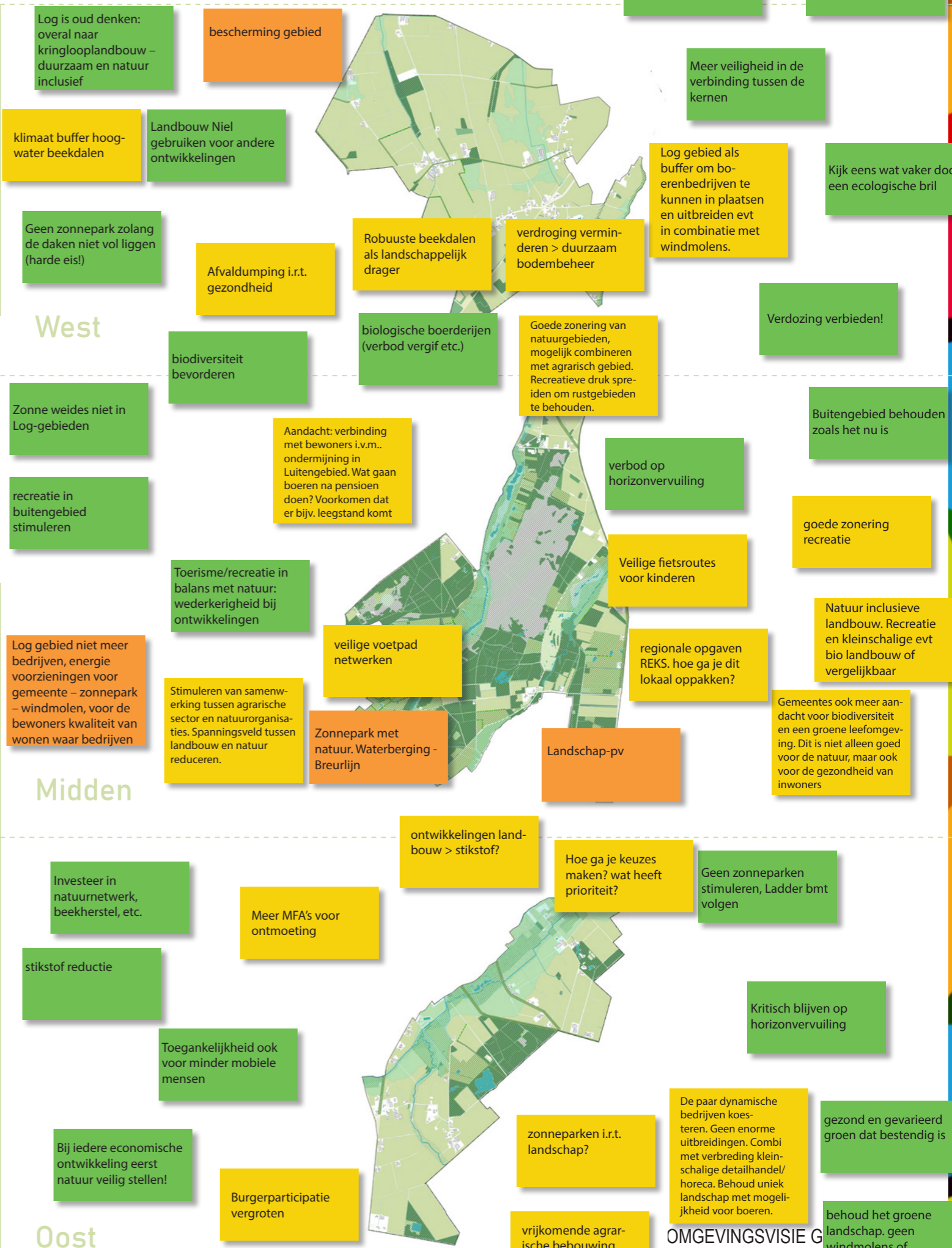
Oost

Beschermen natuur, versterken waar mogelijk

Krachten en Aandachtspunten

Gebieden - A58-zone en bedrijventerreinen

- Snelheid terug naar 100km/h (of 80 km/h) op A58
- Bedrijven garanderen + geven terug aan (de gezondheid) van de bewoners
- Minder regels?
- Uitbreiding industrie
- Medewerkers tijdens pauzes goed kunnen "lunchwandelen"
- Beperk geluidsoverlast A58
- Daken bedrijfspanden vol zonnepanelen
- Stoppen met verdozing van landschap
- Handhaven bij overtreding opslag etc.

A58 - Zone (oost en west)

Veertels

Tijvoort

Deze kans voor meer natuur benutten!

Doe een nulsituatie naar milieuthema's

Goede bereikbaarheid met OV-vervoer, fiets

Gelijke maten maken

Gebruik maken van koppelvlakken bij initiatieven/activiteiten bedrijven en industrie.

Niet alle opgaven zijn wellicht ruimtelijk/ gebiedsgericht te vertalen

Geen logistieke centra meer in buitengebied!

Bedrijventerreinen profiteren op Goirle

Bevordering van biologische landbouw

Afstand bebouwing tot A58 (geluid, fijnstof)

Turnhoutsebaan verkeersmaatregelen

Zorg voor een goede verkeersdoorstroming op de a58

Effecten klimaatverandering en energietransitie op veiligheid bedrijventerrein.

Gebruik maken open ruimte A58 t.b.v. nieuwe energie

Toegankelijkheid Tilburg fysieke verbinding

Invloed RES op afstemming/samenwerking bv op geluidswerende maatregelen en nieuwe energievormen

vergroening bedrijven terreinen (i.v.m. verkoeling)

Geluidsoverlast t.a.v. omwonenden

Krachten en Aandachtspunten

Aandacht voor effectieve geluidswanden A58

Zorg als kernwaarde. > eenzaamheid, gehandicapten, veteranen

Primagon verplaatsen (bijv. afrit) leidt tot minder transport

Slechte luchtkwaliteit > norm handhaven

particuliere kavels

Erf beplanting daadwerkelijk tot uitvoering brengen

Maak binnen de gemeente gebruik van lokale ondernemers om ook je ondernemers binnen de gemeentegrenzen te houden en werkgelegenheid en leefbaarheid binnen Goirle vast te houden.

Reks. onderstation als sturing

Handhaving op wat er zich afspeelt in bedrijven (gevaarlijke stoffen en inmoele bedrijven)

Fiets- brom fiets verbinding op Tilburg

Fietspad tussen hoge wal en etz (ziekenhuis)

A58 is een kracht qua bereikbaarheid

Aandachtspunt: goede onderwijsvoorzieningen dichtbij.

Kracht: kvo, schouw bedrijventerrein

Ik mis de context van de NOVI: hoe verhoudt Goirle zich tot het Rijk

Bij wonen langs A58 pas op voor gezondheid bewoners

Rommelhoek saneren

Vergroening/CO2 neutraal/groene daken/warmte teruggeven

A58-zone (Oost en West)

Bomenfonds verantwoord aan de burgers hoe geld uitbesteed wordt

Energie op daken, warmte uitwisselen

Veiligheid als aandachtspunt! Voor fietsers

Vergeet niet de A58 energie corridor!

beter OV voor mindervaliden/ouderen

Nieuwe plannen voor bedrijven. aanpak woon - werk

Daken vol PV

Gebruik om flinke barrière voor geluid te maken. Goede uitstraling voor Goirle neer zetten. Goede waterhuishouding!

Aandacht: wie start welk bedrijf? Logisch? Waarom?

Veertels

Kans op overstroming

Water vasthouden 'spons werking'

parkeren en beter duurzaam bereikbaarheid

Meer ruimte voor initiatief

Verkeersverbinding tussen Goirle en Tilburg, fiets

aandacht voor bedrijfsverzamelgebouw voor ZZ'ers.

Migranten (arbeiders) huisvesting is nog niet aanwezig (Goirle)

Extra fietstunnel/ fietspaden

binnen bebouwing Snatuur behouden

Wijken toegankelijk houden

Elektriciteit opwekken voor gemeenschap

Tijvoort

SESSIE JEUGDRAAD

In de sessie met de jeugd gemeenteraad, op dinsdag 21 januari 2020, hebben we gevraagd naar hun ideeën voor de toekomst van de gemeente. Waar moet de gemeente op inzetten en wat moet hiervoor dan gebeuren? Voor de jeugd gemeenteraad waren 'groen en klimaat' en 'ontmoetingsplekken voor jong en oud' twee belangrijke thema's. Vermindering van CO2 uitstoot kwam uiteindelijk als winnaar uit de bus voor het beste idee voor de gemeente Goirle. De tweede prijs werd gekozen door de oude gemeenteraad. Zij kozen voor het idee om de omgeving schoner te maken. Er werd gelijk daad bij woord gevoegd en de jeugd- en oude gemeenteraad gaan binnenkort samen de straat op om vuil op straat op te ruimen.

Sfeerimpressie Jeugd raad

SESSIE JEUGDRAAD

- een obstakelbaan
 - dater speeltuinen kunnen voor meer recreëren aan spelen
 - Ouderen
 - een obstakelbaan
 - een leen winkelcentrum → dater meer activiteiten voor kinderen kunnen in het dorp
- Hen Finn Mats

Naar buiten gaan in de natuur..

of een plek waar veel mensen komen zoals school of parken

en ontbreekt in de natuur

een plek voor de jeugd

Jeske

DIT IS MIJN BESTE IDEE VOOR GOIRLE!

Ik wil voor in de toekomst meer plekken te spelen voor kinderen en veilig + toetsden voor kinderen meteen

Van Amista

Plak Hier

alle mensen mogen hun zelf zijn

mensen mogen zelf kiezen dat ze willen huren of kopen

hoort bij mensen die bij de gemeente werken gaan naar scholen om erover te praten

Fietsen, wandelen en sporten..

Samen

meest speeltuinen voor jong en oud

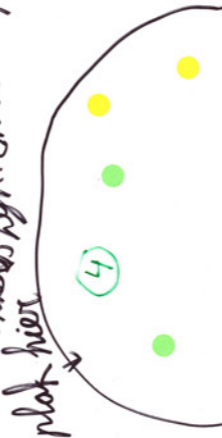
Maak je ook kunt chillen en voor mensen die slecht te gaan zijn. Want iedereen heeft recht om te spelen en een natuur speeltuin is ook goed voor het milieu. dan kan hij het beste in de natuur gebouwd worden.

meer natuur en minder
 betonkralen! die en beschermen
 de natuur! meer natuur
 minder beton

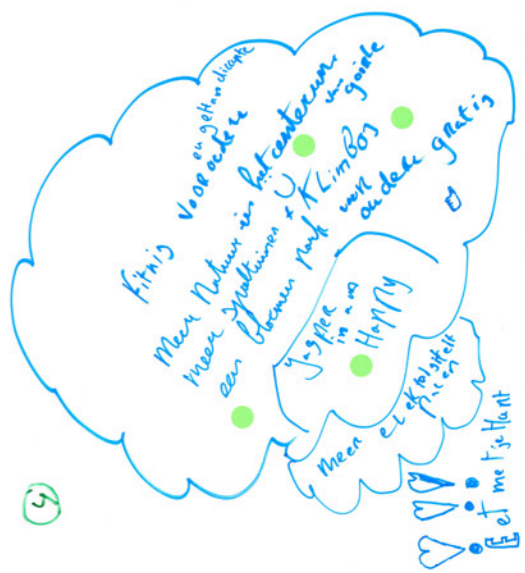
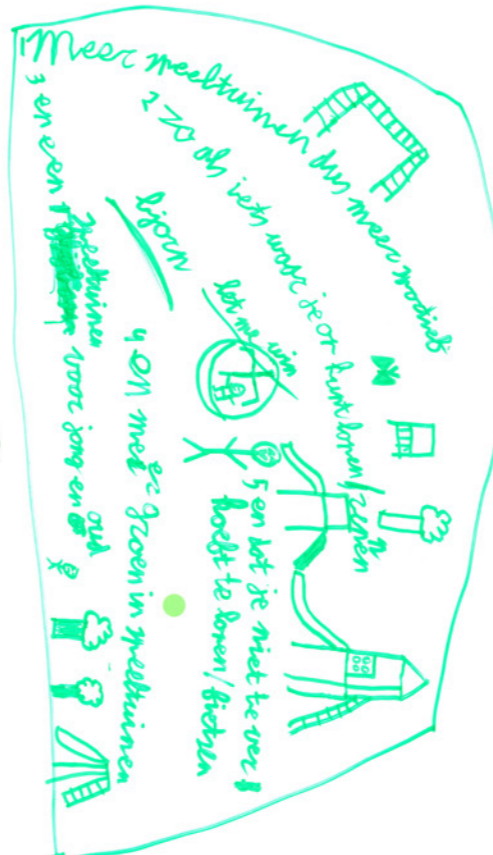

ik wil minder verkeer opgeluiter door
 b.v. = moet zelfde raden en verkeerslichten.
 En meer groen voor jong en oud.
 Meer spijnd voor een
 beter milieu.

Winkels waar er heel
 veel van zijn & kunnen er ook minder zijn.
 Dan kunnen er veel meer verschuiven
 winkels zijn. En dat bespaart energie.

Vonen..

Winkelen, eten en
 drinken in het centrum..

Samen zijn met
 vrienden en familie..

1. Geen plastic
2. Plastic schieden
3. Beter voor de natuur
4. Meer natuur
5. Meer beweging voor jong en oud
6. Minder auto's
7. Minder auto's
8. Meer met je hand
9. Meer met je hand

Werken en naar
 school gaan..

Gemeente Goirle – onderzoek Omgevingsvisie

Onderzoek Omgevingsvisie | december 2019 – januari 2020

Het PON | Loet Verhoeven MSc en drs. Karin du Long

1. Inleiding

Thema van het onderzoek

Onderwerp van dit onderzoek is de omgevingsvisie van de gemeente Goirle.

De gemeente is druk bezig met het opstellen van een omgevingsvisie: een visie op de toekomst van leefomgeving in Goirle. In december 2019 zijn alle inwoners van de gemeente Goirle via een themapagina gepubliceerd in het huis-aan-huisblad geïnformeerd over het proces rondom de Omgevingsvisie. Op deze pagina stond ook informatie over hoe inwoners via een online vragenlijst hun mening over de toekomst van Goirle konden geven.

De resultaten van dit online onderzoek leest u in deze rapportage. Ze worden ook gebruikt voor de bijeenkomst over de Omgevingsvisie die plaatsvindt op donderdag 23 januari 2020. Inwoners zijn ook uitgenodigd om bij deze bijeenkomst aanwezig te zijn.

Opmerking bij de tabellen en figuren:

Door afrondingsverschillen komt het totaal niet altijd exact op 100% uit maar soms op 99% en soms op 101%.

2. Beleving van Goirle

Vraag 1: Als je aan de gemeente Goirle denkt, welke 3 woorden komen er dan als eerste in je op?

3. Belangrijkste kwaliteiten Goirle

Vraag 2. Wat zijn voor jou de 3 belangrijkste kwaliteiten van de gemeente Goirle?

	%
Dorps karakter	50
Ruime en groene woonomgeving	42
Mooi landschap	30
Veilige woonomgeving	29
Inwoners gaan prettig met elkaar om	28
Goede bereikbaarheid	24
Goed aanbod sportvoorzieningen	20
Centrale ligging in de regio Hart van Brabant	16
Goed aanbod horeca	15

	%
Goed aanbod winkels	11
Goed aanbod evenementen	6
Rijk aan kunst en cultuur	5
Anders	4
Goed woningaanbod	2
Multiculturele gemeente (diversiteit aan culturen)	1
Goed landbouwgebied	0
Aantrekkelijk voor toeristen	0

Toelichting

De helft van de respondenten noemt het dorpse karakter van de gemeente Goirle als een van de drie belangrijkste kwaliteiten. Ook de ruime en groene woonomgeving (42%), het mooie landschap (30%) en de veilige woonomgeving (29%) en inwoners die prettig met elkaar om gaan (28%) zijn kwaliteiten van de gemeente die vaak worden genoemd.

4. Extra aandacht voor bepaalde onderwerpen

Vraag 3. Aan welke 3 onderwerpen moet de gemeente Goirle volgens jou de komende jaren extra aandacht besteden?

	%
Gezondheid, welzijn en zorg	29
Milieu	29
Wonen	26
Biodiversiteit	24
Klimaat en energie(transitie)	22
Ruimtelijke kwaliteit	21
Gemeenschapszin / sociale contacten tussen inwoners	19
Veiligheid	17
Mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid	16

	%
Voorzieningen	15
Participatie van inwoners	14
Economie en bedrijvigheid	10
Anders	9
Water	8
Onderwijs	7
Landbouw(transitie)	6
Communicatie	5
Recreatie en toerisme	4

Toelichting

Zo'n een derde van de respondenten geeft aan dat de gemeente Goirle de komende jaren extra aandacht zou moeten besteden aan gezondheid, welzijn en zorg en aan milieu. Ongeveer een kwart is van mening dat de gemeente extra aandacht moet besteden aan wonen en 24% heeft biodiversiteit aangevinkt.

5. Actieve bijdrage inwoners

Vraag 4. Op welk van de onderstaande thema's vind je dat de inwoners zelf een actieve bijdrage kunnen leveren?

	%
Sociale veiligheid (buurtpreventie)	49
Gezonde leefomgeving	41
Duurzaamheid	39
Toezicht en handhaving	36
Verkeersveiligheid	35
Geluk en gezondheid	35
Afvalinzameling	30
Onderhoud openbare ruimte	25
Inrichting openbare ruimte	18

	%
(Behoud) voorzieningen	18
Buitengebied	17
Zorg en welzijn	17
Het woningaanbod	16
Bedrijvigheid en werkgelegenheid	8
Bereikbaarheid en mobiliteit	4
Anders	3
Communicatiemogelijkheden	2

Toelichting

Ongeveer de helft van respondenten is van mening dat inwoners zelf een actieve bijdrage kunnen leveren aan de sociale veiligheid (buurtpreventie). Ook gezonde leefomgeving (41%) en duurzaamheid (39%) zijn thema's waar veel respondenten van vinden dat inwoners er een actieve bijdrage aan kunnen leveren.

5. Onderzoeksverantwoording

Verdeling naar leeftijd, geslacht en kern (ongewogen)

Leeftijdsgroepen*	N	%
18 t/m 29 jaar	13	9
30 t/m 39 jaar	20	14
40 t/m 49 jaar	20	14
50 t/m 64 jaar	45	32
65 t/m 74 jaar	31	22
75 jaar en ouder	3	2
<i>Niet ingevuld</i>	<i>10</i>	<i>7</i>
Totaal	142	100

* Ongewogen data

Man/vrouw*	N	%
Man	68	48
Vrouw	64	45
<i>Niet ingevuld</i>	<i>10</i>	<i>7</i>
Totaal	142	100%

* Ongewogen data

Kern*	N	%
Goirle	108	76
Riel	24	17
<i>Niet ingevuld</i>	<i>10</i>	<i>7</i>
Totaal	142	100%

* Ongewogen data

Representativiteit en betrouwbaarheid

In deze rapportage doen we uitspraken over de groep respondenten en niet over alle inwoners van gemeente Goirle. Het aantal respondenten is daarvoor te laag. De resultaten van het onderzoek zijn ongewogen gepresenteerd.

BIJLAGE 4.
RESULTATEN GEBIEDSSCHETS (GGD)

Brabantse Omgevingscan **GEBIEDSSCHETS**

GEMEENTE **GOIRLE**

vergeleken met

REGIO **MIDDEN-BRABANT**

GEUR

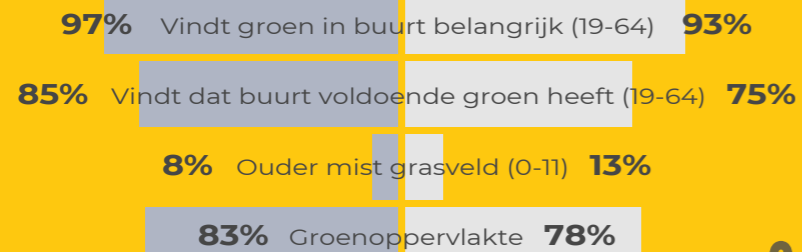
GELUID

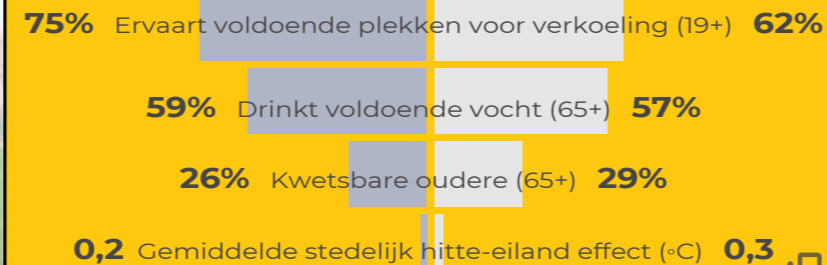
LUCHT

GROEN

HITTE

LEESWIJZER

Deze schets bevat een selectie van gegevens uit de Brabantse omgevingscan. Hiermee kan een eerste beeld van een gebied verkregen worden, in vergelijking met een ander gebied.

De belevingscijfers zijn afkomstig van de GGD Gezondheidsmonitors. Deze enquêtes worden uitgevoerd onder een representatieve steekproef van bewoners van gemeenten.

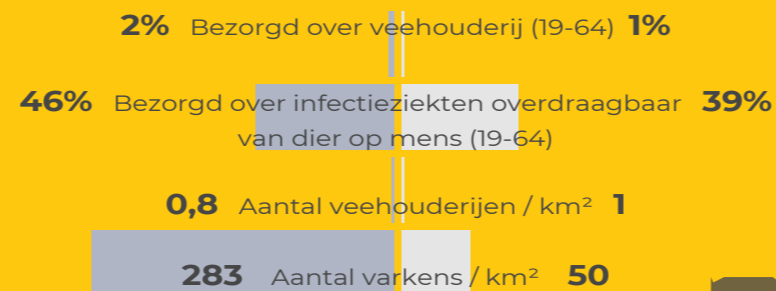
Meer informatie over deze onderwerpen en aanvullende cijfers kunt u vinden in de Brabantse Omgevingscan www.brabantscan.nl/bros. De objectieve cijfers zijn afkomstig van externe databronnen zoals weergegeven in de legenda.

Voor vragen kunt u contact opnemen met uw eigen GGD via het contactformulier op <https://brabantscan.nl/contact>

WATER

VEEHOUDERIJ

BIJLAGE 3. RESULTATEN GEBIEDSSCHETS (GGD)

Brabantse Omgevingscan **GEBIEDSSCHETS**

GEMEENTE **GOIRLE**

vergeleken met

REGIO **MIDDEN-BRABANT**

SOCIALE SAMENHANG

15% Ervaart veel sociale samenhang (19+) 11%

37% Is eenzaam (19+) 43%

27% Eenpersoonshuishoudens 37%

OMGEVINGSVEILIGHEID

4% Bezorgd over risicovolle objecten (19-64) 6%

15% Woont in buurt bedrijven/industrie (19-64) 15%

17% Woont in buurt tankstation (19-64) 19%

0,8 Aantal risicovolle objecten / km² 2

LEGENDA

GEUR Ernstig gehinderd door geur: door wegverkeer, riolering, open haard, landbouw- en veeteeltactiviteiten, andere bedrijven, stallen met vee, mest uitrijden, veevoer, vergister en/of vliegverkeer (19-64 jaar)¹

-Ernstige geurhinder landbouw/veeteelt/stallen: door landbouw- en/of veeteelt activiteiten en/of (pluim)veestallen (19-64 jaar)¹

-Ernstige geurhinder van open haard/allesbrander (19-64 jaar)¹

-GES-score geurbelasting veehouderijen % met hinderkans 12% of hoger²

GELUID Ernstig gehinderd door geluid: door verkeer, weg-/trein-/vliegverkeer, brommers/scooters, bedrijven/industrie, burelen, bouwen en/of horeca (19-64 jaar)¹

-Ernstig gehinderd door verkeer/bedrijven/industrie: door weg-/trein-/vliegverkeer, brommers/scooters, bedrijven/industrie (19-64 jaar)¹

-Geluidsbelasting alle bronnen % >50Lden (Level day evening night) (2016)⁴

LUCHT Bezorgd fijnstof: bezorgd over invloed van blootstelling aan fijnstof op eigen gezondheid (19-64 jaar)¹

-Heeft astma bronchitis (0-11 jaar)³

-Jaargemiddelde fijn stof PM10 (2016)⁴

GROEN Vindt groen in de buurt belangrijk (19-64 jaar)¹

-Vindt dat de buurt voldoende groen heeft (19-64 jaar)¹

-Ouder mist grasveld in de buurt (0-11 jaar)³

-% Groen inclusief agrarisch gebied (2018)⁴

HITTE Vindt dat de buurt voldoende plekken voor verkoeling heeft (19+ jaar)¹

-Drinkt voldoende vocht: (≥)5 l/dag (65+ jaar)¹

-Kwetsbare oudere volgens de Tilburg Frailty Indicator (65+ jaar)¹

-Stedelijk hitte-eiland effect (-C) (2016)⁴

SOCIALE SAMENHANG Ervaart veel sociale samenhang in de buurt (sociale cohesie) (19+ jaar)¹

-Is eenzaam (19+ jaar)¹

-%Eenpersoonshuishoudens (2016)⁵

WATER Bezorgd over wonen onder zee-/rivierniveau: woont onder zee-/rivierniveau en is hierdoor bezorgd over invloed op eigen gezondheid (19-64 jaar)¹

-Heeft zwemdiploma (8-11 jaar)³

-% Water (2018)⁵

VEEHOUDERIJ Bezorgd over veehouderij: woont in de buurt van een veehouderij en is hierdoor bezorgd over invloed op eigen gezondheid (19-64 jaar)¹

-Bezorgd over infectieziekten overdraagbaar dier op mens (bv Q-koorts): is bezorgd over invloed op eigen gezondheid (19-64 jaar)¹

-Aantal veehouderijbedrijven (/ km²) (2018)⁵

OMGEVINGSVEILIGHEID Bezorgd over risicovolle objecten: woont in de buurt van zendmasten, bedrijven/industrie, hoogspanningslijnen, windturbines, tankstations en/of kerncentrale en is hierdoor bezorgd over invloed op eigen gezondheid (19-64 jaar)¹

-Woont in de buurt van bedrijven of industrie (19-64 jaar)¹

-Woont in de buurt van tankstation (19-64 jaar)¹

-Aantal risicovolle objecten (antennes, transformatoren, hoogspanningsmasten, risicovolle inrichtingen, windturbines, kerncentrales)/km² ⁶

VERKEER Bezorgd over wonen in een drukke straat: woont in een drukke straat en is hierdoor bezorgd over invloed op eigen gezondheid (19-64 jaar)¹

-Ouder mist veilige fietsmogelijkheden in de buurt (0-11 jaar)³

-aantal ongevallen /km² ⁷

LOPEN EN FIETSEN Gaat altijd lopend of zelf fietsend naar school (4-11 jaar)³

-Gemiddeld aantal fietsminuten per week (19+ jaar)¹

-Score leefbaarheid voorzieningen t.o.v. Nederland (2018)⁸

GEZONDE SCHOOL Ouder mist basisschool in de buurt (0-11 jaar)³

-Ziekteverzuim school: is in de afgelopen 4 schoolweken thuisgebleven omdat hij/zij ziek was (4-11 jaar)³

-Aantal en % gezonde scholen (PO en VO) (2018) ^{9,10}

GEZONDE WONING Is in de afgelopen 7 dagen in huis aan (sigaretten)rook blootgesteld (0-11 jaar)³

-Geeft voldoende voor eigen woning (19-64 jaar)¹

-Score leefbaarheid voorzieningen t.o.v. Nederland (2018)⁸

BRONNEN

1 GGD Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen (19-64 jaar en 65+ jaar) 2016

2 Provincie Noord-Brabant 2013

3 GGD Gezondheidsmonitor kinderen (0-11 jaar) 2017

4 RIVM

5 CBS

6 ODZOB

7 Rijkswaterstaat

8 Leefbaarometer

9 Dienst Uitvoering Onderwijs

10 Gezondeschool.nl

VERKEER

3% Bezorgd over wonen in drukke straat (19-64) 4%

15% Mist veilige fietsmogelijkheden (0-11) 19%

2 Aantal ongevallen / km² 5

LOPEN EN FIETSEN

50% Altijd zelf lopend of fietsend naar school (4-11) 49%

227 Fietsminuten per week (19+) 201

-0.034 Afwijking leefbaarheid voorzieningen t.o.v. gemiddelde Nederland (Nederland=0)

GEZONDE SCHOOL

1% Ouder mist basisschool in buurt (0-11) 4%

9% Ziekteverzuim op school (4-11) 14%

40% % van scholen is gezonde school 23%

4 Aantal gezonde scholen 41

GEZONDE WONING

2% In huis blootgesteld aan rook (0-11) 3%

94% Geeft voldoende voor eigen woning (19-64) 93%

-0.014 Afwijking leefbaarheid wonen t.o.v. gemiddelde van Nederland (Nederland=0)

